

PROJEKTI IZ PROGRAMA ISPA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji i Memoranduma o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA, obavljena je revizija mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA - Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za 2008. Ciljevi revizije bili su provjeriti učinkovitost sustava upravljanja i kontrola provedbe programa te izjave o izdacima na različitim relevantnim razinama.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Program ISPA provodi se prema decentraliziranom sustavu provedbe, prema kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na Republiku Hrvatsku, a za provođenje pojedinih procedura u postupku nabave te zaključivanje ugovora potrebno je pribaviti prethodno odobrenje Delegacije. Za provedbu programa uspostavljeni su sustavi upravljanja i kontrola u skladu s propisima i kriterijima Zajednice, čime su stvoreni temelji za učinkovito upravljanje i kontrolu provedbe programa.

3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, sustavi upravljanja i kontrola u 2008. nisu bili učinkoviti u mjeri koja bi omogućila pravodobnu provedbu projekata u skladu s Memorandumima o financiranju. Sljedeće činjenice u provedbi projekata odnosno funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola utjecale su na izražavanje mišljenja:
 - Iz programa ISPA financira se šest projekata. Projekti se provode sa značajnim kašnjenjem u odnosu na planirane rokove. Do konca 2008. planiralo se zaključiti svih 24 ugovora o nabavi, a zaključeno ih je 13. Dosadašnje aktivnosti, ali i poteškoće u provedbi projekata, odnosile su se uglavnom na izradu i dobivanje prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju za nabavu roba, usluga i ustupanje radova, te provedbu postupaka nabave.
 - Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola. Broj djelatnika u svim nadležnim tijelima zaduženim za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA je povećan, međutim do konca 2008. nije zaposlen planirani broj djelatnika. Također, zaposlen je određen broj vježbenika čije znanje i iskustvo nije odgovarajuće. Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša, zbog čega su u 2008. djelatnici bili preopterećeni. SAFU u 2008. nije provela procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata.
 - Unutarnja revizija projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. nije obavljena, osim Ministarstva financija koje je početkom 2008. obavio unutarnju reviziju upravljanja programom ISPA u SAFU. Tijela koja sudjeluju u provedbi projekata, osim Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, planirala su obavljanje revizije programa ISPA u 2009.

- Tijela nadležna za provedbu programa ISPA su izradila priručnike za provedbu projekata financiranih iz programa i uspostavila sustave upravljanja rizicima. Tijekom 2008. pojedina tijela nisu redovito ažurirala priručnike i nisu uspostavila potpune sustave upravljanja rizicima.
- Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, osim bespovratne pomoći Zajednice, dijelom se sufinanciraju i iz nacionalnih izvora. U postupku planiranja sredstava za financiranje projekata iz nacionalnih izvora, tijela koja sudjeluju u provedbi projekata nisu planirala sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju.
- Izdaci za provedbu projekata u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986 EUR. Provjerama je utvrđeno da su plaćanja u iznosu 6.744.972 EUR obavljena u skladu sa zaključenim ugovorima. Dva plaćanja u iznosu 2.406.014 EUR obavljena su nakon ugovorenih rokova.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 19. siječnja do 19. lipnja 2009.

Državni ured za reviziju provjerava provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj, odnosno učinkovitost postojećih sustava upravljanja i kontrola i Izjave o izdacima u kalendarskoj godini, te daje Izjave o završetku projekata nakon njihova završetka. Provedba programa ISPA u Republici Hrvatskoj započela je koncem 2005., odnosno početkom 2006. Iz programa se financira šest projekata koji se trebaju završiti do konca 2010. Prema odredbama Memoranduma o financiranju pojedinih projekata, koje su potpisali Republika Hrvatska i Europska zajednica, Republika Hrvatska nakon isteka svake kalendarske godine trajanja programa, treba provjeriti provode li se projekti u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju te pravilima i propisima Europske zajednice. Provjerama se obuhvaća sustav upravljanja i kontrola na temelju kojih se daje ocjena njihove učinkovitosti te izjave o izdacima u određenoj godini (na temelju uzorka, provjera obuhvaća najmanje 15,0% izdataka). Europskoj komisiji se svake godine do 30. lipnja, dostavlja izvješće o obavljenim provjerama za prethodnu kalendarsku godinu. Također, nakon završetka provedbe projekata daje se Izjava o završetku projekata, kojom se potvrđuje da su projekti provedeni u skladu s uvjetima utvrđenim u Memorandumima o financiranju.

OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA – Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće.

Revizijom su utvrđeni određeni nedostaci i slabosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola opisani u Izvješću, te je revidiranim subjektima predloženo da poduzmu potrebne radnje i prihvate dane preporuke kako se utvrđeni nedostaci i slabosti ne bi ponavljali u daljnjem provođenju projekata.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju. S obzirom da su revizijom bila obuhvaćena sva tijela koja su nadležna za provedbu programa (osam odnosno devet revidiranih subjekata), te da su se pojedini nalazi utvrđeni revizijom odnosili na jednog, a pojedini na više revidiranih subjekata, pojedine preporuke dane su jednom subjektu koji je prema danoj preporuci trebao postupiti, dok su pojedine preporuke dane većem broju subjekata koji su prema njima trebali postupiti.

U izvješću je dano devetnaest preporuka od čega je postupljeno prema osam preporuka, prema pet preporuka nije postupljeno, dok je prema šest preporuka djelomično postupljeno (dane preporuke odnosile su se na više revidiranih subjekata te su pojedini subjekti postupili, a pojedini nisu postupili prema danoj preporuci).

Preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U srpnju 2008. za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik - državna granica, prihvaćena je Studija utjecaja na okoliš kao dokaz da je ispunjen posljednji uvjet iz Memoranduma o financiranju za isplatu predujma.
2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac ažurirali su priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.
3. Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o. izradilo je priručnik kojim je određena raspodjela dužnosti i odgovornosti u provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, ustrojilo je unutarnju reviziju te uspostavilo sustav upravljanja rizicima.
4. Sporazum o financiranju za projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze između Gradske čistoće d.o.o. Šibenik, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, grada Šibenika i Fonda za zaštitu okoliša i prostorno uređenje, potpisan je u rujnu 2008.
5. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje obavijestila je SAFU u srpnju 2008. da se na projekte financirane iz programa ISPA primjenjuju odredbe Okvirnog sporazuma propisanog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske.

Na temelju odredbi navedenih u Okvirnom sporazumu porez na dodanu vrijednost ne plaća se na nabave koje se financiraju iz sredstava pomoći Europske unije, te su i projekti koji se financiraju iz programa ISPA također oslobođeni od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

6. Ugovori o radovima provode se prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (FIDIC pravila), te s obzirom na ograničeno iskustvo u Republici Hrvatskoj u provedbi i praćenju ugovora prema navedenim pravilima, tijekom listopada 2008. u Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije organiziran je dvodnevni seminar o FIDIC pravilima.
7. Nacionalni fond i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije koriste u potpunosti informacijski sustav upravljanja pretprijetnim programima pomoći EU (aplikacija CRO4EU).

8. Službe unutarnje revizije ustrojene su u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. U Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje početkom rujna 2008. zaposlen je djelatnik s tehničkim znanjem i iskustvom, a nadalje je potrebno zaposliti djelatnika građevinske struke.
2. Aktivnosti vezane uz provedbu projekata značajno kasne, što je vidljivo i iz manjeg broju zaključenih ugovora od planiranog, navedeno se naročito odnosi na projekt Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac.
3. Većina nadležnih tijela nisu obavljala revizije projekata financiranih iz programa ISPA.
4. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva sredstva za provedbu projekata planiralo je u državnom proračunu u ukupnom iznosu, a ne prema pojedinom projektu.
5. Društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Vodovod i Kanalizacija d.o.o., Karlovac nisu ustrojili službu unutarnje revizije.

Preporuke prema kojima je djelomično postupljeno:

1. Redoviti mjesečni koordinacijski sastanci uz sudjelovanje krajnjih korisnika održavani su redovito do konca listopada 2008., a nakon toga do travnja 2009. održan je jedan sastanak.
2. U 2008. pravodobno su poduzimane aktivnosti na dobivanju odobrenja na natječajnu dokumentaciju za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode Karlovac, te je do konca listopada 2008. zaključen jedan ugovor o radovima i jedan ugovor o nadzoru, dok su postupci odabira najpovoljnije ponude za ugovor o izgradnji i obnovi vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava pri završetku. Zaključeni su svi ugovori iz projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci –Tovarnik - državna granica. U provedbi odgovarajućih mjera i aktivnosti posebno u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac i Pripremna liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć u sektoru prometa, nadalje su prisutne poteškoće.
3. Posebne mjere koje bi olakšale postupak zapošljavanja te omogućile zadržavanje djelatnika s iskustvom potrebnim za rad na provedbi projekata financiranih iz sredstava Zajednice, osobito državnih službenika, odnosno djelatnika u Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Nacionalnom fondu i nadležnim ministarstvima nisu donesene. Najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja djelatnika odnosno stručnih djelatnika imala je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje, koja je kao samostalna agencija započela s radom početkom veljače 2008.

Osnivanjem agencije olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su uvjeti za zadržavanje djelatnika s iskustvom, te je početkom 2008., u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, značajno porastao broj djelatnika, ali s nedostatnim radnim iskustvom i stručnim znanjima.

4. Tijekom 2008., novi djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA su pohađali razne oblike edukacije. Nadležna tijela su donijela planove edukacije za 2009. S obzirom na dosadašnje iskustvo u provedbi projekata prema pravilima Europske zajednice i veliki broj novih djelatnika u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, potrebno je provoditi kontinuiranu edukaciju, naročito vezano za izradu natječajne dokumentacije, provedbu postupaka nabave i implementaciju ugovora.
5. Društvo Gradska čistoća d.o.o. Šibenik uspostavilo je sustav upravljanja rizika, koji nije potpun jer nedostaju mjere za ublažavanje i otklanjanje rizika i osobe zadužene za otklanjanje rizika.
6. Aktivnosti za reviziju projekata financiranih iz programa ISPA nisu započele u dovoljnoj mjeri. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizije ISPA programa. Nadalje prisutni su i nedostaci vezani uz nedostatni administrativnih i operativni kapacitet tijela nadležnih za reviziju.

Revidirani subjekti su i nadalje u obvezi postupiti prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

1. UVOD

Program ISPA je pretpristupni program pomoći Europske zajednice (dalje u tekstu: Zajednica) namijenjen financiranju infrastrukturnih projekata u području (sektoru) prometa i zaštite okoliša, te projekata tehničke pomoći koji su izravno vezani uz infrastrukturne projekte.

Osnovni ciljevi programa ISPA su stjecanje iskustva i znanja o politikama Zajednice i složenim procedurama korištenja pretpristupnih programa, pomoć u dostizanju standarda Zajednice u zaštiti okoliša, te povezivanje s transeuropskim prometnim mrežama.

Republika Hrvatska je nakon stjecanja statusa zemlje kandidata za članstvo u Zajednici i nakon što je Europska komisija u listopadu 2004. prihvatila Pretpristupnu strategiju za Republiku Hrvatsku, dobila mogućnost korištenja sredstava iz programa ISPA u ukupnom iznosu 60.000.000 EUR za 2005. i 2006. (25.000.000 EUR za 2005. i 35.000.000 EUR za 2006.). Kao preduvjet za korištenje odobrenih sredstava, Republika Hrvatska je trebala uspostaviti sustav upravljanja za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, te od Europske komisije dobiti odobrenje. Nakon uspostave sustava, Republika Hrvatska je u srpnju 2005., Europskoj komisiji podnijela zahtjev za prenošenje ovlasti za upravljanje sredstvima pretpristupnog programa pomoći ISPA u okviru decentraliziranog sustava provedbe projekata (zahtjev za pokretanje postupka akreditacije). Decentralizirani sustav provedbe je sustav u kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na državu korisnicu, a Europska komisija, putem svoje delegacije u državi korisnici, provodi sustavnu prethodnu (ex-ante) kontrolu nad provođenjem postupaka nabave i ugovaranja.

Nakon završetka postupka akreditacije, odnosno odobrenja uspostavljenog sustava upravljanja sredstvima iz programa ISPA, Europska komisija je 13. veljače 2006. donijela odluku o prijenosu ovlasti za upravljanje sredstvima iz pretpristupnog programa pomoći ISPA s Europske komisije na Republiku Hrvatsku u okviru decentraliziranog sustava provedbe.

2. ZAKONSKA REGULATIVA

Provedbu programa ISPA uređuju:

- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica za Vukovarsko-srijemsku županiju, istočna Slavonija, Hrvatska (Narodne novine 5/06),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, za Grad Karlovac, Karlovačka županija, Hrvatska (Narodne novine 5/06),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bakarac, u Šibensko-kninskoj županiji, Hrvatska (Narodne novine 2/07),

- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 2/07),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 2/07),
- Uredba o objavi Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Projekt tehničke pomoći Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 9/06),
- Uredba o objavi Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije o izmjenama i dopunama Priloga III.1., Odjeljka IX. ISPA Memoranduma o financiranju (Narodne novine 2/07),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije (Narodne novine 10/05),
- Odluka o objavi Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje (Narodne novine 11/03),
- Dodatak (izmjene) Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje, zaključen između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske 1. veljače 2008.,
- Sporazum o prijenosu, zaključen 1. veljače 2008., između Zajednice, Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje Ministarstva financija i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, kojim se ovlasti za provedbu programa koji se financiraju iz sredstava Zajednice prenose sa Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje, kao ustrojstvene jedinice Ministarstva financija, na Središnju agenciju za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, kao samostalnu agenciju,
- Uredba o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (Narodne novine 90/07 i 114/07),
- Zakon o sustavu provedbe programa Europske unije i sustavu provedbe projekata financiranih iz sredstava zajmova i darovnica iz ostalih inozemnih izvora (Narodne novine 58/06),
- Uredba o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD (Narodne novine 18/07 i 38/08),
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 5/08),
- Provedbeni sporazum o provedbi projekata (mjera) iz programa ISPA putem ISPA provedbene agencije, zaključen između Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata, u srpnju 2005.,
- Operativni sporazumi o provedbi projekata (mjera) iz programa ISPA, zaključeni između Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata, Sektorskih koordinatora za program ISPA i krajnjih korisnika, u srpnju 2005.

3. SUBJEKTI, PREDMET, CILJEVI I METODE REVIZIJE

3.1. Subjekti revizije

Subjekti revizije su tijela nadležna za provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj i to: Nacionalni koordinator za program ISPA odnosno Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje odnosno Nacionalni fond, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Sektorski koordinatori za program ISPA odnosno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

3.2. Predmet revizije

Predmet revizije su funkcioniranje uspostavljenih sustava upravljanja i kontrola za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, te izvršeni izdaci za provedbu projekata. Kako je tijekom obavljanja revizije, Državni ured za reviziju utvrdio određene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola u 2008., provjere funkcioniranja pojedinih područja sustava su obuhvatile i razdoblje do travnja 2009., kako bi se utvrdilo jesu li poduzete odgovarajuće mjere radi otklanjanja navedenih slabosti, te dale preporuke za poboljšanje funkcioniranja sustava u narednom razdoblju.

3.3. Ciljevi revizije

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- učinkovitost sustava upravljanja i kontrola, te
- izjave o izdacima na različitim relevantnim razinama.

3.4. Metode revizije

U obavljanju revizije korištena je kombinacija različitih vrsta revizijskih postupaka metoda i to: analiza pravne regulative i druge prikupljene dokumentacije te informacija vezanih uz provedbu programa, promatranje i upiti upućeni osobama na različitim organizacijskim razinama u tijelima nadležnim za provedbu programa i drugim tijelima koja imaju saznanja o provedbi programa, pregledavanje odnosno provjera dokumentacije, intervjui te testiranje sustava kontrola i obavljenih plaćanja odnosno izvršenih izdataka.

3.5. Izvješće unutarnje revizije Ministarstva financije

Unutarnja revizija Ministarstva financija je u razdoblju od veljače do lipnja 2008. obavila reviziju sustava upravljanja programom ISPA u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, koja je kao samostalna provedbena agencija za program ISPA započela s radom početkom veljače 2008.

Ciljevi revizije bili su utvrditi jesu li provedene preporuke dane u prijašnjim revizijama sustava upravljanja i kontrola koje su obavili unutarnja revizija Ministarstva financija, revizija Europske komisije, Opće uprave za regionalnu politiku, te Državni ured za reviziju, procijeniti je li struktura i sustav unutarnjih kontrola za financijsko upravljanje programom ISPA u skladu s pravilima i procedurama Zajednice (decentralizirani sustav provedbe), te provjeriti osigurava li prijelaz na novi IPA sustav. Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sastavljeno je u lipnju 2008. Prema mišljenju unutarnje revizije, sustav unutarnjih kontrola za financijsko upravljanje programom ISPA je primjeren i u skladu je s priručnikom Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije za provedbu programa ISPA. Za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola potrebno je provesti dane preporuke.

Preporuke za poboljšanje sustava odnose se na donošenje i primjenu etičkog kodeksa ponašanja djelatnika, zaključivanje ugovora o radu sa svim djelatnicima, donošenje planova zamjene ključnih djelatnika i planova izobrazbe djelatnika s odgovarajućim proračunom za provedbu izobrazbe, izradu analize opterećenosti djelatnika, daljnji razvoj i implementaciju sustava uredskog poslovanja, te donošenje procedura kojima će se moći kontrolirati jesu li osigurana sredstva za sufinanciranje projekata iz nacionalnih izvora.

4. SUSTAVI UPRAVLJANJA I KONTROLA

4.1. Tijela nadležna za provedbu programa

Program ISPA u Republici Hrvatskoj provodi se prema decentraliziranom sustavu provedbe, prema kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na Republiku Hrvatsku, a za provođenje pojedinih procedura u postupku nabave te zaključivanje ugovora potrebno je pribaviti prethodno (ex ante) odobrenje od Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Delegacija), koja na taj način potvrđuje ispravnost provedenih aktivnosti u postupcima nabave. S obzirom na navedeno, za provedbu programa u Republici Hrvatskoj su, u skladu s kriterijima Zajednice, ustrojena i imenovana tijela nadležna za upravljanje odnosno provedbu programa i to:

- Nacionalni koordinator za program ISPA,
- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije,
- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje,
- Nacionalni fond,
- Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata,
- Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije,
- sektorski koordinatori za program ISPA,
- Nadležna ministarstva,
- Krajnji korisnici.

Nadležnosti i odgovornosti pojedinog tijela su utvrđene zakonima i drugim propisima odnosno sporazumima. Tako su Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje i Sektorski dužnosnik za ovjeravanje, u srpnju 2005., zaključili provedbeni sporazum o provedbi projekata financiranih iz programa ISPA putem ISPA provedbene agencije, kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u provedbi programa.

Također, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje, Sektorski koordinatori za program ISPA i krajnji korisnici su, u srpnju 2005., zaključili operativne sporazume o provedbi pojedinog infrastrukturnog projekta koji se financira iz programa ISPA (dalje u tekstu: operativni sporazum), kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u upravljanju i provedbi pojedinog projekta iz programa.

U nastavku su ukratko opisane nadležnosti i odgovornosti pojedinog tijela nadležnog za upravljanje odnosno provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj.

- Nacionalni koordinator za program ISPA

Nacionalni koordinator za program ISPA zadužen je za programiranje i provedbu programa ISPA, a odgovoran je za cjelokupnu koordinaciju programa. U fazi provedbe programa također je odgovoran za praćenje (monitoring) i ocjenu provedbe projekata te postizanje ciljeva projekata navedenih u Memorandumu o financiranju, nadziranje procesa informiranja javnosti o provedbi programa i dostavljanje izvješća o provedbi projekata Europskoj komisiji. Nacionalni koordinator za program ISPA je Hrvoje Dolenc, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije.

- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije

Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (dalje u tekstu: SDURF) je tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju, a osobito poslove pripreme, nadzora i ocjenjivanja programa Europske unije u Republici Hrvatskoj. Obavlja tehničke i stručne poslove za Nacionalnog koordinatora za program ISPA, te mu pruža potrebnu podršku u obavljanju njegovih zadaća. Čelnik SDURF je Nacionalni koordinator za program ISPA.

- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje čelnik je Nacionalnog fonda i odgovoran je za sveukupno financijsko upravljanje sredstvima iz programa ISPA. Dužan je osigurati poštivanje propisa, pravila i postupaka Zajednice koji se odnose na nabavu, izvješćivanje i financijsko upravljanje te odgovarajuće funkcioniranje sustava izvješćivanja i informacijskog sustava. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje je mr. sc. Ivana Maletić, državna tajnica Ministarstva financija.

- Nacionalni fond

Nacionalni fond je ustrojstvena jedinica Ministarstva financija i u nadležnosti je Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje. Nacionalni fond je ustrojen kako bi Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje mogao upravljati sredstvima iz programa ISPA.

U skladu s pravilima i postupcima Zajednice, Nacionalni fond obavlja poslove financijskog upravljanja programom, otvara posebne bankovne račune za prihvaćanje sredstava Zajednice i upravlja sredstvima na tim računima, priprema zahtjeve za povlačenje sredstava od Europske komisije, kontrolira zahtjeve za plaćanja i prenosi sredstva na račun Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (provedbene agencije) programa i projekata Europske unije, nadgleda i kontrolira jesu li osigurana sredstva nacionalnog sufinanciranja, zaprima izvješća od provedbene agencije, vodi evidencije o prijenosima sredstava izvršenim u svrhu provedbe pojedinih projekata koji se financiraju iz programa, sastavlja financijske izvještaje o provedbi programa te obavlja stručne i administrativne poslove za Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje.

- Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata

Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata čelnik je Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije. Odgovoran je za administrativnu i financijsku provedbu projekata financiranih iz programa ISPA te za poslovanje provedbene agencije. Prema odredbama članka 10. Uredbe o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, državni dužnosnik koji je na čelu Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije koji je ujedno i Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata je Marija Tufekčić, ravnateljica Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: SAFU) je provedbena agencija za program ISPA i središnje tijelo nadležno za provedbu programa i projekata u okviru decentraliziranog sustava provedbe. Osnovni poslovi provedbene agencije su priprema i provedba postupaka nabave u skladu s pravilima Zajednice, zaključivanje ugovora o nabavi roba, usluga i radova, obavljanje plaćanja prema zaključenim ugovorima, praćenje provedbe projekata, te uspostava i održavanje odgovarajućeg sustava tehničkog i financijskog izvještavanja.

S obzirom na poteškoće (u 2007.) u provedbi projekata koji se financiraju iz sredstava Zajednice, ocijenjeno je da bi se učinkovitija provedba postigla preustrojem SJFU u samostalnu agenciju.

Kako bi SAFU započela s radom kao samostalna agencija, Europska komisija i Vlada Republike Hrvatske su 1. veljače 2008., potpisali dodatak (izmjene) Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje. Također, istog dana je između Zajednice, Ministarstva financija i SAFU, zaključen Sporazum o prijenosu, kojim se ovlasti za provedbu programa koji se financiraju iz sredstava Zajednice prenose sa SJFU, kao ustrojstvene jedinice Ministarstva financija, na SAFU, kao samostalnu agenciju.

Prema navedenom, SJFU je kao ustrojstvena jedinica Ministarstva financija prestala djelovati koncem siječnja 2008., te je od veljače 2008., SAFU započela s radom kao samostalna agencija.

- Sektorski koordinator za program ISPA

Sektorski koordinator za program ISPA je državni tajnik u nadležnom ministarstvu. Odgovoran je za aktivnosti nadležnog ministarstva u provođenju projekata, tehničku pripremu i provedbu projekata i osiguranje sredstava nacionalnog sufinanciranja. Od sredine 2005., sektorski koordinator za program ISPA za sektor prometa je Zdravko Livaković, državni tajnik Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, dok su sektorski koordinatori za program ISPA za sektor zaštite okoliša prof. dr. sc. Nikola Ružinski, državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (gospodarenje otpadom) i Zdravko Krmek, državni tajnik Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (vodno gospodarstvo).

- Nadležna ministarstva

Nadležna ministarstva pružaju podršku Sektorskom koordinatoru za program ISPA u obavljanju njegovih zadaća, a zadužena su i za operativnu provedbu projekata. Nadležna ministarstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. bila su: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

- Krajnji korisnici

Krajnji korisnici su subjekti koji koriste učinke projekta. Mogu biti tijela javne uprave ili trgovačka društva u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske ili lokalne samouprave. Krajnji korisnici su odgovorni za izradu natječajne dokumentacije te tehničku pripremu i provedbu projekata. Za obavljanje navedenih zadaća, u okviru krajnjih korisnika osnovane su jedinice za provedbu projekata. Prema Memorandumima o financiranju, krajnji korisnici programa ISPA su: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo financija odnosno SAFU, Nacionalni koordinator za program ISPA, te društva Hrvatske željeznice - Infrastruktura d.o.o., Zagreb (u vlasništvu Republike Hrvatske), Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac (u vlasništvu grada Karlovca) i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik (u vlasništvu grada Šibenika).

4.2. Opis sustava upravljanja i kontrola

U tijelima koji su nadležni za provedbu programa, te utvrđivanjem njihove nadležnosti i odgovornosti uspostavljeni su određeni mehanizmi za upravljanje i provedbu projekata u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju. Tako su Nacionalni fond, SAFU, SDURF te nadležna ministarstva izradili priručnike odnosno pisane procedure za aktivnosti na provedbi projekata iz njihove nadležnosti. Svrha priručnika je opis procedura i sustava upravljanja i kontrola, kako bi se osiguralo pravilno i učinkovito upravljanje projektima i kontrola njihove provedbe, te dale detaljne upute djelatnicima za obavljanje poslova. U priručnicima su opisane aktivnosti i poslovi iz nadležnosti pojedinog tijela, opis poslova i zadataka svake ustrojstvene jedinice, dane su detaljne upute i smjernice djelatnicima za obavljanje poslova, utvrđena je prateća dokumentacija i kontrole koje se trebaju provesti u svakoj fazi provedbe na temelju kontrolnih lista za provjeru (check liste pomoću kojih djelatnici provjeravaju jesu li poštovali previđene procedure).

Utvrđen je način provođenja kontrola i provjera na terenu, način na koji uprava obavlja nadzor nad provedenim aktivnostima, te je opisan i sustav izvješćivanja o provedbi projekata. Sastavni dio priručnika su i upute za upravljanje rizicima. Upravljanje rizicima je kontinuirani proces ugrađen u aktivnosti institucija koji se uspostavlja radi identificiranja, procjene i upravljanja rizicima koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva institucije.

Značajnu ulogu u procjeni sustava unutarnjih kontrola ima unutarnja revizija. Svrha unutarnje revizije je ispitivanje i procjenjivanje sustava unutarnjih kontrola, te davanje stručnog mišljenja i preporuka za poboljšanje sustava.

Unutarnja revizija u 2008. ustrojena je u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, dok je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije sa samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Također, zbog praćenja i evidentiranja svih poslovnih događaja vezanih za provođenje pojedinog projekta iz programa, u Nacionalnom fondu i SAFU uspostavljen je i poseban računovodstveni i sustav izvješćivanja.

Ministarstvo financija je za potrebe Nacionalnog fonda i SAFU, sredinom 2005. započelo s uvođenjem cjelovitog informacijskog sustava upravljanja pretpristupnim programima. Osnovna svrha uvođenja sustava je praćenje provedbe programa, njihove realizacije i uspješnosti provođenja, odnosno efikasnosti trošenja dobivenih sredstava.

S obzirom na veliki značaj koji Zajednica pridaje sustavu praćenja i izvješćivanja o nepravilnostima, procedure koje se odnose na postupanje u vezi s nepravilnostima također su uključene u priručnike. Prema procedurama, nadležna ministarstva i krajnji korisnici o otkrivenim nepravilnostima ili o sumnji na nepravilnosti kvartalno izvješćuju SAFU odnosno Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata. SAFU je izvješća prosljeđivao Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, koji ih dostavlja Europskoj komisiji. Do lipnja 2008. poslove zaprimanja, analize i objedinjavanja izvješća o nepravilnostima obavljao je Nacionalni fond, nakon čega je tu funkciju preuzeo Odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara u Ministarstvu financija. Navedeni odjel ima i funkciju postupanja po prijavljenoj nepravilnosti ili prijevari. U svim tijelima imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. U 2008., krajnji korisnici i nadležna ministarstva su izvješća o nepravilnostima redovito dostavljala SAFU.

Izvješća o nepravilnostima, odobrena od strane Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, dostavljana su Europskoj komisiji u rokovima propisanim u Memorandumu o financiranju. Prema izvješćima, za 2008. je prijavljena jedna nepravilnost u provedbi programa ISPA. Nepravilnost se odnosila na Program za vode i otpadne vode u Karlovcu gdje nisu poštivani uvjeta plaćanja, odnosno krajnji korisnik nije pravodobno osigurao sufinanciranje (kredit EBRD) zbog čega se kasnilo s plaćanjem izvoditelju radova.

U skladu s odredbama Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda, osnovan je i Odbor za praćenje programa ISPA, čija je zadaća praćenje provedbe projekata financiranih iz programa. U navedenom Odboru sudjeluju predstavnici tijela Republike Hrvatske nadležna za provedbu programa, Europske komisije, Europske banke za obnovu i razvitak (koja sudjeluje u sufinanciranju jednog projekta), te Državnog ureda za reviziju, koji u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju obavlja reviziju projekata financiranih iz programa ISPA. Redovni sastanci Odbora za praćenje održavaju se dva puta godišnje. U 2008. održana su dva sastanka i to 12. lipnja 2008. i 12. studenoga 2008.

Iz navedenog je vidljivo da je uspostavljenim sustavima upravljanja i kontrola za omogućeno učinkovito upravljanje i kontrola provedbe projekata. U funkcioniranju sustava u 2008. utvrđene su određene slabosti i poteškoće, koje utječu na pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata. To se odnosi na koordinaciju u praćenju provedbe projekata, osiguranje dovoljnog broja stručnih djelatnika u tijelima nadležnim za provedbu programa, unutarnju reviziju, te priručnike i procjene rizika, što je opisano u nastavku.

- Koordinacija u praćenju provedbe projekata

U svrhu praćenja napretka u provedbi projekata, tijekom 2008. i do konca listopada 2008. redovito su održavane ISPA koordinacije odnosno redoviti mjesečni sastanci svih tijela Republike Hrvatske nadležnih za provedbu programa ISPA, na kojima se raspravljalo o provedbi projekata te su predlagane mjere za njihovu učinkovitiju i pravodobnu provedbu. U razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana je ISPA koordinacija u siječnju 2009. Na sastancima su sudjelovali predstavnici krajnjih korisnika, nadležnih ministarstava, nacionalnog fonda, SAFU i SDURF. Nakon sastanaka svim sudionicima dostavljane su bilješke sa zaključcima i potrebnim mjerama i aktivnostima.

S obzirom da je u razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana jedna ISPA koordinacija, Državni ured za reviziju predlaže redovito održavanje ISPA koordinacija tijekom cjelokupnog trajanja provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, s obzirom na dosadašnje poteškoće u provedbi projekata.

4.2.1. Djelatnici

Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola, i predstavljaju najveći rizik u provedbi projekata. Pravodobna i učinkovita provedba projekata ovisi o osiguranju dovoljnog broja djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom u svim tijelima nadležnim za provedbu programa ISPA. Tijekom revizije za 2008., uočene su poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika koji imaju status državnih službenika, a svoja prava i obveze ostvaruju u skladu s propisima kojima su uređena prava državnih službenika. Prisutna su dva osnovna problema: otežano zapošljavanje novih djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom, te poteškoće u zadržavanju djelatnika koji tijekom rada na projektima steknu odgovarajuće znanje i iskustvo. Za obavljanje ovih poslova potrebno je aktivno znanje engleskog jezika zbog toga što se sva službena korespondencija prema Europskoj Komisiji, Delegaciji, izvoditeljima radova i usluga, te dobavljačima obavlja na engleskom jeziku, što dodatno utječe na otežano zapošljavanje.

Tijekom 2008., djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA pohađali su razne oblike edukacije (seminari, radionice, studijska putovanja i drugo), koje su uglavnom bile organizirane uz provedbu programa IPA, što se ujedno moglo primijeniti i na provedbu programa ISPA. Navedena tijela su donijela i planove edukacije odnosno treninga za 2009. Prema preporuci Državnog ureda za reviziju, tijekom listopada 2008. u SDURF je organiziran dvodnevni seminar o provedbi ugovora o radovima prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (FIDIC pravila), prema kojima se provode ugovori o radovima.

Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (SDURF, SAFU, Nacionalni fond, nadležna ministarstva i jedan krajnji korisnik). U 2008. kao i ranijih godina postojao je problem preopterećenosti, jer su osim rada na provedbi projekata financiranih iz programa ISPA, djelatnici obavljali poslove vezane uz provedbu programa IPA.

Navedeno je značajno i zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA, broj projekata, a time i obujam poslova značajno povećao, zbog čega je većina tijela donijela nove ustrojstvene akte, kojima se povećava predviđeni broj djelatnika koji će raditi na provedbi programa ISPA i IPA.

- SAFU

S obzirom da je u 2006. i 2007. najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika imala SJFU, što se u značajnoj mjeri odražavalo na kašnjenje u provedbi projekata, kada je postala samostalna agencija, olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su određeni uvjeti za zadržavanje djelatnika koji su tijekom rada na projektima stekli odgovarajuće znanje i iskustvo. Od rujna 2007. do konca siječnja 2008. trajao je preustroj SJFU u SAFU. Tijekom perioda preustroja, SJFU je unutarnjim aktima utvrdila unutarnje ustrojstvo i organizaciju rada, sistematizaciju radnih mjesta, te način izračuna i isplate plaća, naknada i drugih primitaka djelatnika.

Unutarnjim aktima SAFU osnovane su sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured ravnatelja, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Ured za kontrolu dokumenata, Ured za natječajne postupke i provedbu projekata, Ured za ocjenjivanje ponuda i ugovaranje, te Ured za financije i računovodstvo. Odjel za program ISPA i IPA (ustrojen u okviru Ureda za natječajne postupke i provedbu projekata), zadužen je za pripremu natječajne dokumentacije i provedbu projekata, u kojem do početka 2008. nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika (dva djelatnika). U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika bez radnog iskustva, jedan djelatnik s iskustvom na poslovima provedbe projekata napustio je SAFU, te je jedan djelatnik premješten u navedeni odjel. U lipnju 2008. zaposlen je još jedan djelatnik, i to tehničke struke. Ukupno je zaposleno šest djelatnika, iako je prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu iz siječnja 2009. predviđeno sedam djelatnika.

Osim Odjela za program ISPA i IPA značajnu ulogu u provedbi projekata financiranih iz programa ISPA ima i Ured za kontrolu dokumenata, koji treba obavljati provedbu sustava unutarnjih kontrola kvalitete kako bi se uskladile procedure, te pripremile upute i metodologija rada za postizanje što kvalitetnijeg upravljanja projektima. Kako bi se poboljšala kvaliteta dokumentacije koja se dostavlja Delegaciji, te smanjio broj primjedbi, Ured za kontrolu dokumenata, treba obavljati kontrolu svih dokumenata koji se dostavljaju na prethodno odobrenje Delegaciji i kontrolu svih komentara Delegacije na izrađenu natječajnu dokumentaciju i ugovore. Na osnovi prikupljene dokumentacije, navedeni Ured izradio je analizu odbijenih dokumenata (odbijenica).

Također, jedan od problema u SAFU je bio nedostatak djelatnika s odgovarajućim tehničkim znanjem i iskustvom u provedbi infrastrukturnih projekata, koji se u listopadu 2008. djelomično riješio zapošljavanjem djelatnika s radnim iskustvom koji će pružati podršku pojedinim voditeljima projekata. Međutim, još uvijek postoji potreba za zapošljavanjem djelatnika građevinske struke, s iskustvom i znanjem u građevinarstvu.

Koncem siječnja 2008., u SJFU, bilo je zaposleno 38 djelatnika (od predviđenih 42), od kojih je 25 djelatnika krajem veljače 2008. prešlo u SAFU, 13 ih je ostalo u Ministarstvu financija gdje su raspoređeni na odgovarajuća radna mjesta. U siječnju i lipnju 2008. SAFU je objavila natječaj za primanje u radni odnos savjetnika, viših savjetnika i stručnih referenata, na neodređeno vrijeme uz ispunjavanje određenih uvjeta visoke stručne spreme i dvije godine radnog iskustva. SAFU je do sredine 2008. zaposlila 51 djelatnika, od čega 27 savjetnika, devet viših savjetnik i 15 vježbenika za koje nije raspisan natječaj. Početkom travnja 2008., u SAFU je bio zaposlen 71 djelatnik, od čega je 15 vježbenika.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesenim u lipnju 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga SAFU predviđeno je 96 djelatnika, a do kraja 2008. zaposleno ih je 89. Novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu donesenim u siječnju 2009. planirano je sveukupno 107 djelatnika, a do travnja 2009. zaposleno je 96.

S obzirom da naročitu ulogu u provedbi projekata, osim SDURF i SAFU imaju i krajnji korisnici, SAFU je u 2008. trebala provesti procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, te dati preporuke za jačanje njihove sposobnosti, ocjenu provedbe projekata te izvješće o napretku projekata. Od rujna 2007. nije obavljena procjena sposobnosti jedinica za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u okviru krajnjih korisnika.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da u što kraćem roku obavi procjenu sposobnosti jedinica krajnjih korisnika, s obzirom na značajno kašnjenje u provođenju projekta te da na temelju utvrđenih činjenica predloži odgovarajuće mjere.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da poduzme odgovarajuće mjere i aktivnosti za zapošljavanjem predviđenog broja djelatnika, posebno u Odjelu za program ISPA i IPA, s obzirom da provedbu projekta treba završiti do konca 2010., a još uvijek je prisutan problem nedovoljnog broja djelatnika i iskustva u provedbi projekata prema pravilima Europske unije.

Također, predlaže se SAFU da posebnu pažnju posvetiti kontinuiranoj edukaciji djelatnika, s obzirom da su zaposleni djelatnici bez radnog iskustva, te da se među djelatnicima, putem anketa i upitnika utvrde stvarne potrebe iz određenih područja u kojima je edukacija potrebna, te je u skladu s mogućnostima provesti.

- Nacionalni fond

U Nacionalnom fondu je početkom 2008., za obavljanje zadanih poslova od predviđenih 16, bilo zaposleno šest djelatnika. U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika, te koncem 2008. još dva djelatnika (jedan vježbenik). U Nacionalnom fondu je u 2008. od predviđenih 16 bilo zaposleno deset djelatnika (od čega tri vježbenika), a u 2009. zaposleno je još tri djelatnika na ugovor o djelu.

- Nadležna ministarstva

Kod nadležnih ministarstava, isto kao u 2007., tako su i u 2008. prisutne poteškoće s djelatnicima što se očituju u nedovoljnom broja djelatnika ili u nedostatku radnog iskustva.

U Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture za provođenje projekata u 2008. nadležna je Uprava za strateške i infrastrukturne objekte, u kojoj nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika.

Tako je u 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga navedene Uprave bilo predviđeno 22 djelatnika, a zaposleno ih je devet od kojih su dva djelatnika za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave, premješteni iz društva Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb. Početkom travnja 2008. stupio je na snagu novi akt o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kojim su ustrojene i nove ustrojstvene jedinice unutar Uprave za strateške infrastrukturne objekte, koje su zadužene za provedbu programa pomoći Zajednice. Početkom 2009. zaposlena su još tri djelatnika, te je sveukupno od sistematiziranih 22 djelatnika u navedenoj Upravi u travnju 2009. bilo zaposleno dvanaest djelatnika. Također, uz rad na projektima iz programa ISPA, djelatnici obavljaju i druge poslove iz nadležnosti navedene Uprave (između ostalog, i poslove pripreme provedbe programa IPA).

U ožujku 2008. aktima o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, koje je preuzelo nadležnost za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA i IPA, te djelatnike koji su na projektima radili u ranijem Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je bio Sektor međunarodnih projekata unutar kojeg su dva odjela, Odjel za pripremu projekata i Odjel za provedbu projekata. Početkom 2008., u navedenom Sektoru bila su sistematizirana 22 radna mjesta, a popunjeno ih je bilo sedam. Početkom 2009. zaposleno je još tri djelatnika (dva vježbenika i jedan djelatnik građevinske struke), jedan djelatnik je do raspisivanja natječaja primljen na ugovor o djelu. Od predviđenih 22 djelatnika početkom 2009. ukupno je zaposleno 10 djelatnika, te još uvijek postoji problem za obavljanje posla. U Odjelu za provedbu projekata, koji je zadužen za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, nisu bila popunjena radna mjesta za ukupno šest djelatnika, kao i u Odjelu pripreme projekata, koji je zadužen za programiranje i odobravanje projekata. Osim navedenih djelatnika, u provedbi projekata sudjelovao je i čelnik Uprave vodne politike i međunarodnih projekata (ravnateljica). Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva donijelo je plan zapošljavanja, prema kojem je planirano do konca 2008. popuniti 80,0% radnih mjesta, odnosno 17 od predviđenog 22 djelatnika, a zaposleno ih je deset.

U Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Odjel za EU programe razvoja infrastrukture, ustrojen u okviru Uprave za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša. Prema Uredbi o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi koja je bila važeća u 2008. u Odjelu za EU programe razvoja infrastrukture bila su ustrojena dva Odsjeka (programiranje i provedba projekata) u kojem je bilo predviđeno sedam radnih mjesta, a popunjeno ih je bilo šest. Koncem siječnja 2009. novom Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Uprava za EU ima tri odjela, a za provođenje projekata ISPA i IPA nadležna su dva odjela. U Odjelu za EU programe razvoja infrastrukture početkom travnja 2009. od predviđenih deset djelatnika zaposleno je pet djelatnika i jedan djelatnik na ugovor o djelu, te Odjel za koordinaciju operativnih programa u kojem je od tri predviđena djelatnika bilo zaposleno dva. Ukupno je bilo zaposleno osam djelatnika i jedan djelatnik na ugovor o djelu od predviđenih 13.

Ministarstvo u 2009. ima manje djelatnika nego u prethodnoj godini, te bi zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA obujam poslova znatno povećava, broj djelatnika trebao biti znatno veći.

U 2009. Ministarstvo zaštite okoliše, prostornog uređenja i graditeljstva prema sistematizaciji treba zaposliti još pet djelatnika, jer postoji velika opterećenost djelatnika koji se bave projektima financiranih iz programa ISPA.

- Krajnji korisnici

Za provedbu projekata za koju su nadležni krajnji korisnici, ustrojene su jedinice za provedbu projekata, koje tijekom 2008. nisu imale dovoljan broj zaposlenih djelatnika. Djelatnici u krajnjim korisnicima svoja prava i obveze ostvaruju na temelju općih propisa o radu i unutarnjih akata pojedinog korisnika, što u pravilu djelatnicima pruža bolje uvjete od uvjeta koje imaju državni službenici. Također, osim djelatnika koji rade u jedinici za provedbu projekata, krajnji korisnici prema potrebi mogu angažirati i druge djelatnike, stručnjake za pojedina područja u provedbi projekata.

U jedinici za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu do konca 2007. bilo je predviđeno pet, a radila su četiri djelatnika. Peti djelatnik, koji ima potrebno tehničko znanje za provedbu projekta (diplomirani inženjer građevine) i koji je početkom 2006. trebao biti premješten u jedinicu za provedbu projekta iz Hrvatskih voda, početkom 2008. započeo je s radom u jedinici za provedbu projekta na pola radnog vremena. Od svibnja 2008., navedeni djelatnik u jedinici za provedbu projekta radi u punom radnom vremenu. Tijekom 2008. i početkom 2009. zaposleno je ukupno pet djelatnika, međutim zbog početka radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava povećava se obujam poslova. Da bi se provedba ugovora, koja uvjetuje odlaske na teren, obavljala pravodobno i kvalitetno, krajnji korisnik dostavio je novi plan implementacije kojim se povećala potreba za dodatnim djelatnicima, te se u 2009. planira zaposliti još pet djelatnika, od čega tri djelatnika građevinske struke, jednog djelatnika strojarske struke i jednog električara.

Jedinica za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bakarac, u 2008. imala je četiri djelatnika (uključujući voditelja jedinice, koji je bio direktor društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i voditelja projekta), a prema sistematizaciji predviđeno je pet djelatnika. Koncem 2007., jedinicu za provedbu projekta napustio je voditelj projekta, a novi voditelj imenovan je nakon osam mjeseci, sredinom kolovoza 2008. Također, sredinom travnja 2008. društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik napustio je direktor društva, a novi je imenovan sredinom studenog 2008. U travnju 2009. zaposlen je jedan djelatnik građevinske struke.

U društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, za obavljanje poslova vezanih za provedbu programa ISPA i IPA ustrojena je Služba za fondove EU. Osim što je krajnji korisnik projekata iz navedenih programa, društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, je i provedbeno tijelo (provedbena agencija) za provedbu programa IPA - podkomponenta 3a, u području prometa.

U Službi za fondove EU planirano je 10 stalnih djelatnika i pet djelatnika po posebnoj odluci koji sudjeluju u provedbi projekata prema potrebi. U 2008. u službi je bilo šest djelatnika, od čega četiri stalna i dva djelatnika po odluci (diplomirani inženjeri zaduženi za implementaciju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, i to za provedbu građevinskog dijela projekta i dijela projekta koji se odnosi na signalizaciju). Početkom 2009. u Službu za EU fondove iz drugih odjela HŽ Infrastrukture d.o.o. zaposlene su još dvije djelatnice. U travnju je zaposlena još jedna djelatnica, te je natječaj za zapošljavanje još tri djelatnika u tijeku. Početkom travnja 2009. je sveukupno zaposleno sedam stalnih djelatnika i dva djelatnika po posebnoj odluci. Prema planu zapošljavanja do kraja svibnja 2009. sva radna mjesta bi trebala biti popunjena.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim tijelima da poduzmu potrebne aktivnosti za zapošljavanje predviđenog broja djelatnika (broja predviđenog unutarnjim aktima o sistematizaciji radnih mjesta), s obzirom da su djelatnici jedan od čimbenika koji utječu na uspješno i pravodobno provođenje projekata. Također se predlaže zapošljavanje djelatnika s radnim iskustvom te osiguranje kontinuirane edukacije prema potrebama djelatnika.

4.2.2. Unutarnja revizija

Unutarnja revizija u 2008. bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. SAFU, SDURF i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva su tijekom 2008. zaključili sporazume o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je u društvu HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nije ustrojena u društvima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

- Ministarstvo financija

U Samostalnoj službi za unutarnju reviziju Ministarstva financija ustrojena su tri odjela, od kojih je za reviziju fondova EU zadužen Odjel za unutarnju reviziju sustava državne riznice i fondova EU. Navedeni Samostalni odjel, odnosno Samostalna služba za unutarnju reviziju bila je u 2008. nadležna za obavljanje unutarnje revizije na temelju potpisanih sporazuma sa SAFU, SDURF i Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Početkom 2009. sporazumi su raskinuti nakon ustrojavanja revizijskih službi u navedenim institucijama.

U Samostalnoj službi za unutarnju reviziju Ministarstva financija sistematizirano je 15 radnih mjesta (14 revizora i jedan administrativni referent). U 2008. zaposlena su četiri djelatnika koji nakon preustroja SJFU u SAFU nisu prešli u SAFU, nego su raspoređeni u Samostalnu službu za unutarnju reviziju. Tako je u navedenoj Službi koncem travnja 2008. bilo 12 djelatnika, od čega deset revizora, jedan administrativni referent i jedan vježbenik. Tijekom godine i početkom 2009. četiri revizora je raskinulo radni odnos zbog prelaska na druga radna mjesta, te je početkom 2009. radilo sedam revizora i administrativni referent.

Samostalni odjel za unutarnju reviziju je u 2008. obavljao revizije EU fondova u Ministarstvu financija, SAFU, SDURF i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Obavljene su revizije sustava upravljanja fondovima EU (CARDS, PHARE, i SAPARD), provedbe preporuka samoprocjene tijela nadležnih za provedbu programa IPA, poslovanja jedinica za provedbu projekata za programe CARDS i Phare, plaćanja opreme za program PHARE, te revizija programa ISPA.

Revizija programa ISPA obavljena je u SAFU u lipnju 2008. Predmet revizije je bila provedba preporuka prethodnih revizija, ocjena preustroja u samostalnu agenciju, te ocjena unutarnjih kontrola sustava upravljanja predpristupnim sredstvima Europske unije.

Godišnjim planom unutarnje revizije za 2009., planirana je revizija koja se odnosi na reviziju plaćanja u Nacionalnom fondu za ISPA program. Također, planom je predviđeno popunjavanje radnih mjesta s obzirom da je od 14 predviđenih djelatnika početkom 2009. zaposleno sedam unutarnjih revizora. Plan za 2009. odnosi se na cjelokupno Ministarstvo financija, te sustav upravljanja predpristupnim sredstvima Europske unije.

Također, izrađen je strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011. prema kojem su aktivnosti u okviru sustava korištenja predpristupnih sredstava prioritet Samostalne službe za unutarnju reviziju.

- SAFU i SDURF

SAFU je kao samostalna agencija započela s radom početkom veljače 2008. Unutarnjim aktima SAFU planirano je ustrojavanje Samostalne službe za unutarnju reviziju. S obzirom da je početkom 2008. još bio u tijeku preustroj SJFU u SAFU, te da Samostalna služba za unutarnju reviziju nije imala zaposlene revizore, zaključen je sporazum sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija radi obavljanja revizije sustava upravljanja fondovima EU, dok unutarnja revizija SAFU ne bude ustrojena za samostalno obavljanje revizije.

Navedenim Sporazumom, je usuglašeno da će Ministarstvo financija za potrebe SAFU izraditi strateški plan unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje i godišnji plan unutarnje revizije, te da će samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija obavljati unutarnju reviziju u SAFU. U veljači 2009. raskinut je sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije, nakon što je ustrojena samostalna služba za unutarnju reviziju. S dva viša revizora zaključeni su ugovori o radu sredinom 2008., a u veljači 2009. imenovana je voditeljica odjela čime je odjel popunjen, odnosno broj revizora odgovara sistematizaciji.

Unutarnja revizija SAFU je izradila godišnji plan unutarnje revizije za 2009. Planirano je provođenje osam revizija, od kojih je jedna revizija ISPA programa u drugoj polovici 2009. U godišnjem planu su navedena i ograničenja u provođenju revizije. Naime revizori će steći stručno ovlaštenje za revizore Samostalnog odjela za unutarnju reviziju u travnju 2009.

Unutarnjim aktima SDURF planirano je ustrojavanje unutarnje revizije. Pravilnikom o unutarnjem redu sistematizirano je jedno radno mjesto višeg unutarnjeg revizora. U veljači 2009. popunjeno je radno mjesto višeg unutarnjeg revizora. Tijekom 2009. planira se izraditi novi Pravilnik o unutarnjem redu, prema kojem će se uspostaviti samostalna jedinica za unutarnju reviziju. Osim toga, jedan djelatnik je uključen u program izobrazbe za stjecanje stručnog ovlaštenja unutarnjeg revizora za javni sektor. Koncem ožujka 2009. izrađen je godišnji plan unutarnje revizije za 2009. i strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011.

- Nadležna ministarstva

Unutarnja revizija bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva je tijekom 2008. zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Tijekom 2008., nadležna ministarstva nisu obavljala unutarnju reviziju projekata financiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva osnovano je početkom 2008. S obzirom da novoosnovano Ministarstvo nije preuzelo djelatnike službe unutarnje revizije, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je s Ministarstvom financija, sredinom ožujka 2008., zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije fondova EU. Prema sporazumu, Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija obavljati će unutarnju reviziju upravljanja sredstvima iz pretpristupnih fondova EU do ustroja unutarnje revizije unutar Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva. U veljači 2009. raskinut je sporazum o obavljanju unutarnje revizije nakon ustrojavanja odjela za unutarnju reviziju navedenog Ministarstva.

Ustrojstvenim aktom Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva iz konca ožujka 2008., predviđeno je ustrojavanje Samostalnog odjela za unutarnju reviziju. U Samostalnom odjelu za unutarnju reviziju, u 2008. bila su sistematizirana tri radna mjesta, a izmjenama Pravilnika o unutarnjem redu u 2009. povećan je broj unutarnjih revizora s tri na četiri. Koncem listopada 2008. zaposlena je načelnica odjela, a početkom 2009. zaposlen je viši revizor. Ministarstvo je nadležno za provođenje dva projekta iz programa ISPA.

U strateškom planu unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011. i u godišnjem planu unutarnje revizije za 2009. navedena je potreba za kontinuiranim usavršavanjem djelatnika, te je predviđeno popunjavanje drugog radnog mjesta višeg revizora. U godišnjem planu unutarnje revizije za 2009. planirano je provođenje revizija i revizijskih aktivnosti koje se odnose na provjeru izjava o jamstvu, reviziju jedinica za provedbu projekata, te reviziju pretpristupnih fondova. Između ostalih revizija, planirana je revizija ISPA projekata.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za provođenje dva projekta iz programa ISPA. U 2008. nije obavljena revizija provedbe projekata ISPA. U Samostalnom odjelu za unutarnju reviziju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, koncem 2008. bila su sistematizirana i popunjena četiri radna mjesta.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva Samostalni odjel za unutarnju reviziju postao je Samostalna služba za unutarnju reviziju. Izmjenom Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva koja je u tijeku odvojiti će se obavljanje revizija EU fondova od obavljanja drugih revizija. Na ovaj način će se omogućiti specijalizacija za obavljanje revizija korištenja sredstava EU fondova. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nije strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom za 2009. planiralo obavljanje revizije projekata financiranih iz programa ISPA.

Prema ustrojstvenom aktu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture iz sredine travnja 2008., ustrojena je Služba za unutarnju reviziju s dva odjela od kojih je za reviziju fondova EU zadužen Odjel za reviziju fondova EU i informacijskih sustava. U Službi za unutarnju reviziju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, koncem 2008. bilo je sistematizirano osam radnih mjesta, a popunjena su četiri. U 2008. nisu obavljane revizije provedbe projekata ISPA. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture nije strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom za 2009., planiralo obavljanje revizije projekata financiranih iz programa ISPA. U strateškom planu posebno je navedena potreba edukacije za obavljanje revizija fondova EU.

- Krajnji korisnici

Krajnji korisnici infrastrukturnih projekata ustrojani su kao društva s ograničenom odgovornošću, te poslovanje obavljaju prema propisima za poduzetnike. Ustrojavanje unutarnje revizije unutar subjekta koji poslovanje obavljaju prema propisima za poduzetnike nije propisano, već treba uzeti u obzir uvjete u kojima pojedini subjekt posluje (primjerice, složenost i obujam djelatnosti koju obavlja, broj djelatnika). Svaki subjekt samostalno odlučuje na koji način će ustrojiti sustav unutarnjih kontrola, a time i moguće ustrojavanje unutarnje revizije kao dio sustava unutarnjih kontrola. Kod krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je za društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb. U društvima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, unutarnja revizija nije ustrojena.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je krajnji korisnik dva projekta. Jedan je infrastrukturni projekt i drugi projekt tehničke pomoći. Do ustroja unutarnje revizije u lipnju 2008., unutarnju reviziju društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb obavljala je unutarnja revizija društva HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o., Zagreb (jedno od pet društava koje je, nakon podjele društva Hrvatske željeznice d.o.o., Zagreb, osnovano u 2007.). Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je predviđeno da u provedbi programa IPA bude provedbena agencija za područje prometa, te je pred akreditacijskom revizijom tijela uključenih u upravljanje fondovima Europske unije utvrđeno da je potrebno ustrojiti unutarnju reviziju.

Ustrojstvenim aktom društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, iz sredine 2007., planirano je u okviru Ureda uprave, ustrojavanje unutarnje revizije, te je sistematizacijom planirano osam radnih mjesta (revizori). Početkom lipnja 2008. unutarnja revizija je ustrojena i zaposlena su dva revizora koja su premještena iz unutarnje revizije društva HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o. Glavna zadaća je obavljanje revizije korištenja EU fondova, dok će revizije drugih područja poslovanja i dalje obavljati interni revizori društva HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o.

Planom koji je izrađen za drugu polovicu 2008., planirano je završiti započete revizije redovnog poslovanja u društvu HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o. i revizija praćenja preporuka IPA. Strateškim planom unutarnje revizije društva HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb, za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom rada za 2009. planirano je provođenje unutarnje revizije projekata financiranih iz programa ISPA i IPA. U planu se kao ograničavajuća okolnost navodi nedostatna kadrovska popunjenost jer unutarnja revizija ima dva djelatnika, od kojih je jedan na dužem bolovanju. Iz navedenih razloga broj revizora je nedovoljan s obzirom na različitost i veličinu područja revidiranja.

Prema navedenom početkom 2009. unutarnja revizija je ustrojena u svim ministarstvima koja sudjeluju u provedbi programa ISPA, te u SDURF i SAFU. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je za društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nije ustrojena u društvima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. U 2008. jedinu reviziju programa ISPA obavila je Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija na temelju potpisanog sporazuma sa SAFU.

Iako su službe unutarnje revizije ustrojene, aktivnosti za reviziju projekata financiranih iz programa ISPA nisu započele u dovoljnoj mjeri. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizije ISPA programa. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje, također je naglasila važnost planiranja revizija sustava i procesa iz područja pretpripravnih fondova Europske unije. Navedeno je važno i iz razloga što će tijekom 2009. i 2010. biti obavljen najveći dio plaćanja u okviru ISPA programa. Nadalje prisutni su i nedostaci vezani uz nedostatak administrativnih i operativni kapacitet tijela nadležnih za reviziju. Uz nedovoljan broj djelatnika u pojedinim tijelima, ističe se nedostatak iskustva djelatnika za obavljanje revizija projekata financiranih iz sredstava EU.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, da u skladu s mogućnostima i procjenom rizika planiraju i provedu revizije programa ISPA. To se naročito odnosi na infrastrukturne projekte, kako bi se utvrdila učinkovitost sustava unutarnjih kontrola i dale preporuke za njegovo poboljšanje, te osiguralo provođenje projekata u skladu s uvjetima iz Memoranduma o financiranju. Također, potrebno je ojačati kapacitete unutarnje revizije u tim tijelima i provesti edukaciju za obavljanje revizije korištenja sredstava iz programa Zajednice.

S obzirom da društva Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik obavljaju poslovanje prema propisima za poduzetnike, te da nisu obvezni ustrojiti unutarnju reviziju, predlaže se navedenim društvima da uzimajući u obzir sve uvjete u kojima društva posluju, razmotre mogućnost ustrojavanja unutarnje revizije u okviru sustava unutarnjih kontrola tih društava. Ukoliko društva ne ustroje unutarnju reviziju predlaže se da prema potrebi i procjeni rizika, unutarnju reviziju provedbe projekata obavi nadležno ministarstvo ili da društva zaključe sporazum o obavljanju revizije s jedinicom lokalne samouprave u čijem su vlasništvu, a koje imaju ustrojenju službu unutarnje revizije.

4.2.3. Priručnici i upravljanje rizicima

- Priručnici

Za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, Nacionalni fond, SDURF, SAFU i nadležna ministarstva su izradili priručnike koji se redovito, odnosno prema potrebi, moraju ažurirati. Priručnici se sastoje od dva dijela: u prvom dijelu su opisane aktivnosti i zadaci koji se trebaju obaviti u skladu sa zahtjevima upravljanja projektima iz programa ISPA unutar decentraliziranog sustava provedbe, dok je drugi dio operativni vodič u kojem je opisano kako se aktivnosti i poslovi trebaju provoditi u skladu sa pisanim procedurama, smjernicama, te listama za provjeru (check liste).

S obzirom da je za provedbu programa ISPA uspostavljen sustav upravljanja i kontrola Nacionalni fond, SAFU, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su zbog stalne potrebe za poboljšanjem sustava (ustroj unutarnje revizije, procedure u upravljanju financijama, upravljanje rizicima) i organizacijskih promjena u pojedinim tijelima, ažurirali odnosno mijenjali i dopunjavali priručnike tijekom 2008. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nisu redovito ažurirali priručnik tijekom 2008., već u ožujku i travnju 2009.

Operativnim sporazumima su utvrđene obveze krajnjih korisnika u provedbi projekata, te je, između ostaloga, utvrđeno da krajnji korisnici ustrojavaju jedinicu za provedbu projekata s odgovarajućim unutarnjim procedurama i dovoljnim brojem stručnog osoblja za pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata.

U 2008., društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac je izradilo priručnik za provedbu projekta, a u kolovozu 2008. i dio priručnika s procedurama prema pravilima Europske banke za obnovu i razvitak, koja je odobrila zajam za financiranje projekta.

Izrađen je nacrt priručnik društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Navedeni nacrt je početkom ožujka 2008. izradio konzultant u skladu sa zaključenim ugovorom o tehničkoj pomoći. Priručnik je usklađen s priručnikom nadležnog ministarstva, te je u travnju 2009. odobren od krajnjeg korisnika i nadležnog ministarstva, čime je postao konačan.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb koji je krajnji korisnik za dva projekta iz programa ISPA je krajem rujna 2008. izradio priručnik o postupanju kojim su utvrđene dužnosti i odgovornosti u upravljanju, provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva da zbog stalnih potreba za poboljšanjem i ažuriranjem pojedinih komponenti sustava upravljanja i kontrola redovito ažuriraju priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

- Upravljanje rizicima

Sastavni dio priručnika su i upute za upravljanje rizicima, odnosno nepredviđenim događajima i okolnostima koje mogu nepovoljno utjecati na pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata. Upravljanje rizicima je kontinuirani proces ugrađen u aktivnosti institucija kako bi se odredili i procijenili rizici, te kako bi se upravljalo rizicima koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva određene institucije.

Svrha upravljanja rizicima je uspostaviti odgovarajuće alate za prepoznavanje, te upravljanje rizicima. Upravljanje rizicima obvezno je za sve projekte financirane iz sredstava Zajednice koji se trebaju ažurirati, a pravila upravljanja rizicima trebaju primijeniti sva tijela nadležna za provedbu projekata.

Upravljanje rizicima sastoji se od identificiranja rizika, procjene utjecaja i rangiranja prema važnosti, praćenja stanja ili indikatora identificiranih i rangiranih rizika, te mjera potrebnih za smanjenje pojedinih rizika i roka u kojem se mjere moraju provesti. U priručnicima je okvirno opisana procjena i struktura upravljanja rizicima, imenovanje osoba za rizik koje imaju obvezu predlagati potencijalne rizike koji ugrožavaju instituciju, utvrditi rizike putem obrasca za rizike (Risk Alert Form) i organizirati sastanke na kojima se raspravlja o utvrđenim rizicima (Risk Management Panel-RMP). Na sastancima za program ISPA treba biti prisutan Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, osobe imenovane za upravljanje rizicima iz Nacionalnog fonda, SAFU, te predstavnici krajnjih korisnika. Trebaju se sastajati kada postoji potreba za promjenom, a najmanje dva puta godišnje. Za upravljanje rizicima treba uspostaviti i redovito ažurirati bazu podataka ovisno o promjeni rizika i mjerama poduzetim za njihovo smanjenje (Risk registar). Upravljanje rizicima treba se ažurirati svakih šest mjeseci (travanj i studeni 2008.).

SAFU je ažurirala sustav upravljanja rizicima u lipnju 2008. i studenome 2008. Obavila je procjenu i rangiranje rizika, koji su dodani rizicima (pet) iz 2007. Navedeni rizici odnose se na nedostatak edukacija u pojedinim područjima ili neadekvatne edukacije, kašnjenja u odnosu na planove nabave, te plaćanje dobavljačima. Za navedene rizike SAFU je utvrdila mjere za njihovo umanjeње i osobu koja je odgovorna za poduzimanje utvrđenih mjera, rokove u kojima se mjere trebaju provesti (šest mjeseci), te ciljeve odnosno definirane ciljne vrijednosti koje se poduzetim mjerama žele postići. Usporedbom podataka iz studenoga 2007. i studenoga 2008., vidljivo je da niti jedna vrijednost nije dostignuta, svi rizici i indikatori iz prethodnih godina ostali su isti.

Nacionalni fond je također, uspostavio sustav upravljanja rizicima, koji se u 2008. ažurirao svakih šest mjeseci. Utvrđeni su rizici i mjere potrebne za njihovo smanjenje, te rokovi u kojima se navedene mjere moraju poduzeti. Kao glavne rizike Nacionalni fond naveo je nedostatak djelatnika posebno u odjelu financijskih kontrola, nedostatak treninga i edukacije, te informatičke opreme, a zbog svega navedenog dolazi do kašnjenja u pripremi dokumentacije na vrijeme i u preopterećenosti djelatnika. Održana su dva sastanka (RMP) na kojima se raspravljalo o rizicima, o čemu je sastavljena bilješka.

Nadležna ministarstva obavila su identifikaciju unutarnjih i vanjskih rizika, utvrdili općenite mjere potrebne za njihovo ublažavanje ili otklanjanje, te rokove u kojem se određene mjere trebaju poduzeti, a svi rizici koji su utvrđeni i navedeni u registru, jednaki su za program IPA i za program ISPA. Kod svih ministarstva kao glavni rizici navedeni su nedovoljan broj djelatnika, treninga i edukacija, koji imaju utjecaj na poslovanje, što rezultira preopterećenošću djelatnika i kašnjenja u odnosu na planirane aktivnosti.

Od krajnjih korisnika, društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, u okviru provedbe projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, redovito obavlja identifikaciju i rangiranje rizika te utvrđuje mjere za njihovo umanjivanje.

Također, Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je uspostavilo sustav upravljanja rizicima za program ISPA, identificirao rizike i utvrdio mjere za njihovu umanjeње i otklanjanje, te rokove u kojima se određene mjere trebaju poduzeti. Utvrđeni rizici su nedovoljan broj djelatnika, treninga, nedostatak informatičke opreme, te nedostatak prostora za rad koji ima snažan utjecaj na efikasnost i kvalitetu rada.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikařac, u svibnju 2007. uspostavilo sustav upravljanja rizicima, te je definiralo procese projekta, potprojekte, faze i vremenske rokove provođenja pojedinih faza projekta, identificirani su rizici, mjere za njihovo izbjegavanje i kontrolu, osobe zadužene za izbjegavanje rizika i institucije ili osobe koje mogu otkloniti rizik. U ožujku 2008. sustav je ažuriran, na način da je identifikacija rizika sadržana u radnoj verziji Priručnika za provedbu projekt. S obzirom da je priručnik dorađivan tijekom 2008., i identifikacija rizika je ažurirana. Navedena identifikacija rizika, sadrži ocjenu rizika, međutim ne sadrži mjere za njihovo izbjegavanje, niti osobe zadužene za otklanjanje rizika.

S obzirom da je upravljanje rizicima kod provedbe projekata iznimno važan i kontinuiran proces, kojeg treba provoditi do završetka pojedinog projekta, potrebno je stalno unapređivati uspostavljene sustave upravljanja rizicima u svim tijelima koja su nadležna za provedbu programa ISPA, kako bi se postiglo učinkovito upravljanje rizicima, te time otklonili ili na najmanju mjeru smanjili njihovi nepovoljni utjecaji, odnosno omogućila pravodobna i učinkovita provedba projekata.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i krajnjim korisnicima da redovito ažuriraju sustav upravljanja rizicima, odnosno da poduzimaju predviđene aktivnosti i mjere kako bi se navedeni rizici otklonili ili smanjili. Također, predlaže društvu Gradska čistoća d.o.o., Šibenik da uspostavi potpuni sustav upravljanja rizicima, te njegovo redovno ažuriranje

4.2.4. Informacijski sustav

Ministarstvo financija je za potrebe Nacionalnog fonda i SJFU, sredinom 2005., zaključilo ugovor o uspostavi informacijskog sustava upravljanja pretpristupnim programima pomoći Zajednice. Osnovna svrha uvođenja sustava je praćenje provedbe pojedinih pretpristupnih programa, njihove realizacije i uspješnosti provođenja, te općenito efikasnosti trošenja dobivenih sredstava. U svrhu nadzora nad sredstvima iz pretpristupnih programa, sustav se treba sastojati od više podsustava (komponenti), primjerice, podsustava za planiranje, praćenje procesa nabave, financijsko upravljanje, računovodstvenog podsustava, te podsustava za izvješćivanje.

Izvoditelj je u skladu s ugovorom, početkom 2006. isporučio, odnosno instalirao sustav (aplikacija CRO4EU), kada je ujedno i započela faza njegova testiranja. Bilo je planirano da se sustav uspostavi prije nego se obavi prvo plaćanje iz programa ISPA (sredina 2007.). Također, planirano je da do potpune uspostave sustava, Nacionalni fond i SJFU, osim evidentiranja poslovnih događaja u navedenom sustavu, koriste i ručni sustav praćenja i evidentiranja poslovnih događaja vezanih za program ISPA, uključujući i vođenje poslovnih knjiga.

Do konca 2007., informacijski sustav (CRO4EU) je uspostavljen, a evidentiranja u Nacionalnom fondu i SJFU su obavljana usporedo u informacijskom i ručnom sustavu. S obzirom da je početkom 2008. SJFU izdvojena iz Ministarstva financija i da je promijenila lokaciju, odvojeni su serveri i izgrađeni su vlastiti informatički kapaciteti SAFU. U svibnju 2008. sastavljen je priručnik za korištenje aplikacije CO4EU.

U postupku akreditiranja informacijskog sustava, radi potvrde usklađenja sa ISO standardima, kako bi se u potpunosti koristio informacijski sustav evidentiranja, obavljena je revizija informacijskog sustava. Ministarstvo financija i revizijsko društvo zaključili su ugovor o obavljanju revizije ocjene usklađenosti informacijskog sustava CRO4EU s ISO/IEC standardima. Nakon obavljene revizije informacijskog sustava početkom prosinca 2008. dostavljeno je mišljenje revizora prema kojem je informacijski sustav CRO4EU usklađen s primjenjivim ključnim kontrolama ISO/IEC standarda, u svim materijalno značajnim aspektima. Postupak potvrđivanja ručno unesenih podataka u informacijski sustav CRO4EU omogućuje akreditaciju CRO4EU aplikacije za upotrebu u upravljanju fondovima EU. Utvrđene su određene manje nepravilnosti koje imaju utjecaj na kontrolno okruženje, a koje je potrebno otkloniti.

Koncem prosinca 2008. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje donio je odluku o obveznom korištenju informacijskog sustava CRO4EU prema kojoj su svi djelatnici Nacionalnog fonda i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje obvezni redovno koristiti informacijski sustav CRO4EU u provedbi pretpristupnih programa EU. Nacionalni fond i SAFU koriste informacijski sustav CRO4EU i gotovo je u potpunosti napušteno ručno vođenje podataka. Ručne evidencije koriste se radi provjere usklađenosti podataka. Također, osnovan je odbor za nadzor CRO4EU i Odbor za praćenje promjena CRO4EU aplikacije.

Odbori se sastoje od djelatnika Nacionalnog fonda i SAFU. Odbor za praćenje promjena sastao se dva puta, kada su uočeni određeni nedostaci u korištenju aplikacije CRO4EU koje izvoditelj koji je sustav instalirao treba ispraviti.

Ministarstvo je započelo s provedbom projekta usklađenja sa standardima sigurnosti za informacijski sustav Ministarstva financija. Nakon završetka projekta očekuje se da CRO4EU bude u potpunosti usklađen sa ISO standardima, te će se ostvariti i većina revizijskih preporuka.

5. PROJEKTI FINANCIRANI IZ PROGRAMA ISPA

Sredstvima iz programa ISPA koja su namijenjena Republici Hrvatskoj (60.000.000 EUR) financira se šest projekata; tri infrastrukturna projekta (jedan iz sektora prometa i dva iz sektora zaštite okoliša), te tri projekta tehničke pomoći. Za financiranje projekata odobreno je 59.000.000 EUR, a 1.000.000 EUR je odobreno za potrebe Delegacije. Europska komisija u ime EU i Vlada Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske, su koncem 2005. i tijekom 2006. potpisali Memorandume o financiranju odobrenih projekata kojima su utvrđena međusobna prava i obveze, nakon čega je započeo proces provedbe projekata.

Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, osim bespovratne pomoći EU, dijelom se sufinanciraju i sredstvima države korisnice. EU iz programa dodjeljuje pomoć u iznosu do 75,0% ukupno prihvatljivih izdataka. Izuzetno, preliminarne studije i mjere tehničke podrške mogu se financirati u 100,0% iznosu.

Pregled projekata koji se financiraju iz programa ISPA daje se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Projekti financirani iz programa ISPA

u EUR

Redni broj	Projekt	Ukupno prihvatljivi izdaci projekta	Izvori financiranja			
			Program ISPA		Nacionalno sufinanciranje	
			Iznos	%	Iznos	%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	75.761.000	28.789.180	38	46.971.820	62
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	36.000.000	22.500.000	62,5	13.500.000	37,5
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	8.823.601	6.000.049	68	2.823.552	32
4.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	1.464.100	966.306	66	497.794	34
5.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	741.738	482.130	65	259.608	35
6.	Tehnička pomoć SJFU i NIK *	262.335	262.335	100	0	0
Ukupno		123.052.774	59.000.000	48	64.052.774	52

* Puni naziv projekta je Tehnička pomoć Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatorskom centru za program ISPA.

6. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA

6.1. Sredstva iz programa ISPA

Nacionalni fond je središnje tijelo koje je organizirano kao riznica u zemlji korisnici putem koje se prenose financijska sredstva pretpristupnih fondova EU. Nacionalni fond organizira i upravlja bankovnim računima, šalje zahtjeve za sredstva Europskoj komisiji, ovjerava prijenos sredstava na agenciju za financiranje i ugovaranje. Sva sredstva iz EU dolaze u Nacionalni fond, te se prenose na nadležna ministarstva odgovorna za pojedine projekte unutar ISPA programa. Nacionalni fond je za korištenje sredstava iz programa ISPA, kod poslovne banke otvorio zasebne bankovne račune za sektor prometa i sektor zaštite okoliša, unutar kojih su otvoreni i zasebni računi za pojedini projekt. Također, postoje i zasebni računi za ostvarene kamate po pojedinom projektu na koje se prenose ostvarene kamate nakon isteka roka oročavanja sredstava. S obzirom da plaćanja ugovarateljima obavlja SAFU, kojem Nacionalni fond prenosi dobivena sredstva za provedbu projekata, Nacionalni fond je otvorio i zasebne bankovne račune za pojedini projekt kojima upravlja SAFU, s kojih se obavljaju plaćanja ugovarateljima. Sva sredstva pomoći koju je Europska komisija dodijelila prema Memorandumu o financiranju doznaka sredstava mogu se putem zahtjeva, Nacionalnom fondu. Doznaka sredstava može biti u obliku plaćanja predugovornom, plaćanja tijekom provedbe projekata i konačnih isplata.

Plaćanja tijekom provedbe i konačne isplate odnose se na stvarno potvrđene i plaćene izdatke koji moraju biti potkrijepljeni računima s potvrđama.

Kod infrastrukturnih projekata plaćanje predujmom do 20,0% ukupne pomoći iz programa ISPA obavlja se na dva načina: prva rata u iznosu do 50,0% predujma plaća se nakon dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe i kada država korisnica potpiše Memorandum o financiranju, dok se druga rata plaća nakon potpisivanja prvog ugovora, obično ugovora za izvođenje radova, te ispunjenja drugih uvjeta koji su za pojedini projekt utvrđeni Memorandumom o financiranju.

Kod projekata tehničke pomoći odobrava se plaćanje predujma u visini 40,0% iznosa financiranja iz programa ISPA, s tim da se 20,0% isplaćuje nakon što država korisnica potpiše Memorandum o financiranju, a 20,0% nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o tehničkoj pomoći.

Europska komisija doznachava sredstva na zahtjev Nacionalnog fonda tijekom provedbe projekta pod uvjetom da projekt zadovoljavajuće napreduje prema završetku. Doznaka Nacionalnom fondu se obavlja radi naknade potvrđenog i plaćenog izdatka, uz zadovoljavanje uvjeta utvrđenih u Memorandumu o financiranju. Ukupan iznos plaćanja Europske komisije, u obliku avansnog plaćanja i tijekom provedbe projekata ne prelazi 80,0% ukupno dodijeljene pomoći. U opravdanim slučajevima, Europska Komisija može povećati taj postotak na 90,0%. Konačna isplata pomoći ISPA izračunata na temelju potvrđenog i stvarno plaćenog izdatka, izvršit će se pod uvjetom da se ispune svi uvjeti utvrđeni u Memorandumu o financiranju (primjerice, da je mjera provedena u skladu s ciljevima, da je ispunila uvjete određene Memorandumom o financiranju, da je Europskoj komisiji dostavljeno završno izvješće, te drugih utvrđenih uvjeta). Ukoliko završno izvješće nije upućeno Europskoj komisiji u roku od šest mjeseci od konačnog datuma završetka radova i izvršenja plaćanja, ukinut će se dio pomoći koji predstavlja preostalu isplatu.

Nacionalni fond je od početka provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, do konca 2008. poslao zahtjeve za sredstvima Europskoj komisiji u ukupnom iznosu 14.205.346 EUR, od čega se 8.009.640 EUR odnosi na 2008.

Ukupno primljena sredstva Nacionalnog fonda od Europske komisije iznosila su 14.083.747 EUR, od čega su sredstva primljena u 2006. i 2007. iznosila 6.195.706 EUR, a sredstva primljena u 2008. iznosila 7.888.041 EUR. Ukupno prenesena sredstva iz Nacionalnog fonda na račun SAFU iznosila su 4.315.486 EUR, od čega u 2007. u iznosu 226.533 EUR, a u 2008. u iznosu 4.088.953 EUR.

Ukupno raspoloživa sredstva kojima upravlja Nacionalni fond na dan 31. prosinca 2008. iznosila su 10.732.816 EUR. Ukupno ostvarene kamate na doznachena sredstva iznosile su 964.555 EUR od čega se 476.964 EUR odnosi na 2008.

SAFU je u 2008. od ukupno doznachenih sredstava u iznosu 9.150.986 EUR (4.088.953 EUR iz sredstava EU i 5.062.033 EUR iz nacionalnih izvora) izvršila pet plaćanja u ukupnom iznosu 9.150.986 EUR.

U tablici broj 2 daje se pregled doznachenih sredstava iz Europske komisije, ostvarene kamate na doznachena sredstva, te prenesena sredstava na račun SAFU za 2006. i 2007. u ukupnom iznosu, te u 2008.

Tablica broj 2

Pregled doznačenih sredstava iz Europske komisije, ostvarene kamate na doznačena sredstva, te prenesena sredstva na račun SAFU

u EUR

Redni broj	Projekt	2006. i 2007.					2008.					
		Zahtjev Europskoj komisiji za doznakom sredstava	Sredstva primljena od Europske komisije	Ostvarene kamate	Prijenos sredstava na račun SJFU	Ukupno raspoloživa sredstva 31. prosinca 2007.	Zahtjev Europskoj komisiji za doznakom sredstava	Sredstva primljena od Europske komisije	Ostvarene kamate	Ukupno ostvarena sredstva u 2008.	Prijenos sredstava na račun SAFU	Ukupno raspoloživa sredstva 31. prosinca 2008.
1	2	3	4	5	6	7 (4+5-6)	8	9	10	11 (9+10)	12	13 (7+11-12)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica	-	2.878.918	261.787	-	3.140.705	5.412.008	5.412.008	205.194	5.617.203	2.533.090	6.224.817
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	-	2.250.000	176.542	-	2.426.542	2.250.000	2.250.000	206.724	2.456.724	1.503.759	3.379.506
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	-	600.005	31.693	69.315	562.383	69.315	-	38.944	38.944	-	601.328
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	124.629	177.096	2.092	157.218	21.970	85.056	32.772	2.973	35.745		57.715
5.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	-	193.261	10.273	-	203.534	193.261	193.261	15.916	209.177	52.104	360.607
6.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	-	96.426	5.204	-	101.630	-	-	7.213	7.213	-	108.843
Ukupno		124.629	6.195.706	487.591	226.533	6.456.764	8.009.640	7.888.041	476.964	8.365.005	4.088.953	10.732.816

Iz tablice je vidljivo da su koncem 2008. raspoloživa sredstva na računima Nacionalnog fonda iznosila 10.732.816 EUR. Od navedenog iznosa, ukupno ostvarena sredstva u 2008. su iznosila 8.365.005 EUR.

U tablici broj 3 daje se pregled stanja novčanih sredstava i kamata na računima Nacionalnog fonda na dan 31. prosinca 2008.

Tablica broj 3

Stanje novčanih sredstava i kamata na računima Nacionalnog fonda
na dan 31. prosinca 2008.

u EUR

Redni broj	Projekt	Glavni račun	Kamatni račun	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	5.757.836	466.981	6.224.817
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	2.996.241	383.265	3.379.506
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	530.690	70.638	601.328
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	52.650	5.065	57.715
5.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	334.418	26.189	360.607
6.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	96.426	12.417	108.843
Ukupno		9.768.261	964.555	10.732.816

Stanje novčanih sredstava na računima Nacionalnog fonda na dan 31. prosinca 2008. iznosilo je 10.732.816 EUR, od čega se na glavni račun odnosilo 9.768.261 EUR, a na kamate 964.555 EUR. Depozita (oročenja) na dan 31. prosinca 2008. nije bilo.

- Kamate na sredstva doznačena iz Europske komisije

Ukupno ostvarene kamate na doznačena sredstva iznosile su 964.555 EUR od čega se 476.964 EUR odnosi na 2008.

U tablici broj 4 daje se pregled ostvarenih kamata ukupno po projektima u 2006. i 2007. te u 2008.

Tablica broj 4

Ostvarene kamate ukupno po projektima u 2006. i 2007. te u 2008.

u EUR

Redni broj	Projekt	2006. i 2007.	2008.	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	261.787	205.194	466.981
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	176.542	206.724	383.265
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	31.693	38.944	70.638
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	2.092	2.973	5.065
5.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	10.273	15.916	26.189
6.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	5.204	7.213	12.417
Ukupno		487.591	476.964	964.555

U skladu s odredbama Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda, primici od ostvarenih kamata na sredstva koja se nalaze na bankovnim računima pripadaju zemlji korisnici. Ostvareni primici od kamata iz primljenih predujmova za određeni projekt moraju biti iskorišteni isključivo za financiranje prihvatljivih izdataka projekta i tijekom razdoblja koje je navedeno u Memorandumu o financiranju, bilo kao zamjena za nacionalni doprinos ili za financiranje dodatnih komponenti projekta. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) nije donesena odluka o namjeni korištenja ostvarenih sredstava od kamata.

6.2. Nacionalni izvori financiranja

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđeni su ukupno prihvatljivi izdaci projekta koji se u određenom omjeru financiraju iz sredstava programa ISPA i iz državnog proračuna (opisano u tablici broj 1). U državnom proračunu trebaju biti osigurana sredstva za financiranje nacionalnog doprinosa iz programa ISPA. Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, prema propisima Republike Hrvatske, planiraju se u državnom proračunu u okviru ministarstava koja su nadležna za provedbu pojedinih projekata, a planirana sredstva obuhvaćaju iznos koji se financira iz državnog proračuna i iznos koji se financira iz sredstava programa ISPA.

Memorandumi o financiranju ne sadrže plan izdataka po godinama, odnosno od planiranog početka do završetka projekta. Plan izdataka po godinama izrađuje SAFU pri sastavljanju izvješća o provedbi pojedinog projekta za sastanke Odbora za praćenje programa ISPA koji se održavaju dva puta godišnje. Pri čemu se planovi izdataka izrađuju ovisno o realizaciji planova nabave kojima se planiraju datumi objave natječaja, zaključivanja ugovora i drugo, a o čemu ovise plaćanja tijekom provedbe projekta.

U državnom proračunu za 2008. planirana su sredstva za financiranje programa ISPA u Ministarstvu financija, Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Ministarstva planiraju sredstva u državnom proračunu na temelju planova izdataka projekta, koje na temelju planova nabave izrađuje SAFU za sastanke Odbora za praćenje projekta ISPA. U državnom proračunu sredstva su planirana u ukupnom iznosu 195.539.098,00 kn. Izdaci su ostvareni u iznosu 65.506.778,00 kn što je za 130.032.320,00 kn ili 66,5% manje od plana. Planiranje je otežano iz razloga što nisu zaključeni svi ugovori o nabavi, na temelju kojih bi se mogli planirati izdaci u budućim razdobljima, kao i zbog toga što se radi kašnjenja u provedbi projekta, planirani datumi zaključivanja ugovora iz planova nabave roba, radova i usluga često mijenjaju.

U tablici broj 5 daje se pregled planiranih sredstava u državnom proračunu i ostvarenih izdataka za 2008.

Tablica broj 5

Planirana sredstva u državnom proračunu i ostvareni izdaci za 2008.

u kn

Red. broj	Nadležno ministarstvo	Planirano		Ukupno planirano	Izvršeno		Ukupno izvršeno
		Sredstava EU	Sredstava državnog proračuna		Sredstava EU	Sredstava iz nacionalnog izvora	
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7	8 (6+7)
1.	Ministarstvo financija	630.000	-	630.000	-	-	-
2.	Ministarstvo regionalnog razvoja*	34.500.000	7.157.098	41.657.098	11.314.381	6.290.854	17.605.235
3.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture – ukupno	112.500.000	39.500.000	152.000.000	18.144.891	29.661.061	47.805.952
3.1.	- izrada studija	2.500.000	500.000	3.000.000	-	-	-
3.2.	- koridor X	110.000.000	39.000.000	149.000.000	18.144.891	29.661.061	47.805.952
4.	Ministarstvo zaštite okoliša - ukupno	266.000	986.000	1.252.000	-	95.591	95.591
4.1.	- Bikarac	-	-	-	-	-	-
4.2.	- izgradnja okoliša	266.000	986.000	1.252.000	-	95.591	95.591
	SVEUKUPNO (1+2+3+4)	147.896.000	47.643.098	195.539.098	29.459.272	36.047.506	65.506.778

* Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva planiralo je dva projekta

Memorandumima o financiranju pojedinog projekta utvrđeno je da porezi i javne pristojbe nisu prihvatljivi troškovi projekata, te se ne mogu financirati iz programa ISPA. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje obavijestila je SAFU u srpnju 2008. da se na projekte financirane iz programa ISPA primjenjuju odredbe Okvirnog sporazuma propisanog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske. Na temelju odredbi navedenih u Okvirnom sporazumu porez na dodanu vrijednost ne plaća se na nabave koje se financiraju iz sredstava pomoći Europske unije, te su i projekti koji se financiraju iz programa ISPA također oslobođeni od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

6.2.1. Planiranje u državnom proračunu za 2009.

U državnom proračunu za 2009., koji je donesen koncem 2008., u okviru Ministarstva financija, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, te Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirana su sredstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

- Ministarstvo financija

Ministarstvo financija odnosno SAFU, koja je najvećim dijelom korisnik projekta Tehnička pomoć SAFU i NIK, u državnom proračunu za 2009. planiralo je sredstva za njegovu provedbu u iznosu 352.800,00 kn. Sredstva su planirana prema nazivu projekta (Tehnička pomoć SAFU i NIK), a s obzirom da se projekt u potpunosti financira iz programa ISPA, cjelokupno planirani iznos odnosi se na sredstva EU.

- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je nadležno za projekte Program za vode i otpadne vode u Karlovcu i Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u dijelu koji se odnosi na projekte vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu oba projekta pod nazivom projekt ISPA u ukupnom iznosu 92.220.000,00 kn, od čega su planirana sredstva iz ISPA programa u iznosu 72.220.000,00 kn, sredstva drugih pomoći u iznosu 15.000.000,00 kn, a sredstva iz državnog proračuna u iznosu 5.000.000,00 kn.

Planirana sredstava iz državnog proračuna u iznosu 5.000.000,00 kn, rebalansom proračuna smanjena su na 3.500.000,00 kn. Odnose se na financiranje domaćih izvoditelja koji izrađuju projektnu dokumentaciju potrebnu za provođenje projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu. Kako je dio usluga ustupljen domaćim izvoditeljima prema propisima o javnoj nabavi, izdvojene usluge nisu više prihvatljive za financiranje iz programa ISPA, te se u potpunosti financiraju iz nacionalnih izvora.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koja su sastavljena za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2009. planirani su izdaci u iznosu 16.121.580,98 EUR odnosno 118.074.459,10 kn. Sredstva u državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta ISPA planirana u iznosu 92.220.000,00 kn što je u odnosu na plan izdataka iz izvješća o provedbi projekata manje za 25.854.459,10 kn.

- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je nadležno za projekte Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu dva projekta iz programa ISPA. Sredstva nisu planirana prema nazivu projekta, nego su sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn planirana za projekt pod nazivom Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt, a 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija.

Planirana sredstva u iznosu 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 800.000,00 kn (40,0%) i sredstva EU u iznosu 1.200.000,00 kn (60,0%). Prema obrazloženju, planirana sredstva odnose se na projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, a navedeni omjeri sufinanciranja razlikuju se za 5,0% od omjera sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju.

Planirana sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn za projekt pod nazivom Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 107.500.000,00 kn (53,8%) i sredstva EU u iznosu 92.462.000,00 kn (46,2%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, prema kojem se iz državnog proračuna financira 62,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA (pomoć Europske zajednice) 38,0%.

Iz navedenog je vidljivo da su planirana sredstva u Državnom proračunu za 2009. za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija u iznosu 2.000.000,00 kn, te za projekt pod nazivom Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt u iznosu 199.962.000,00 kn, u omjerima koji ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koja su sastavljena za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa u 2009. planirani su izdaci u iznosu 380.869 EUR odnosno 2.789.484,56 kn, a za provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica planirani su izdaci u iznosu 25.447.241,62 EUR odnosno 186.375.597,63 kn.

- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za projekte Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac i Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu projekta pod nazivom Podrška izgradnji i rekonstrukciji okoliša - ISPA 2005. u iznosu 3.520.000,00 kn. Navedena sredstva se odnose na projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

Za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u okviru Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, planirana su sredstva za provedbu projekta koji se financira iz programa ISPA u iznosu 26.839.000,00 kn. Preostala sredstva osiguravaju Grad Šibenik i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Prema dostupnoj dokumentaciji, u proračunu grada Šibenika za 2009. planirani su izdaci za Projekt sanacija odlagališta Bikarac i izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 6.000.000,00 kn. Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekta sastavljenog za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA planirani su izdaci za provedbu projekta u 2009. u iznosu 5.325.311,58 EUR odnosno približno 39.002.582,01 kn.

Kako bi se utvrdila međusobna prava i obveze vezane uz financiranje projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u rujnu 2008., SAFU, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, grad Šibenik i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, ugovorom o zajedničkom ulaganju i korištenju sredstava za neposredno financiranje i sudjelovanje u realizaciji prve faze Projekta regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac, utvrdili su međusobna prava i obveze za osiguranje sredstava za provedbu projekta. Ugovorne strane suglasno su utvrdile da vrijednost prve faze iznosi 11.762.241 EUR. Europska komisija je od navedenog iznosa odobrila prihvatljive troškove u iznosu 8.823.601 EUR od čega EU financira 6.000.049 EUR, udio Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u nacionalnoj komponenti sufinanciranja iznosi 1.252.000 EUR, a Grada Šibenika, kao korisnika 1.571.552 EUR.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture u državnom proračunu planirati sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kako bi bilo vidljivo za koje projekte su sredstva planirana, te kako bi se olakšalo praćenje izdataka.

S obzirom da planirani iznosi u državnom proračunu u svim slučajevima ne odgovaraju iznosima navedenim u planovima izdataka koji su sastavni dijelovi izvješća o provedbi projekata sastavljenih za Odbor za praćenje programa ISPA, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi i financiranju projekata pravodobno uspostaviti potrebnu suradnju u postupku planiranja, kako bi se u proračunima i financijskim planovima osigurala potrebna sredstva za provedbu projekata, a planiranje bilo što realnije, odnosno kako bi planirana sredstva odgovarala potrebama.

7. IZDACI

Izdaci za provedbu projekata iz programa ISPA u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986,44 EUR. Odnose se na dva plaćanja vezana uz provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u iznosu 6.666.027,10 EUR, dva plaćanja vezana uz provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u iznosu 2.406.014,34 EUR, te jedno plaćanje vezano uz provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 78.945 EUR.

Izdaci za provedbu projekata iz programa ISPA u 2007. izvršeni su u iznosu 259.152 EUR, odnosno u protuvrijednosti 1.896.276,74 kn. Izvršeni izdaci odnose se na obavljena plaćanja za provedbu projekata Tehnička pomoć SJFU i NIK u iznosu 157.218 EUR, u protuvrijednosti 1.150.817,80 kn, te Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u iznosu 101.934 EUR, u protuvrijednosti 745.458,94 kn.

U tablici broj 6 daje se pregled primljenih sredstava i izvršenih izdataka za provedbu projekata u 2007. i 2008.

Tablica broj 6

Primljena sredstva i izvršeni izdaci za provedbu projekata u 2007. i 2008.

u EUR

Redni broj	Projekt	Sredstva primljena iz Nacionalnog fonda (sredstva EU)	Sredstva primljena iz nacionalnih izvora	Izvršeni izdaci
1	2	3	4	6
1.	IZDACI U 2007.			
1.1.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	157.218	-	157.218
1.2.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	69.315,12	32.618,88	101.934
Ukupno u 2007.		226.533,12	32.618,88	259.152
2.	IZDACI U 2008.			
2.1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica	2.533.090,30	4.132.936,80	6.666.027,10
2.2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	1.503.758,96	902.255,38	2.406.014,34
2.3.	Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	52.103,70	26.841,30	78.945
Ukupno u 2008.		4.088.952,96	5.062.033,48	9.150.986,44
SVEUKUPNO		4.315.486,08	5.094.652,36	9.410.138,44

U 2008., u okviru projekata koji se financiraju iz programa ISPA zaključeno je osam ugovora (u 2007. zaključeno je ukupno pet ugovora) za nabavu u ukupnom iznosu 78.071.746,24 EUR. Odnose se na tri ugovora za nabavu usluga i izvođenje radova za provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u iznosu 60.182.962,31 EUR, tri ugovora o izvođenju radova i pružanju usluga za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u iznosu 17.035.648,93 EUR, te dva ugovora za nabavu usluga za tehničku pomoć za provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 853.135 EUR (vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda).

Do svibnja 2009., zaključen je i ugovor koji se odnosi na projekt Pripremna lista projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa u iznosu 641.710 EUR.

Plaćanja računa dobavljača (izvoditeljima radova i davateljima usluga), obavlja SAFU. Nakon dobivanja računa od dobavljača, upućuje zahtjev Nacionalnom fondu (za sredstva EU, odnosno iz programa ISPA) i nadležnim ministarstvima odnosno subjektima koji osiguravaju sredstva iz nacionalnih izvora, za doznaku potrebnih sredstva na računu SAFU. Nakon što Nacionalni fond i subjekti koji osiguravaju sredstva iz nacionalnih izvora uplate sredstva za pojedini projekt, SAFU obavlja plaćanja izvoditeljima.

U tablici broj 7 daju se podaci o ugovorenoj vrijednosti usluga i radova, te obavljenim plaćanjima u 2008.

Tablica broj 7

Ugovorena vrijednost usluga i radova, te obavljena plaćanja u 2008.

u EUR

Redni broj.	Projekt	Prihvatljivi izdaci projekta	Vrijednost ugovorenih usluga	Plaćeno iz sredstava ISPA	Plaćeno iz državnog proračuna	Ukupno plaćeno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	75.761.000	60.182.962,31	2.533.090,30	4.132.936,90	6.666.027,10
1.1.	Ugovor o izvođenju građevinskih radova na kolosijeku i elektrifikaciji	55.512.000	41.766.847,33	2.380.710,30	3.884.316,80	6.265.027
1.2.	Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad radovima	2.006.000	2.005.000	152.380	248.620	401.000
1.3.	Ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima	18.243.000	16.411.114,98	-	-	-
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	36.000.000	17.035.648,93	1.503.758,96	902.255,38	2.406.014,34
2.1.	Ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći	1.130.000	1.093.340	136.667,50	82.000,50	218.668
2.2.	Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	14.942.000	14.582.308,93	1.367.091,46	820.254,88	2.187.346
2.3.	Ugovor o obavljanju usluga nadzora	1.680.000	1.360.000	-	-	-
3.	Priprema liste projekata za Instrument za pretprijetnu pomoć u sektoru zaštite okoliša	1.464.100	853.135	52.103,70	26.841,30	78.945
3.1.	Ugovor o obavljanju usluga za pripremu projekata otpadnih voda	557.209	458.410	52.103,70	26.841,30	78.945
3.2.	Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekata vodoopskrbe	408.858	394.725	-	-	-
Ukupno (1+2+3)		113.225.100	78.071.746,24	4.088.952,96	5.062.033,48	9.150.986,44

Iz tablice je vidljivo da je za provedbu tri projekta u 2008. obavljeno pet plaćanja u iznosu 9.150.986,44 EUR. Državni ured za reviziju je za 2008., provjerio izvršene izdatke u iznosu 9.150.986,44 EUR za plaćanja koja su obavljena u 2008. (100,0% ukupno izvršenih izdataka). Provjerama je utvrđeno da su plaćanja u 2008. izvršiteljima radova i usluga prema dva ugovora o nabavi radova i usluga na projektu Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u ukupnom iznosu 6.666.027,10 EUR obavljena u skladu sa zaključenim ugovorima.

Kod dva plaćanja koja su obavljena za projekt Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2008., došlo je do kašnjenja. Prvo plaćanje koje je bilo za ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći trebalo je podmiriti do sredine srpnja 2008., u iznosu 218.668 EUR.

Plaćanje je obavljeno nakon 17 dana, a do kašnjenja je došlo jer Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD) zbog administrativnih problema nije bila u mogućnosti uplatiti svoj dio (27,78%) u iznosu 60.745,98 EUR.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva koncem srpnja 2008. uplatilo je ukupni iznos nacionalnog sufinanciranja u iznosu 82.000,50 EUR, dio uplaćenog iznosa odnosio se na zajam između EBRD i krajnjeg korisnika (60.745,98 EUR), te na dio iz državnog proračuna (21.254,52 EUR). Koncem prosinca 2008. EBRD je uplatio novčana sredstva u iznosu 895.075,58 EUR kojima su obavljena slijedeća dva plaćanja, te je ostatak sredstava vraćen krajnjem korisniku koji je trebao izvršiti povrat posuđenih sredstava nadležnom ministarstvu, što nije učinio. U tijeku obavljanja revizije, krajnji korisnik je u ožujku 2009. izvršio povrat sredstava u državni proračun. Kod drugog plaćanja za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 2.187.346,34 EUR, također je došlo do kašnjenja od deset dana jer EBRD, nije pravovremeno uplatio sredstva. Provjerom i uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da plaćanja nisu obavljena u skladu s zaključenim ugovorima. Plaćanje je obavljeno nakon ugovorenog roka, odnosno sa zakašnjenjem, za prvo plaćanje 17 dana, a za drugo plaćanje deset dana.

U listopadu 2008. obavljeno je plaćanje predujma za projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretprijetnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 78.945 EUR. Plaćanje je obavljeno u skladu sa zaključenim ugovorom.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU i Nacionalnom fondu da posebnu pozornost posvete plaćanju računa izvođiteljima radova i usluga kako ne bi dolazilo do kašnjenja u odnosu na ugovorene rokove.

8. PROVEDBA PROJEKATA FINANCIRANIH IZ PROGRAMA ISPA

Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugovaranju za vanjske aktivnosti Zajednice (dalje u tekstu: PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (dalje u tekstu: FIDIC pravila), pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila. Uvjeti ugovaranja i izvođenja radova prema FIDIC pravilima sadržani su u posebnim knjigama (žuta, crvena i srebrna knjiga). Odabirom pojedine knjige, odabiru se i pravila prema kojima će se zaključiti ugovori i izvoditi radovi na projektu. Odabirom pravila iz pojedine knjige definiraju se i parametri za izradu natječajne dokumentacije i pripremu ugovora.

Krajnji korisnik izrađuje natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela. Nakon izrade, krajnji korisnik natječajnu dokumentaciju dostavlja nadležnom ministarstvu, ministarstvo nakon obavljene kontrole dokumentaciju dostavlja SAFU. SAFU također obavlja kontrolu natječajne dokumentacije, te je dostavlja Delegaciji na prethodno odobrenje.

Ukoliko je, prema ocjeni Delegacije, natječajna dokumentacija sastavljena u skladu s pravilima Zajednice, Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju. U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU) te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU. Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Iz programa ISPA financira se šest projekata, od čega tri infrastrukturna projekta i tri projekta tehničke pomoći. Za provedbu svih šest projekata planira se zaključiti ukupno 24 ugovora, od čega šest ugovora o izvođenju radova, 15 ugovora o nabavi usluga i tri ugovora o nabavi roba.

Za radove planira se provesti pet postupaka međunarodnog javnog nadmetanja, te jedno javno nadmetanje za radove koje će se objaviti u Republici Hrvatskoj. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova. Za provedbu projekata planira se zaključiti 15 ugovora o nabavi usluga. Od navedenog broja, odabir ponuditelja za devet ugovora planira se obaviti putem međunarodnog dvostupanjskog nadmetanja. Također, planira se zaključiti šest okvirnih ugovora u vrijednosti do 200.000 EUR, koji se zaključuju za kraće vremensko razdoblje. Do konca 2008. zaključeno je deset ugovora o nabavi usluga. Za provedbu projekata planira se zaključiti i tri ugovora o nabavi roba, putem međunarodnog javnog nadmetanja.

- Provedba projekata

Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugovaranju za vanjske aktivnosti Zajednice (PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera, odnosno FIDIC pravilima, pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila.

Krajnji korisnici izrađuju natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela, nakon čega je dostavljaju nadležnim ministarstvima, koji je nakon kontrole dostavljaju SAFU. Nakon obavljene kontrole dostavlja se Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju.

U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU) te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU. Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđen je okvirni plan nabave, u kojem je navedeno planirano vrijeme objave nadmetanja za nabavu roba, usluga te ustupanje radova. Nakon potpisivanja Memoranduma, odnosno početkom provedbe projekata, za svaki projekt i svaki ugovor o nabavi sastavljen je zasebni plan nabave, koji se ažurira mjesečno. U planu nabave utvrđeni su rokovi početka odnosno završetka pojedine faze.

Prema planovima nabave sastavljenim nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, do rujna 2008. planirano je zaključiti 24 ugovora o nabavi za provedbu svih šest projekata. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova i deset ugovora o nabavi usluga, odnosno ukupno 13 ugovora. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 78.071.746 EUR. Jedanaest ugovora nije zaključeno u planiranom roku jer se značajno kasnilo u svim fazama pripreme i provođenja postupaka nabave.

Projekti se provode kroz četiri najznačajnije faze i to: fazu izrade natječajne dokumentacije, fazu dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju i fazu provedbe postupaka nabave i zaključenja ugovora o nabavi, te fazu provedbe ugovora. Značajnije poteškoće u provedbi projekata odnosile su se na izradu natječajne dokumentacije, za što su zaduženi krajnji korisnici, nadležna ministarstva i SAFU. Od potpisivanja Memoranduma o financiranju projekata, do dostave natječajne dokumentacije na prethodno odobrenje Delegaciji, bilo je potrebno više vremena od planiranog. Također, Delegacija je u većini slučajeva, imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te se radi značajnih ispravaka, dodatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Do konca 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, Tehnička pomoć SJFU i NIK i Priprema liste projekata za instrument za pretpristupnu pomoć u sektoru zaštite okoliša. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na druge projekte djelomično je odobrena ili je odobrenje u tijeku. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u okviru projekt Priprema liste projekata za instrument za pretpristupnu pomoć u sektoru prometa, nije izrađena.

S obzirom da je sve ugovore za nabavu roba, usluga i ustupanje radova trebalo potpisati do rujna 2008., da je potpisano 13 ugovora, da je za dio natječajne dokumentacije postupak dobivanja prethodnog odobrenja u tijeku, te da dio natječajne dokumentacije nije izrađen, predlaže se SAFU i krajnjim korisnicima osigurati brže i efikasnije ispravljanje natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije, odnosno poduzimanje mjera koje će osigurati zaključenje ugovora u što kraćem roku.

U nastavku se daje prikaz aktivnosti na provedbi pojedinih projekata.

8.1. Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica

Memorandum o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik - državna granica, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2009. Vrijednost projekta iznosi 75.761.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 28.789.180 EUR (38,0%), a iz nacionalnih izvora 46.971.820 EUR (62,0%). Krajnji korisnik je društvo HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem tri ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji (dalje u tekstu: ugovor o izvođenju građevinskih radova) u iznosu 41.766.847 EUR, ugovora o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima u iznosu 16.411.115 EUR, te ugovora o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima u iznosu 2.005.000 EUR.

Projektom je obuhvaćena dionica željezničke pruge koja se nalazi na dijelu desetoga koridora (TEN – Trans - european network, od Salzburga do Soluna), koji ima veliku važnost za Republiku Hrvatsku i Europsku Uniju. Obuhvaća šest osnovnih kategorija radova: pružne radove, elektrifikaciju, signalizaciju, željezničko-cestovne prijelaze, telekomunikaciju, te željezničke kolodvore. Cilj projekta je povećati brzinu vlakova uključujući prilagodbu elektrifikacije, poboljšati i obnoviti kapacitet pruge, povećati domaći i međunarodni putnički i teretni željeznički promet.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je sredinom studenoga 2007. Zbog velikog kašnjenja u pripremi, izradi i kontroli natječajne dokumentacije, ugovori nisu zaključeni u planiranome roku već sredinom svibnja 2008. (ugovor o izvođenju građevinskih radova) i krajem srpnja 2008. (ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima i ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima).

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji

Ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji zaključen je sredinom svibnja 2008., ugovorena vrijednost radova iznosi 41.766.847,33 EUR. Ugovoreno je izvođenje radova u razdoblju 24 mjeseca od početka provođenja ugovora, odnosno od sredine kolovoza 2008. do sredine kolovoza 2010.

Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju sredinom kolovoza 2007., te je nadmetanje objavljeno koncem kolovoza 2007. Ponude je poslalo osam zainteresiranih ponuditelja, odbijene su četiri ponude, a u uži izbor pozvana su četiri zainteresirana ponuditelja. Nakon provedenog postupka odabira, početkom travnja 2008. Delegacija je odobrila izvješće o odabiru najpovoljnije ponude i predloženi ugovor. Predmet ugovora je izvođenje građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji kao dio obnove željezničke pruge na dijelu dugačkom 33,5 km, koji je dio europskog koridora X.

Ugovor obuhvaća radove na sedam dionica od Vinkovaca, Tovarnika do državne granice. Ugovorom je određeno da se radovi za pet dionica izvedu u roku 45 dana, a dvije dionice u roku 60 dana. Obavljanje radova započelo je sredinom rujna 2008.

Tijekom izvođenja radova na prvoj dionici izgradnje željezničke pruge Đeletovci i Jankovci, izvoditelj radova imao je problem s kvalitetom materijala za izradu pruge, koja nije odgovarala ugovorenim tehničkim specifikacijama. Iako nadzorni inženjer nije odobrio spomenutu vrstu materijala, izvoditelj radova ga je ipak koristio za izgradnju šest i pol kilometara željezničke pruge. Ugrađeni materijal morao se ukloniti, što je prouzročilo dodatne troškove i zastoje u provedbi projekta. Krajem listopada 2008. izvoditelj radova započeo je s uklanjanjem lošijeg materijala, te je nakon testiranja i odobrenja nadzornog inženjera započelo postavljanje novog materijala u prosincu 2008. Iz navedenog je vidljivo kašnjenje u izvođenju građevinskih radova od dva mjeseca, time planirani rokovi iz ugovora nisu ostvareni. Građevinski radovi nisu se obavili u skladu s Ugovorom o građevinskim radovima, jer je zbog ugradnje materijala lošije kvalitete (neodobrenog od strane nadzornog inženjera) došlo do kašnjenja u provođenju ugovora. Nepredviđene troškove platio je izvoditelj radova, te se nastavilo s provođenjem daljnjih aktivnosti određenih ugovorom.

U srpnju 2008. izvoditelj radova podnio je zahtjev za plaćanjem predujma (15,0% vrijednosti ugovora) u ukupnom iznosu 6.265.027 EUR, od čega se 2.380.710 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 3.884.317 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Do konca 2008. završeni su građevinski radovi na prvoj dionici Đeletovci-Jankovci na lijevoj pruzi, za što je ispostavljen račun za prvu situaciju u prosincu 2008., te je plaćanje obavljeno u 2009.

Početak siječnja 2009. Delegacija je odobrila dodatak ugovoru, u kojem je navedeno oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost. U vrijeme obavljanja revizije (travanj 2009.) završeni su građevinski radovi na drugoj od ukupno sedam dionica. Rok završetka izvođenja radova (sedme dionice) predviđen je u kolovozu 2010.

- Ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora planiralo se u studenome 2007., a ugovor je zaključen koncem srpnja 2008. Ugovorena vrijednost radova iznosi 16.411.115 EUR. Provedba ugovora započela je u koncem listopada 2008., a rok završetka ugovoren je koncem prosinca 2010.

Natječajna dokumentacija za ustupanje radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima koju je izradio krajnji korisnik početkom ožujka 2007. dostavljena je Delegaciji na odobrenje. Proces ispravaka i usuglašavanja natječajne dokumentacije trajao je ukupno sedam mjeseci. Delegacija je dala odobrenje za navedenu dokumentaciju u listopadu 2007. Krajnji rok za dostavu ponuda prvobitno je bio 8. veljače 2008. Zbog složenosti natječajne dokumentacije i brojnih tehnički zahtjevnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda, odobrenjem Delegacije produžen je do 29. veljače 2008., te drugim ispravkom ponovno do 14. travnja 2008. S obzirom da se u međuvremenu pojavila potreba za izmjenom natječajne dokumentacije, koju treba odobriti Delegacija, sredinom ožujka 2008., započele su izmijene. Izmjena natječajne dokumentacije odnosila se na promjenu tehničke specifikacije putnih prijelaza koje se odnose na obnovu sustava signalizacije, te je odobrenje na izmijenjenu dokumentaciju dobiveno koncem ožujka 2008.

Sredinom travnja 2008. započeo je postupak nabave, pet ponuditelja dostavilo je ponude od kojih tri nisu zadovoljile tehničke kriterije, a temeljem utvrđenih kriterija za ulazak u uži izbor odabrane su dvije ponude. Koncem svibnja 2008. Delegacija je odobrila izvješće o odabiru najpovoljnije ponude, te je ugovor potpisan koncem srpnja 2008.

Važno je napomenuti činjenicu da ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima ne može započeti dok određeni građevinski radovi (instalacije, električna energija i drugo) iz ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji nisu dovršeni.

Ugovorene usluge odnose se na izvođenje radova na signalizaciji i telekomunikaciji kao dio obnove željezničke pruge na dijelu dugačkom 33,5 km, koji je dio europskog koridora X. Navedeni radovi uključuju nacrt, nabavu i instalaciju opreme za signalizaciju, modernizaciju i obnavljanje svih željezničkih prijelaza, te nacrt, nabavu opreme i instalaciju opreme za telekomunikaciju (telefoni, kablovi i informativni ekrani).

Do konca 2008. stvarni radovi na signalnim i telekomunikacijskim uređajima još nisu započeli, jer se obavlja revizija tehničke dokumentacije, nacrtu glavnog projekta, te pisanja zajedničkog radnog plana i rasporeda poslova između izvoditelja radova, za ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima i za ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji, koji su međusobno povezani.

Delegacija je sredinom ožujka 2009. odobrila dodatak ugovoru u kojem je nabava roba, radova i usluga oslobođena obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima

Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima zaključen je koncem srpnja 2008., a ugovorena vrijednost usluga iznosi 2.005.000 EUR. Provedba ugovora započela je 18. kolovoza 2008., a rok završetka prvobitno je planiran koncem prosinca 2009. S obzirom da ugovor nije zaključen u planiranim rokovima, SAFU je tražila produženje roka za obavljanje usluga, odnosno izmjenu Memoranduma o financiranju. U svibnju 2008. sastavljen je prvi prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju u kojem se traži produženje roka do prosinca 2010. Službeni prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) još nije poslan Europskoj komisiji.

Postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za obavljanje usluga nadzora nad radovima započeo je u lipnju 2006. Zbog nedovoljno pripremljene natječajne dokumentacije, Delegacija je dala odobrenje godinu dana kasnije, u kolovozu 2007. Nadmetanje za usluge nadzora objavljeno je koncem kolovoza 2007., a rok za dostavu ponude je bio koncem ožujka 2008. Ponude je poslalo osam ponuditelja. Na temelju utvrđenih kriterija, u uži izbor odabrano je pet ponuditelja, nakon provedenog postupka odabrana je najpovoljnija ponuda, te je početkom lipnja 2008. Delegacija odobrila izvješće o odabiru izvoditelja usluga. Predmet ugovora je obavljane usluga nadzora za Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica za dva ugovora o ustupanju radova, te izvješćivanje o napretku projekta, pisanje mjesečnih i godišnjih izvješća. Uz navedeno, održavaju se i tjedni sastanci na kojima se raspravlja o trenutnoj situaciji i eventualno nastalim problemima koji se trebaju riješiti, na sastancima su prisutni nadzorni inženjer, krajnji korisnik, poslodavac, i izvoditelj radova.

U rujnu 2008. izvršeno je plaćanje predujma (20,0% vrijednosti ugovora) za ugovor o obavljanju usluga nadzora, u ukupnom iznosu 401.000 EUR, od čega se 152.380 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 248.620 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Kao i za prethodna dva ugovora, Delegacija je u studenome 2008. odobrila dodatak ugovoru o oslobađanju plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

- Zaključak o provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica

Rokovi utvrđeni u Memorandumu o financiranju nisu ostvareni, jer je planirano da se svi ugovori zaključe do sredine siječnja 2007., a ugovori su potpisani u svibnju i srpnju 2008., što je oko 17 mjeseci kasnije od prvobitnog plana. Do kašnjenja je najčešće dolazilo zbog problema s izradom natječajne dokumentacije, dugotrajnog postupka dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu i drugu dokumentaciju. Također, i u postupku provođenja postupka nabave gdje su rokovi produžavani i do dva puta zbog velikog broja tehnički pitanja, što je zahtijevalo dosta vremena za odgovore. Problemi s kojima su se najčešće suočavali krajnji korisnici, nadležno ministarstvo i SAFU bili su kašnjenje u izradi natječajne dokumentacije, složenosti natječajne dokumentacije, nedovoljna kvaliteta i neusklađenost pojedinih dijelova natječajne dokumentacije, mnoga pitanja potencijalnih ponuditelja koja su zahtijevala izmjenu natječajne dokumentacije, kašnjenje kod odabira ili izmjene članova za ocjenjivanje ponuda, tehničke greške i drugo. Naime, u postupku prethodnog odobrenja natječajne i druge dokumentacije, Delegacija je u najvećem broju slučajeva imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te ju vraćala SAFU na ponovni ispravak, što je znatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Izvori financiranja nabave usluga i robe te ustupanja radova osigurani su prema Memorandumu o financiranju. U skladu s odredbama članaka 4. i 8. navedenog Memoranduma, Europska komisija je uplatila prvi dio predujma (10,0% vrijednosti projekta koji se financira iz programa ISPA) u iznosu 2.878.918 EUR, nakon dodjele akreditacije (13. veljače 2006.).

Drugi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0%) Europska komisija je platila u rujnu 2008., nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o radovima i ispunjavanja uvjeta Europske komisije vezanih uz procjenu utjecaja projekta na okoliš. Studija utjecaja na okoliš je izrađena sredinom travnja 2008., te je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, donijelo rješenje prema kojoj je rekonstrukcija pruge prihvatljiva za okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

U srpnju i rujnu 2008. poslani su zahtjevi Europskoj komisiji za sredstvima u ukupnom iznosu 5.412.008 EUR, od čega se iznos 2.878.918 EUR odnosi na drugi predujam (10%), a iznos 2.533.090 EUR na plaćanje obavljenih usluga i radova.

Prvo plaćanje izvršiteljima radova i izvoditeljima usluga izvršeno je u kolovozu 2008. u iznosu 6.265.027 EUR (uključen ISPA i nacionalni dio). Za ugovor o izvođenju građevinskih radova na kolosijeku i elektrifikaciji, Europska komisija uplatila je iznos 2.380.710,30 EUR (38,0%), a iz nacionalnih sredstava uplaćen je iznos 3.884.317 EUR (62,0%). Drugo plaćanje izvršeno je u listopadu 2008. u iznosu 401.000 EUR (uključen ISPA i nacionalni dio).

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, dodatnih troškova, te nemogućnosti da se projekt završi u ugovorenom roku (konac 2009.), u svibnju 2008. sastavljen je prijedlog izmjene Memoranduma financiranju, te je u rujnu 2008. Ministarstvu financija dostavljen prijedlog o izmjeni Memoranduma o financiranju prema kojem se traži izmjena tehničkih pokazatelja projekta, promjena imena krajnjeg korisnika, te produženje roka do 31. prosinca 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz ISPA programa.

Svi radovi i usluge koje će biti obavljene nakon navedenoga roka podmiruju se iz nacionalnih izvora. Predloženo je povećanje postotka financiranja sa 38,0% na 47,84%. Memorandumom o financiranju je određen iznos kojim Europska unija bespovratno financira troškove projekta u iznosu 28.789.180 EUR. Nakon potpisivanja tri ugovora, ukupno ugovorena vrijednost je manja za 15.578.038 EUR te je predloženo da se za navedeni iznos umanjuje iznos nacionalnog sufinanciranja. Također je predložena nabava tračnica koje nisu obuhvaćene Memorandumom o financiranju, te da cijena njihove nabave bude prihvatljivi trošak. Od rujna 2008. poslano je više prijedloga izmjena Memoranduma o financiranju. Službeni prijedlog izmjene nije dostavljen Delegaciji. Prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju iz studenoga 2008. predviđa završetak rokova projekta do konca 2010.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 75.761.000 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 15.152.200 EUR, u 2008. u iznosu 44.092.450 EUR, te u 2009. u iznosu 16.516.350 EUR.

Prema prijedlogu izmjena Memoranduma, sredinom rujna 2008., planirana je slijedeća dinamika izdataka: u 2008. u iznosu 18.185.173 EUR, u 2009. u iznosu 22.139.958 EUR, te u 2010. u iznosu 19.857.831 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajniji iznos radova planira se izvršiti u zadnje dvije godine provedbe projekta.

Iz gore navedenog vidljivo je da se projekt u početku provodio uz poteškoće i kašnjenja, ali da su do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) zaključena sva tri ugovora koja su predviđena Memorandumom o financiranju.

Državni ured za reviziju predlaže jasno definiranje rokova završetka pojedinih radova, a posebno onih o kojima ovisi provođenje aktivnosti predviđenih drugim ugovorima. Također se predlaže kontinuirana i kvalitetna suradnja između nadležnih tijela te poduzimanje mjera kako bi se radovi i usluge obavile u primjerenom roku s obzirom da se najznačajniji dio radova i usluga treba obaviti do konca 2009. odnosno 2010. Predlaže se dostaviti prijedlog izmjena Memoranduma o financiranju Europskoj komisiji u što kraćem roku, s obzirom na bitne izmjene.

- Ugovori zaključeni s domaćim izvoditeljima

Nakon provedenih međunarodnih nadmetanja prema pravilima Europske unije, tijekom 2008., potpisana su, tri ugovora za provođenje projekta Rehabilitacija željezničke pruge Vinkovci – Tovarnik – državna granica.

Osim navedenih ugovora, društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb zaključilo je tri ugovora za ustupanje radova i nabavu opreme prema Zakonu o javnoj nabavi. Nabava se financira u cijelosti iz nacionalnih izvora. Ugovoreni su rokovi za izvođenje radova i nabavu opreme u razdoblju od 2007. do 2009.

Prvi ugovor potpisan je u ožujku 2007., a odnosi se na isporuku opreme i usluge na prilagodbi signalizacijskih uređaja u kolodvoru u Vinkovcima. Vrijednost navedenog ugovora iznosi 1.144.489,99 kn. Plaćanje je izvršeno u 2008. prema dostavljenim računima u iznosu 1.001.395,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Drugi ugovor zaključen je u lipnju 2007., a odnosi se na nabavu i zamjenu dijela opreme u postojeći sustav kontaktne mreže. Vrijednost ugovorenog iznosa je 15.593.891,16 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema pismenom obrazloženju HŽ Infrastrukture d.o.o. bilo je neophodno nabaviti opremu od istog dobavljača, te se ugovor zaključio izravnom pogodbom s dobavljačem. Prema ugovoru oprema će se isporučivati periodično, tijekom tri godine, 10,0% u 2007., 40,0% u 2008. i 50,0% u 2009. Tijekom 2008. dobavljač je dostavio račune u iznosu 6.329.239,22 kn s porezom na dodanu vrijednost, u 2008. plaćeno je ukupno 92.358,65 kn, u 2009. plaćeno je ukupno 817.171,48 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Treći ugovor zaključen je u studenom 2008. u ugovorenom iznosu 4.922.221,04 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odnosi se na radove za izvođenje tehničkih zahvata na praćenju remonta pruge Vinkovci-Tovarnik – državna granica. Prema navedenom ugovoru u 2008. nije obavljeno niti jedno plaćanje.

8.2. Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

Memorandum o financiranju projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 36.000.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 22.500.000 EUR (62,5%), iz zajma Europske banke za obnovu i razvitak (odobrenog krajnjem korisniku) 10.000.000 EUR (27,8%), te iz nacionalnih izvora 3.500.000 EUR (9,7%). Krajnji korisnik je društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga tehničke pomoći i izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova i nabavu opreme u planiranoj vrijednosti 1.130.000 EUR, ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima u planiranoj vrijednosti 1.680.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za tehničku podršku u planiranoj vrijednosti 490.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava u planiranoj vrijednosti 670.000 EUR, ugovora o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u planiranoj vrijednosti 17.124.660 EUR i ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u planiranoj vrijednosti 14.942.000 EUR. U 2008. su ostvarene uštede između planiranih i ugovorenih iznosa kod pojedinih ugovora u iznosu 716.351 EUR.

Provedba projekta zamišljena je na način da se najprije zaključi ugovor o tehničkoj pomoći s konzultantom koji ima iskustva u pripremi i provedbi projekata iz sredstava i prema pravilima Zajednice, nakon čega bi konzultant, između ostalog, izradio cjelokupnu natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova i nabavu opreme. Razlog za kašnjenje i određene poteškoće je dosadašnje neiskustvo tijela nadležnih za provedbu projekta u izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova prema pravilima Zajednice, osobito u izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Dakle, o pravodobnom zaključenju i provedbi ugovora o tehničkoj pomoći, ovisila je i pravodobna objava nadmetanja za ustupanje radova.

Prema planu nabave iz travnja 2007., objava nadmetanja za nabavu usluga tehničke pomoći i nadzora planirana je u siječnju 2007., a zaključivanje ugovora u kolovozu 2007. Objava nadmetanja za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda planirana je u prosincu 2007., zaključivanje ugovora u svibnju 2008., a završetak radova koncem 2010. Nadmetanje za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava planirano je u veljači 2008., zaključivanje ugovora u rujnu 2008., a završetak radova koncem 2010.

Rokovi iz navedenih planova nabave nisu ostvareni. Za provedbu projekta bilo je ključno zaključiti ugovor o tehničkoj pomoći, te ugovor o obavljanju usluga nadzora, jer se ugovor o radovima za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ne može zaključiti bez ugovora o nadzoru. S obzirom da nadzorni inženjer obavlja nadzor nad ugovorima o radovima. Aktivnosti su započele izradom natječajne dokumentacije za nabavu usluga tehničke pomoći, koju je izradio krajnji korisnik u suradnji s Hrvatskim vodama, u kojoj su detaljno opisani poslovi koje odabrani konzultant treba obaviti. Nakon izrade natječajne dokumentacije poslana je Delegaciji na prethodno odobrenje. Koncem siječnja 2008. zaključen je prvi ugovor o tehničkoj pomoći, ugovor o obavljanju usluga nadzora, te ugovor o radovima u listopadu 2008. Uskoro se očekuje i zaključenje drugog ugovora o radovima, nakon čega će započeti i provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Uzimajući u obzir dosadašnje poteškoće u provedbi projekta, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi projekta s osobitom pozornošću pratiti provedbu ugovora, jer se vrijednosno značajan iznos radova planira izvesti u zadnjoj godini provedbe projekta, što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA. Također, stečena iskustva u provedbi ugovora moći će se koristiti i primijeniti u provedbi projekata financiranih iz programa IPA.

Do konca 2008. potpisana su tri ugovora i to: ugovor o tehničkoj pomoći, ugovor o obavljanju usluga nadzora, te ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Ostale aktivnosti odnosile su se na izradu natječajne dokumentacije i provedbu postupaka nabave za ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, koji je trebao biti potpisan do konca travnja 2009., te na pripremu natječajne dokumentacije za dva ugovora o nabavi opreme. U nastavku se daje prikaz aktivnosti prema pojedinim ugovorima putem kojih se projekt provodi.

- Ugovor o tehničkoj pomoći

Usluge tehničke pomoći prvobitno su planirane u vrijednosti 1.816.000 EUR. S obzirom da su dio predviđenih usluga, radi ubrzanja aktivnosti obavili domaći izvođači, planirana vrijednost je smanjena za 686.000 EUR, te iznosi 1.130.000 EUR. Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora planiralo se zaključiti u kolovozu 2007., a zaključen je 25. siječnja 2008. Ugovorena vrijednost usluga iznosi 1.093.340 EUR. Provedba ugovora započela je u veljači 2008., a rok završetka je koncem listopada 2010.

Predmet ugovora je da konzultant s kojim će biti zaključen ugovor o tehničkoj pomoći, pruži pomoć krajnjem korisniku u upravljanju projektom, te izradi natječajne dokumentacije za ugovore o ustupanju radova i ugovore za nabavu opreme. Natječajnu dokumentaciju za nabavu usluga tehničke pomoći izradili su krajnji korisnik u suradnji s Hrvatskim vodama. Odobrenje za natječajnu dokumentaciju dobiveno je u siječnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave, odnosno odabir konzultanta.

Nakon zaključenja ugovora, tijekom 2008. radi promjena nastalih u provedbi ugovora, potpisana su tri dodatka ugovoru. Prvi dodatak ugovoru potpisan je u veljači 2008., s obzirom da su natječajnu dokumentaciju za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda pripremili domaći izvođači financirani iz državnog proračuna, a ne konzultanti, navedena aktivnost se morala isključiti iz opisa projekta. Osim navedenog, došlo je i do skraćivanja perioda provedbe ugovora za sedam mjeseci. Drugi i treći dodatak ugovoru potpisan je u travnju i prosincu 2008., a odnose se na promjene ključnog konzultanta i na promjenu članka ugovora u kojem se, prema odluci Ministarstva financija, navodi da se nabava roba, radova i usluga oslobađa plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Konzultanti su započeli s aktivnostima oko izrade natječajne dokumentacije i potrebne tehničke dokumentacije, za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, koje su završene u srpnju 2008., a odobrenje za navedenu dokumentaciju dobiveno je u listopadu 2008.

U 2008. izvršeno je plaćanje predujma (20,0%) za ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći u ukupnom iznosu 218.668 EUR, od čega se 136.668 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 82.500 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Plaćanje nije obavljeno u skladu s ugovorom, jer se izvođaču usluge kasnilo s plaćanjem od 17 dana (objašnjeno u točki 7. Izdaci).

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora

Prema planu nabave iz travnja 2007, zaključivanje ugovora planiralo se zaključiti u kolovozu 2007., a zaključen je godinu dana kasnije, 22. listopada 2008. Ugovorena vrijednost usluga iznosi 1.360.000 EUR. Provedba ugovora započela je početkom prosinca 2008., a rok završetka ugovoren je početkom prosinca 2010. Usluge nadzora prvobitno su planirane u vrijednosti 1.040.000 EUR, a nakon preraspodjele u 2008. planirana vrijednost bila je 1.680.000 EUR.

Odobrenje za natječajnu dokumentaciju za nabavu usluge nadzora dobiveno je u siječnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave. Međunarodnim pozivom na nadmetanje za pružanje usluga nadzora, ponude su poslali 24 zainteresirana ponuditelja, a na temelju utvrđenih kriterija za ulazak u uži izbor odabrali su osam mogućih ponuditelja.

Ponudu je dostavio jedan pozvani ponuditelj, koja nije zadovoljavala tražene kriterije, odnosno ocijenjena je kao tehnički nepotpuna. Komisija za ocjenjivanje ponuda dala je prijedlog za otkazivanje nadmetanja. Sredinom siječnja 2008. dobiveno je odobrenje od Delegacije za poništenje nadmetanja. Važno je napomenuti da se ugovor o radovima na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda ne može potpisati, ukoliko ugovor o obavljanju usluga nadzora nije potpisan jer je sudjelovanje nadzornog inženjera obvezno i neophodno za početak radova.

S obzirom da se u međuvremenu pojavila potreba za izmjenom natječajne dokumentacije za nabavu usluga nadzora, koju treba odobriti Delegacija, sredinom travnja 2008., započele su izmijene. Izmjena natječajne dokumentacije odnosila se na potrebu za povećanim radnim danima za tim nadzornih inženjera, čime se povećava proračun za Ugovoru o nadzoru. Osim navedenog, u ugovor se mora unijeti promjena da se ugovor mora provoditi u skladu s hrvatskim zakonom o građenju.

Također, potrebno je izvršiti prenamjenu preostalih sredstva s Ugovora o tehničkoj pomoći u iznosu 36.660 EUR, te s Ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 603.340 EUR na ugovor o nadzoru koji bi se povećao s predviđenih 1.040.000 EUR na 1.680.000 EUR.

Uz naveden razloge izmjene natječajne dokumentacije, najvažnija izmjena odnosila se na financiranje usluga nadzora u garantnom periodu (DNP- Defect Notification Period) za radove nakon 31. prosinca 2010. Naime, Delegacija zahtjeva da nadzor za vrijeme izvođenja radova (do 31. prosinca 2010.), ali i tijekom garantnog perioda (do 31. prosinca 2011.) obavlja isti ugovaratelj. Zbog navedenog, prilikom izrade natječajne dokumentacije trebalo se odrediti tko će financirati produljenje ugovora u periodu od jedne godine, jer navedeno financiranje nije prihvatljivi trošak, te se ne može financirati sredstvima iz programa ISPA.

Osnovni preduvjet za odobrenje natječajne dokumentacije od strane Delegacije bio je da navedena sredstva u garantnom periodu za usluge nadzora budu financirane iz državnog proračuna, što je pismom namjere, odobreno od Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, u travnju 2008.

Od ukupno raspoloživih sredstava proračuna u iznosu 1.680.000 EUR, u garantnom periodu u trajanju godine dana, mora se izvršiti plaćanje u vrijednosti 40% od ukupnog ugovorenog iznosa, što znači da bi bilo potrebno osigurati 670.000 EUR u državnom proračunu. Prema Memorandumu o financiranju, 62,5% sredstava, odnosno najviše 420.000 EUR trebalo je biti plaćeno iz ISPA fonda. Budući da taj trošak u 2011. nije prihvatljiv za financiranje iz proračuna Europske komisije, SAFU je predložila da se navedeni iznos preraspodjeli na jedan od ugovora unutar ovog ISPA projekta.

S obzirom na spomenute promjene u natječajnoj dokumentaciji i na nedostatak vremena, u srpnju 2008. Delegacija je dostavila SAFU odobrenje za ponavljanje nadmetanja, ali prema skraćenoj proceduri, tzv. izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku. Kod takvog natječajnog postupka nema objave nadmetanja, već se na postupak pregovaranja pozivaju ponuditelji, koji su u prvom natječajnom postupku ušli u uži izbor (tzv. short-lista od osam ponuditelja) da ponovno dostave ponude. Osim odobrenja za ponavljanje postupka, Delegacija je dala odobrenje da se Ugovor o obavljanju usluga nadzora podijeli na dva djela (LOT-a). Prvi dio obuhvaća usluge nadzora do konca 2010. i financira se prema izvorima i omjerima financiranja kako je navedeno u Memorandumu o financiranju. Drugi dio ugovora obuhvaća vrijeme garantnog perioda u 2011. i financirati će se u potpunosti iz nacionalnih sredstava (Vodovod i kanalizacija d.o.o. 65% i državni proračun 35%).

Sredinom rujna 2008. započeo je postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku, pozvano je osam ponuditelja, od kojih su ponudu dostavila dva ponuditelja. Izabrana je tehnički i financijski najpovoljnija ponuda, a odobrenje za nacrt ugovora i izvješće o pregovaračkom postupku, Delegacija i EBRD dale su početkom listopada 2008. Ugovor koji je podijeljen na dva dijela (LOT-a) zaključen je 22. listopada 2008. u vrijednosti 1.360.000 EUR. Za prvi dio ugovorena je vrijednost u iznosu 1.305.600 EUR u trajanju 25 mjeseci, a za drugi dio ugovorena je vrijednost u iznosu 54.400 EUR u trajanju 37 mjeseci. Plaćanja u 2008. za ugovor o obavljanju usluga nadzora nije bilo.

Zbog svega navedenog, aktivnosti poduzimane u fazama odobravanja natječajne dokumentacije i provedbe postupaka nabave značajno su utjecale na produženje roka provedbe projekata.

- Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Radovi na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prvobitno su planirani u iznosu 13.300.000 EUR. Nakon što su u planirane vrijednosti uključeni nepredviđeni izdaci, planirana vrijednost radova iznosila je 14.942.000 EUR. Prema planu nabave iz travnja 2007., zaključivanje ugovora planiralo se u svibnju 2008., a zaključen je 22. listopada 2008. Ugovorena vrijednost radova iznos 14.582.309 EUR. Provedba ugovora započela je početkom prosinca 2008., a rok završetka izvođenja radova odnosno provedbe ugovora, određen je početkom studenog 2010.

Natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda izradili su krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i domaći izvođači. Natječajna dokumentacija dostavljena je Delegaciji na odobrenje koje je dobiveno početkom prosinca 2007.

Nadmetanje za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda objavljeno je 12. prosinca 2007. Imenovanje članova Odbora za ocjenjivanje Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva je započelo u veljači 2008., a konačno odobrenje Delegacija je SAFU dostavila sredinom travnja 2008. U Odboru je bilo pet članova s pravom glasa (tri međunarodna i dva hrvatska člana). Prema Operativnom sporazumu nadležno ministarstvo je trebalo predložiti da jedan od članova odbora za ocjenjivanje ponuda bude krajnji korisnik. Sporazum između EBRD i krajnjeg korisnika također, navodi da u odborima za ocjenjivanje mora biti prisutan krajnji korisnik koji će biti izabran prema pravilima PRAGA za odabir članova odbora. S obzirom da krajnji korisnik nije bio uključen u ocjenjivanje ponuda, sredinom srpnja 2008. održan je sastanak na kojem je EBRD postavio uvjet da predstavnici krajnjeg korisnika pregledaju i odobre izvješće o odabiru najpovoljnije ponude. SAFU je obrazložila da obavlja imenovanje već predloženih članova sa stručnim iskustvom, te da je u postupku odabira najpovoljnije ponude, kao član s pravom glas, sudjelovala djelatnica koja je na pola radnog vremena radila kod krajnjeg korisnika i sudjelovala u samom postupku izrade natječajne dokumentacije. Dokumentacija nije dostavljena na uvid krajnjem korisniku, navodi SAFU u očitovanju, radi osiguranja transparentnosti i povjerljivosti provedenog postupka jer bi se time moglo uzrokovati poništenje provedene natječajne procedure. Krajnji korisnik je, nakon tri mjeseca prihvatio navedenog člana kao svog predstavnika.

Krajnji rok za dostavu ponuda prvobitno je bio 14. ožujka 2008. Zbog složenosti dokumentacije i brojnih tehnički zahtjevnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda je odobrenjem Delegacije, produžen do 21. travnja 2008. (radovi se izvode prema žutoj FIDIC knjizi, te ponuditelji trebaju ponuditi tehničko-tehnološko rješenje izgradnje i funkcioniranja uređaja). Ponude je dostavilo devet ponuditelja, od kojih su samo dvije ponude bile financijski prihvatljive, a ostalih sedam ponuda bile su više od iznosa ugovorenog proračunom. Odbor za ocjenjivanje najpovoljnije ponude je nakon provedenog ocjenjivanja ponuda ustanovio da jedna od dvije ponude nije bila tehnički prihvatljiva, ali je bila povoljnija za 1.587.977 EUR. SAFU je koncem svibnja 2008. poslala Delegaciji na prethodno odobrenje Izvješće odbora o odabiru najbolje ponude, koje je odobreno koncem lipnja 2008. Početkom kolovoza 2008. od Delegacije je zatraženo odobrenje za ugovor, ali je Delegacija odgodila odobrenje uz objašnjenje da se mora čekati potpisivanje ugovora o obavljanju nadzora da bi se mogao zaključiti navedeni ugovor o radovima.

Odobrenje za zaključivanje predloženog ugovora Delegacija je dala sredinom listopada 2008., te je ugovor o izvođenju radova potpisan 22. listopada 2008. (kao i ugovor o obavljanju usluga nadzora).

Koncem listopada 2008., nakon što je nadmetanje završeno i ugovor potpisan, SAFU je obavijestila drugog ponuditelja da njihova ponuda iako je bila financijski najpovoljnija, nije bila tehnički prihvatljiva. Ponuditelji su početkom studenoga podnijeli žalbu SAFU i Europskoj komisiji. SAFU je ponuditelju podnijela odgovor na žalbu uz objašnjenje da njihova ponuda nije bila tehnički prihvatljiva, i da bez obzira što je njihova ponuda bila najpovoljnija, nije bila tehnički utemeljena i kao takva nije bila prihvatljiva.

Nakon potpisivanja ugovora, početkom prosinca 2008. održan je tzv. početni službeni sastanak (kick off meeting) koji se ujedno i smatra datumom kada je započela provedba ugovora. Izvoditelj radova prema odredbama ugovora ima pravo na predujam od 15,0 % u iznosu 2.187.346 EUR. U prosincu 2008. navedeni iznos plaćen je izvoditelju radova, od čega se iznos 1.367.091 EUR odnosi na plaćanje sredstva iz ISPA programa, a 820.255 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Plaćanje nije obavljeno u skladu s ugovorom jer se kasnilo deset dana (objašnjeno u točki 7. Izdaci).

- Ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava

Prema planu nabave iz travnja 2007., objava nadmetanja planirana je u veljači 2008., a zaključivanje ugovora u rujnu 2008. Ugovor do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) nije zaključen.

Radovi na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava prvobitno su planirani u vrijednosti 15.400.000 EUR. Nakon obavljene preraspodjele i uključivanja nepredviđenih izdataka, planirana vrijednost radova je iznosila 17.728.000 EUR. Međutim, zbog potrebe za povećanjem proračuna na Ugovoru o nadzoru bilo je potrebno izvršiti prenamjenu sredstva s Ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 603.340 EUR. Nakon obavljene preraspodjele sredstava, planirana vrijednost radova iznosila je 17.124.660 EUR.

Natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova, koja se sastoji od tehničke dokumentacije i administrativnog dijela, treba izraditi konzultant s kojim je u siječnju 2008. zaključen ugovor o tehničkoj pomoći. Ugovor o radovima se zaključuje, i radovi izvode prema pravilima crvene FIDIC knjige, što znači da je prije objave nadmetanja bilo potrebno izraditi cjelokupnu tehničku (projektnu) dokumentaciju za radove i pribaviti potrebne dozvole. Tehnička dokumentacija je izrađena i dostavljena konzultantu na pregled, a sastavljena natječajna dokumentacija za ustupanje radova poslana je SAFU na pregled početkom srpnja 2008., a Delegaciji na odobrenje sredinom srpnja 2008.

Nekoliko puta dokumentacija je odbijena i vraćena na ispravak, da bi konačno odobrenje za objavu nadmetanja Delegacija dala sredinom listopada 2008. Nakon što je nadmetanje objavljeno koncem listopada 2008., imenovani su članovi Odbora za ocjenjivanje, te je početkom prosinca 2008. održan informativni sastanak s predstavnicima ponuditelja kada je organiziran i obilazak gradilišta. Na spomenutom sastanku utvrđeno je da postoje nejasnoće oko definicije radova koji su u natječajnoj dokumentaciji bili podijeljeni na dva dijela.

Utvrđeno je da podjela radova koji su opisani u tehničkim specifikacijama ne odgovaraju definiciji radova navedenim u FIDIC općim uvjetima ugovora. Zbog navedenog su na odobrenje Delegaciji poslana dva ispravka, prvi za produženje roka za dostavu ponuda i drugi zbog spajanja navedenih radova u jednu cjelinu. Delegacija ih je odobrila početkom veljače 2009.

Postupak odabira najpovoljnije ponude započeo je početkom ožujka 2009. Pristiglo je ukupno šest ponuda. Tri ponude nisu bile prihvatljive zbog značajnih odstupanja od uvjeta nadmetanja, dvije su bile tehnički ne prihvatljive, dok je jedna ponuda bila prihvatljiva ali ponuđena vrijednost bila je veća od planirane. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor nije zaključen.

- Ugovori o nabavi opreme

Nabava opreme za tehničku podršku planirana je u vrijednosti 490.000 EUR, a za održavanje kanalizacijskog sustava u vrijednosti 670.000 EUR. Natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme treba izraditi konzultant s kojim je zaključen ugovor o tehničkoj pomoći. Prema planu nabave iz ožujka 2009., natječajna dokumentacija za ugovor o nabavi opreme za tehničku podršku planira se dostaviti na odobrenje Delegaciji u svibnju 2009. Dok je natječajna dokumentacija za Ugovor o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava poslana Delegaciji na odobrenje krajem travnja 2009.

Ugovor o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava trebao bi se zaključiti koncem listopada 2009., dok bi se ugovor o nabavi opreme za tehničku podršku trebao zaključiti do konca prosinca 2009.

- Ugovori zaključeni s domaćim izvođačima

U svrhu izrade potrebnih podloga i izradu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, prema pravilima crvene FIDIC knjige, koncem svibnja 2008. zaključen je jedan ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije i građenja vodnih građevina na području Karlovca između Hrvatskih voda i Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Karlovac, u ukupnoj vrijednosti 6.100.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovorom su određeni udjeli sufinanciranja između sredstava Hrvatskih voda odnosno Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (66,0%) te krajnjeg korisnika (34,0%). Dodatak ugovoru o sufinanciranju zaključen je početkom rujna 2008. u kojem se smanjuje iznos financiranja na ukupnu vrijednost od 3.600.000,00 kn, te sredstva osiguravaju Hrvatske vode odnosno Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u 100,0% iznosu. Usluge ustupljene domaćim izvođačima trebale su se obaviti u okviru projekta, te ih se trebalo financirati iz sredstava projekta. S obzirom da su usluge ustupljene domaćim izvođačima prema propisima o javnoj nabavi Republike Hrvatske, usluge više nisu prihvatljive za financiranje iz sredstava projekta, te se u potpunosti financiraju iz državnog proračuna.

U 2008. s domaćim izvođačima, unutar Ugovora o sufinanciranju, zaključeno je 14 ugovora o obavljanju usluga ukupne vrijednosti 3.164.082,00 kn, a do konca 2008. plaćeno je ukupno 1.290.176,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovori su zaključeni za izradu tehničke (projektne) dokumentacije potrebne za izradu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava.

Deset ugovora zaključeno je za obavljanje usluga revizije u ukupnom iznosu 519.366,00 kn, tri ugovora za geotehničke istražne radove, radove za glavni projekt kanalizacije u ukupnom iznosu 2.574.916,00 kn, te jedan ugovor za stručni nadzor nad njihovim radovima u ukupnom iznosu 69.800,00 kn.

U travnju i svibnju 2008., poduzeto je niz izvanrednih i intenzivnih aktivnosti u svrhu isporuke dokumentacije u najkraćem roku. Održano je niz sastanaka između predstavnika tijela koja sudjeluju u provedbi projekta i domaćeg izvoditelja koji izrađuje projektnu dokumentaciju, te su dogovorene aktivnosti koje treba poduzeti kako bi se prema utvrđenoj dinamici, dokumentacija isporučila do konca svibnja 2008., tijela i osobe zadužene za provedbu pojedinih aktivnosti, te način praćenja dogovorenog. Početkom srpnja 2008. konzultant je pregledao tehničku (projektnu) dokumentaciju, izradio natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova, te istu dostavio SAFU, koja se vraćala na ispravak sve do konca listopada 2008. kada je objavljen poziv za nadmetanje.

Od objave poziva prošlo je sedam mjeseci, a ugovor je trebao biti potpisan koncem travnja 2009., ali do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava nije potpisan.

Usluge koje obavljaju domaći izvoditelji financiraju se iz državnog proračuna (osim poreza na dodanu vrijednost, kojeg plaća krajnji korisnik). Financiranje se obavlja na način da se sredstva planiraju u državnom proračunu u okviru nadležnog ministarstva. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, planira sredstva u državnom proračunu i doznachava ih Hrvatskim vodama, koje ih prosljeđuju krajnjem korisniku, koji je zaključio ugovore s domaćim izvoditeljima i koji obavlja plaćanja.

Do konca 2008., prema podacima nadležnog ministarstva, planirano je 3.600.000,00 kn, a na račun Hrvatskih voda je za plaćanje ugovorenih usluga doznacheno ukupno 2.777.900,00 kn.

- Zaključak o provedbi projekta Program za vode i otpadne vode Karlovac

Prema svemu navedenom, došlo je do kašnjenja u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu. Rokovi iz okvirnog plana nabave iz Memoranduma o financiranju nisu ostvareni, iako se i dalje svi ugovori planiraju završiti do konca 2010. Do kašnjenja je dolazilo naročito u fazama izrade natječajne dokumentacije, ali i fazama dobivanja odobrenja na dokumentaciju, provedbi postupaka nabave, te u provedbi ugovora koji su zaključeni ali nisu započeli s radom, zbog naknadno utvrđenih problema i nedostataka u projektu. Već kod prvog ugovora o tehničkoj pomoći nije objavljeno nadmetanje na vrijeme, a zbog toga niti sam ugovor nije mogao biti zaključen prema planu, te je došlo i do kašnjenja u pripremi i provedbi ugovora o izvođenju radova. Kao najčešći razlozi kašnjenja smatraju se nedovoljna koordinacija tijela nadležnih za provedbu projekta, nedovoljno radno iskustvo u pripremi i provedbi projekata, nedovoljan broj zaposlenih djelatnika, odnosno nedovoljan broj zaposlenih djelatnika s radnim iskustvom. Projekt Program za vode i otpadne vode je prvi infrastrukturni projekt u području vodoopskrbe i odvodnje u Republici Hrvatskoj koji se financira iz sredstava Europske unije, te provodi prema njenim pravilima.

Kao posljedica kašnjenja u provedbi projekta, Europska banka za obnovu i razvitak, koja prema ugovoru o zajmu iz 2005. financira projekt, je zbog nepovlačenja sredstava zajma krajnjem korisniku obračunala naknade na neiskorištena sredstva za razdoblje od sredine svibnja 2005. do konca 2008. u ukupnom iznosu 1.406.732,00 kn.

Ukupno je krajnji korisnik od dana potpisivanja Ugovora o zajmu s EBRD podmirio obveze u iznosu 2.168.783,00 kn, što se odnosi na jednokratnu naknadu u iznosu 730.000,00 kn, otplatu glavnice u iznosu 32.050,00 kn, te naknade za neiskorištena sredstva u iznosu 1.406.732,00 kn.

Također, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 36.000.000 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 3.600.000 EUR, u 2008. u iznosu 12.900.000 EUR, u 2009. u iznosu 12.300.000 EUR i u 2010. u iznosu 7.200.000 EUR. Sredinom travnja 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2008. u iznosu 7.714.822 EUR (40,2% manje od prvobitno planiranih), u 2009. u iznosu 16.737.126 EUR (36,0% više) i u 2010. u iznosu 11.548.052 EUR (60,4% više od prvobitno planiranih). Prema navedenom, vrijednosno značajan iznos radova se planira izvesti u zadnje dvije godine provedbe, odnosno u 2009. i u 2010.

U skladu s odredbama članaka 4. i 8. Memoranduma o financiranju, Europska komisija je nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju i dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe, doznabila prvu ratu predujma u visini 10,0% iznosa koji se financira iz programa ISPA. Drugu ratu predujma, također u visini 10,0%, Europska komisija doznabila je nakon što je u listopadu 2008. zaključen prvi veći ugovor o radovima. Dok je, završna isplata uvjetovana dostavom dokaza Europskoj komisiji o tome da je primijenjeno rješenje za sigurno upravljanje muljem, u skladu s direktivama Zajednice. Do sredine listopada 2008. ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, koja je sredinom prosinca 2008. primljena od Europske komisije u iznosu 2.250.000 EUR.

U okviru projekta planira se izgraditi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, devet crpnih stanica u sustavu odvodnje, oko deset kilometara kanalizacije, te zamjenu postojećeg vodovodnog cjevovoda u duljini oko deset kilometara. Za provedbu projekta potrebno je pribaviti 15 lokacijskih dozvola.

Također, bilo je potrebno riješiti i složene imovinsko - pravne odnose vezane uz otkup zemljišta kojim će prolaziti trase vodovoda i kanalizacije i na kojem će biti izgrađen uređaj koji su do obavljanja revizije (travanj 2009.) riješeni. Osim imovinsko – pravnih problema tijekom provedbe projekata pojavio se i drugi problem, potreba za razminiranjem dijela zemljišta. U lipnju 2008. od Hrvatskog centra za razminiranje dobiven je uvid u stanje miniranosti na području grada Karlovca, u svrhu izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nakon što je obavljeno površinsko razminiranje pristupilo se dubinskoj detekciji neeksplozivnih sredstava. Krajnji korisnik je početkom travnja 2009. sklopio ugovor s inozemnim izvođačem radova. Završetak radova planiran je u rok od 30 dana nakon što obje strane potpišu ugovor, te se obvezuje napisati izvješće o stanju miniranosti na području Karlovca.

Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda zaključen je koncem listopada 2008., a drugi ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava planira se zaključiti u svibnju 2009.

Završetak radova planira se do studenoga 2010. Krajnji rok za financiranje projekata financiranih iz programa ISPA je konac 2010., a svi radovi, usluge i oprema plaćeni nakon tog roka podmiruju se iz nacionalnih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje ugovora (tri ugovora) u što kraćem roku, obavljanje radova u skladu s ugovorom, kako bi se osigurali uvjeti za izvođenje radova i nabavu opreme i usluga do konca 2010. u skladu s Memorandumom o financiranju te smanjili izdaci za naknadu neiskorištenih sredstava iz zajma EBRD.

8.3. Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Memorandum o financiranju projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 8.823.601 EUR od čega se iz programa ISPA financira 6.000.049 EUR (68,0%), a iz nacionalnih izvora 2.823.552 EUR (32,0%). Nacionalno financiranje predviđeno je iz proračuna Grada Šibenika u iznosu 1.571.552 EUR (17,8%) i Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu 1.252.000 EUR (14,2%). Krajnji korisnik je društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova - Bikarac (faza I) u planiranoj vrijednosti 6.786.601 EUR, ugovora o izvođenju građevinskih radova - Pirovac u planiranoj vrijednosti 212.000 EUR, ugovora o obavljanju usluga tehničke pomoći u planiranoj vrijednosti 169.900 EUR, ugovora o obavljanju usluga informiranja javnosti u planiranoj vrijednosti 400.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku u planiranoj vrijednosti 825.000 EUR i ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima u planiranoj vrijednosti 430.100 EUR.

Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti do konca lipnja 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u siječnju 2008., a projekt završiti do početka listopada 2010. Rokovi iz plana nabave nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Naime, do sredine svibnja 2009., od šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

- Ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći

Ugovor s konzultantom zaključen je početkom listopada 2007. u vrijednosti 169.890 EUR. Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije. Ugovoreno je obavljanje usluga u razdoblju 22 mjeseca od početka provođenja ugovora, odnosno od 7. studenoga 2007. do 7. rujna 2009.

Ugovorene usluge odnose se na:

- pružanje usluga podrške jedinici za provedbu projekta osnovanoj u okviru krajnjeg korisnika u provedbi projekta što uključuje analizu jedinice za provedbu projekta, analizu i unapređenje postupaka za izvješćivanje i nadzor, pomoć za vrijeme faze nabave i izradu priručnika za provedbu projekta,
- sudjelovanje u provedbi pilot projekta recikliranja i odvojenog prikupljanja otpada što uključuje izradu Priručnika za upravljanje pilot projektom, a po završetku projekta potrebno je izraditi ocjenu projekta i dati preporuke za poboljšanja i

- obuku djelatnika jedinice za provedbu projekta što uključuje obuku i izradu priručnika za rad (operativni priručnik).

U studenome 2007. konzultant je započeo s obavljanjem ugovorenih usluga. Početkom 2008. izradio je izvješće o zatečenom stanju koje sadrži i analizu jedinice za provedbu projekta, a u ožujku 2008. konzultant je dostavio nacrt Priručnika za provedbu projekta koji je izrađen na temelju Priručnika za provedbu projekta Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i infrastrukture i nacrt Priručnika za upravljanje pilot projektom. Prvo izvješće o napretku iz ožujka 2008. sadrži obavljene ugovorene aktivnosti i radni plan budućih aktivnosti. Navedeno je da provedba ugovorenih aktivnosti ovisi o napretku postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme za pilot projekta recikliranja i odvojenog prikupljanja otpada.

U razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenome 2008. privremeno je obustavljena provedba ugovora u razdoblju od 120 dana zbog više razloga koji su izvan utjecaja konzultanta. Na zastoju u realizaciji ugovora utjecalo je neprovođenje postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Ujedno, dvije ključne osobe iz jedinice za provedbu projekta su napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

U prosincu 2008. konzultant je SAFU poslao obavijest o obustavi ugovora na razdoblje od 120 dana, odnosno od 13. studenog 2008. do 13. ožujka 2009. Konzultant je ponovno započeo aktivnosti 16. ožujka 2008., a kako bi ispunio ugovorene obveze predložio je izmjenu aktivnosti, te preraspodjelu broja radnih dana i troškova.

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova - Bikarac (faza I)

Natječajna dokumentacija za ustupanje građevinskih radova - Bikarac (faza I), koju je izradio krajnji korisnik, dostavljena je SJFU sredinom siječnja 2007. Nakon kontrole i usuglašavanja, natječajna dokumentacija je u travnju 2007. dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija je dostavila primjedbe na natječajnu dokumentaciju početkom lipnja 2007. U razdoblju od lipnja 2007. do svibnja 2008. trajao je postupak ispravaka i usuglašavanja natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije.

Delegacija je u više navrata davala primjedbe na dokumentaciju, a u navedenom razdoblju trajali su ispravci i usuglašavanja natječajne dokumentacije između krajnjeg korisnika, nadležnog ministarstva i SAFU. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008. Nadmetanje je objavljeno 2. kolovoza 2008., a rok za dostavu ponuda bio je 10. studenoga 2008.

Zbog složenosti i ispravaka dokumentacije i tehničkih pitanja koja su se pojavila za vrijeme objave nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda je produžen do sredine veljače 2009. Radovi se izvode prema žutoj FIDIC knjizi, a ponuditelj treba izraditi tehničko-tehnološko rješenje izgradnje.

Radi razjašnjenja tehničkih pitanja koja su se pojavila u vrijeme objave nadmetanja 12. rujna 2008. održan je informativni sastanak sa predstavnicima ponuditelja kada je organiziran i obilazak gradilišta. Tijekom sastanka uočeni su nedostaci u natječajnoj dokumentaciji koji su se odnosili radove na sustavu otplinjavanja odlagališta i na nedostatak protupožarnog puta i hidrantske mreže u projektnoj dokumentaciji.

Navedeno je zahtijevalo i izmjene i dopune idejnog projekta i lokacijske dozvole kako bi se omogućila fazna gradnja i ishođenje posebnih građevinskih dozvola i odvojeno ugovaranje radova koji se financiraju iz programa ISPA i radova koji se financiraju iz proračuna, te uključivanje nabave baklje za spaljivanje otpadnih plinova u natječajnu dokumentaciju za radove.

Krajnji korisnik je preuzeo obvezu ugovaranja dodatnih poslova i provođenja postupka nabave za izgradnju protupožarnog puta i mreže hidranata. U prosincu 2008. zaključen je ugovor o obavljanju projektantskih usluga s izvođačem usluga koji se obvezao izraditi glavni projekt za izgradnju protupožarnog puta oko odlagališta i hidrantske mreže u vrijednosti 57.377,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, sukladno izmjeni i dopuni lokacijske dozvole. Izrađeni glavni projekt predan je Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u prosincu 2008. u sklopu zahtjeva za ishođenje građevinske dozvole.

Krajnji korisnik je s izvođačem radova, 17. travnja 2009. zaključio ugovor o izvođenju javnih radova na izgradnji protupožarnog puta i hidrantske mreže u vrijednosti 1.995.859,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Rok za izvođenje radova je 35 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Zaključen je i ugovor o nadzoru građevinskih radova.

Zbog nedostataka koji su uočeni tijekom obilaska gradilišta bilo je potrebno izmijeniti natječajnu dokumentaciju. Koncem listopada 2008. Delegacija je odobrila prvu izmjenu natječajne dokumentacije, a drugu izmjenu natječajne dokumentacije odobrila je u studenom 2008. Prvom izmjenom natječajne dokumentacije rok za dostavu ponuda odgođen je do 16. veljače 2009., a drugom izmjenom je, između ostalog, razdoblje primjene ugovora smanjeno s 640 dana na 510 dana, odnosno 17 mjeseci.

Istodobno su rješavani imovinsko - pravni odnosi. Za zemljišta u privatnom vlasništvu predani su zahtjevi za izvlaštenja, a za zemljište kojima gospodari društvo Hrvatske šume d.o.o. zahtjevi za izdvajanje šumskog zemljišta. Do konca 2008. riješeni su imovinsko-pravni odnosi.

Od rujna 2008. do veljače 2009. trajao je izbor članova odbora za ocjenjivanje ponuda. Krajnji korisnik je u odbor predložio dva člana (voditelja projekta i konzultanta), koje Delegacija nije prihvatila.

Krajnji korisnik je ustrajao na izboru člana iz jedinice za provedbu projekta koji nije bio prihvatljiv Delegaciji uz obrazloženje da nema stručniju osobu. Ujedno je i SAFU smatrala da predloženi član ne posjeduje tehnička znanja da bi mogao sudjelovati u izboru ponuda za radove, stoga je SAFU predložila vanjskog člana. Članove odbora Delegacija je odobrila sredinom veljače 2009.

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad radovima

Ugovor za obavljanje usluga nadzora nad radovima planiran je u iznosu 430.100 EUR. Natječajna dokumentacija za obavljanje usluga nadzora nad radovima dostavljena je SJFU u siječnju 2007. Nakon kontrole i dodatnog usuglašavanja, dostavljena je na prethodno odobrenje Delegaciji početkom srpnja 2007. Delegacija je dala primjedbe na dokumentaciju koncem rujna 2007. Od rujna 2007. do kolovoza 2008. trajali su ispravci i usuglašavanja natječajne dokumentacije između krajnjeg korisnika, nadležnog ministarstva i SAFU.

U veljači 2008. Delegacija je u primjedbama na natječajnu dokumentaciju za nabavu usluga odnosa s javnošću, zahtijevala povećanje proračuna za ugovor o nadzoru nad radovima. Sredstava raspoloživa za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti smanjena su za 160.000 EUR, a za isti iznos su povećana sredstva za ugovor o nadzoru. Također, radi povećanja raspoloživih sredstava za nadzor smanjena su sredstva za nabavu opreme za 40.000 EUR. Na taj način raspoloživa sredstva za ugovor o obavljanju usluga nadzora iznose 630.100 EUR.

U kolovozu 2008. ispravljena natječajna dokumentacija dostavljena je drugi put Delegaciji. Koncem rujna 2008. Delegacija je vratila dokumentaciju, a većina primjedbi odnosila se na pitanja vezana uz ugovor o radovima. Koncem siječnja 2009. ispravljena dokumentacija je treći put dostavljena Delegaciji, a Delegacija ju je vratila 12. veljače 2009. radi ispravaka. Temeljna primjedba odnosila se na usklađivanje vremena provedbe ugovora o nadzoru s vremenom provedbe ugovora o građevinskim radovima. Naime, Delegacija ne odobrava zaključivanje ugovora o radovima, ukoliko ugovor o obavljanju usluga nadzora nije potpisan, jer je sudjelovanje nadzornog inženjera obvezno i neophodno za početak radova. Zbog usklađenja početka obavljanja radova i usluga nadzora odgođen je početak provedbe ugovora o izvođenju radova.

Natječajna dokumentacija poslana je ponovno na odobrenje Delegaciji 26. veljače 2009. Prihvaćena je primjedba da oba ugovora trebaju istovremeno započeti i predviđen je početak 28. kolovoza 2009. Vrijeme trajanja ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima je ukupno 41 mjesec od čega 17 mjeseci za građevinske radove i 24 mjeseca za garantno razdoblje. S obzirom da je predviđeno da je krajnji rok za obavljanje radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013.

Delegacija je zatražila očitovanje o prihvaćanju obveze financiranja dijelova ugovorene vrijednosti za ugovor o radovima i ugovor o nadzoru koji će se isplatiti nakon isteka Financijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva prihvatilo je financiranje svih troškova koji će se ugovaratelju isplatiti s tim da će obveze biti podmirene sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju dobiveno je sredinom ožujka 2009.

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova - Pirovac

Natječajna dokumentacija za ustupanje radova i nabavu usluga i opreme za Ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac dostavljena je SJFU u siječnju 2007. nakon ispravaka SAFU je natječajnu dokumentaciju dostavila Delegaciji u travnju 2007. Delegacija je odbila dati odobrenje na natječajnu dokumentaciju. Ispravljenu dokumentaciju Ministarstvo je dostavilo SAFU u kolovozu 2007. Nakon 16 mjeseci natječajna dokumentacija je drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka.

- Ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti

Planirana sredstva za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti iznosila su 400.000 EUR. Natječajna dokumentacija dostavljena je na prvo odobrenje Delegaciji u rujnu 2007., krajnji korisnik i Ministarstvo ispravili su dokumentaciju i dostavili je SJFU koncem studenog 2007. U prosincu 2007. dokumentacija je drugi put dostavljena Delegaciji, ali je odbijena radi ispravaka koncem veljače 2008.

Koncem ožujka 2008. Delegacija je predložila da se dio sredstava iz ugovora o obavljanju usluga informiranja javnosti preraspodijeli na ugovor o nadzoru na način da se sredstva smanje za 160.000 EUR. Navedeno je zahtijevalo izmjene natječajne dokumentacije. Ušteda je ostvarena kroz ugovaranje manjeg broj dana ne ključnih stručnjaka, te kroz ugovaranje manjih naknada za stručnjake koji će pružati usluge u okviru ugovora. Predloženo je da se umnožavanje promotivnog materijala i objave u medijima financiraju iz sredstava nacionalnog proračuna, odnosno da ih osigura krajnji korisnik. U lipnju 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju.

U srpnju 2008. dostavljen je prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja koje je Delegacija odbila uz obrazloženje da predloženi članovi koji imaju pravo glasa nemaju dovoljno iskustva u odnosima s javnošću. Koncem kolovoza 2008. Delegacija je odobrila članove za izbor zainteresiranih ponuditelja. U rujnu 2008. SAFU je Delegaciji dostavila izvješće o užem izboru ponuditelja, međutim u odgovoru Delegacije je navedeno da je ugovaranje usluga informiranja javnosti odgođeno dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za radove i nadzor, jer se navedeni ugovori odražavaju i na opis poslova za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti.

- Ugovor o nabavi opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku

Planirana sredstva za nabavu opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku iznosila su 825.000 EUR. Prema Memorandumu o financiranju u prvoj fazi projekta potrebno je nabaviti stroj za baliranje otpada i stroj za drobljenje betona, a ukoliko ostane sredstava nakon javnih nadmetanja i zaključivanja ugovora za druge radove obuhvaćene ovom mjerom, može se nabaviti i druga oprema. Također, potrebno je nabaviti kontejnere za otpad kako bi se mogao provesti pilot-projekt recikliranja i razvrstavanja otpada u gradu Šibeniku.

Natječajna dokumentacija za nabavu opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku dostavljena je SJFU u siječnju 2007. Nakon ispravaka dokumentacije, SJFU je natječajnu dokumentaciju dostavila Delegaciji u srpnju 2007. Delegacija je odbila natječajnu dokumentaciju u rujnu 2007., između ostalog jer nije provedeno istraživanje tržišta.

Nakon što je provedeno istraživanje tržišta utvrđene su razlike u cijeni opreme navedene u ponudbenoj dokumentaciji i onih iz marketinške studije. Po ugovoru za opremu bilo je predviđeno 825.000 EUR, a po marketinškoj studiji za nabavu opreme treba osigurati 464.597 EUR više od planiranih sredstava.

Nedostatak sredstava još je povećan nakon preraspodjele sredstava kada su radi povećanja raspoloživih sredstava za ugovor o nadzoru radova smanjena sredstva za nabavu opreme za 40.000 EUR i nakon preraspodjele iznose 785.000 EUR.

Koncem veljače krajnji korisnik je dostavio očitovanje u vezi nabave opreme, prema kojem je odlučeno da se nabavi kompaktor od 36 tona, drobilica od 100/h, te 2 000 kanti od 120 litara i 500 kontejnera od 1 100 litara. Natječajna dokumentacija je 16. ožujka 2009. dostavljena SAFU.

- Zaključak o provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Prema planu nabave sastavljenom početkom studenoga 2006., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti početkom 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u rujnu 2007., a projekt završiti do konca 2009. Rokovi iz okvirnog plana nabave iz Memoranduma o financiranju nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Delegacija je u više navrata upozoravala na složenost situacije i kašnjenje u provedbi projekta.

Do travnja 2009., 30 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, od šest ugovora putem kojih se provodi projekt zaključen je jedan ugovor, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

Poteškoće u zaključivanju i provedbi ugovora odražavaju se i u slijedećem:

- Od predviđena šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći, međutim u razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenom 2008. privremeno je obustavljen ugovor u razdoblju od 120 dana, zbog neprovođenja postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Poteškoće u provedbi ugovorenih aktivnosti naglašene su i činjenicom da su dvije ključne osobe za provođenje projekta u krajnjem korisniku napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

- Za izvođenje građevinskih radova Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008., a odobrenje na natječajnu dokumentaciju za nadzor radova dobiveno je sredinom ožujka 2009. S obzirom da vrijeme početka i provedbe ugovora o nadzoru i ugovora o građevinskim radovima mora biti usklađeno, ugovor o izvođenju građevinskih radova nije mogao biti potpisan.

- Neprovođenje postupaka nabave u planiranim rokovima dovelo je do toga da je planirani krajnji rok za obavljanje građevinskih radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013. S obzirom da izdaci nakon isteka razdoblja Financijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. nisu prihvatljivi za financiranje iz programa ISPA i prihvaćeno je njihovo podmirivanje iz državnog proračuna.

- Natječajna dokumentacija za ustupanje radova i nabavu usluga i opreme za Ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac je nakon 16 mjeseci drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka koji su još u tijeku.

- U listopadu 2008. Delegacija je odgodila postupak izbora ponuditelja za usluge informiranja javnosti dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za izvođenje građevinskih radova i usluga nadzora.

- Natječajna dokumentacija za opremu u vrijeme obavljanja revizije u travnju 2009. nije dostavljena na ponovno odobrenje Delegaciji, iako je prošlo 19 mjeseci od kada su dobivene primjedbe Delegacije.

Razlozi kašnjenja i poteškoća u provedbi projekta su:

- jedinica za provedbu projekta djelovala je više mjeseci bez voditelja jedinice i voditelja projekta, jer je jedinicu za provedbu projekta, koja je ustrojena u okviru krajnjeg korisnika, napustio je voditelj projekta koncem 2007., a sredinom travnja 2008. i voditelj jedinice,

- nedostatni kapaciteti odnosno nedovoljan broj i iskustvo djelatnika u tijelima koja sudjeluju u izradi i kontroli natječajne dokumentacije, te što je u postupku dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, dosta vremena bilo potrebno za ispravljanje dokumentacije te njenu ponovnu dostavu Delegaciji,
- poteškoće u vezi s odabirom članova za izbor ponuda koji raspolažu s dostatnim iskustvom i odgovarajućom stručnom spremom za sudjelovanje u određenim nadmetanjima,
- nedovoljna pripremljenost projekata i nedostaci u natječajnoj dokumentaciji za radove zbog kojih je produžen rok za dostavu ponuda za zaključenje ugovora o izvođenju građevinskih radova,
- Delegacija je u više navrata dostavljala nove primjedbe, te zahtjeve za prenamjenu sredstava, zbog čega je na projektu revidirana natječajna dokumentacija za tri ugovora, te
- rješavanje pitanja financiranja radova i usluga nadzora u garantnom razdoblju nakon završetka radova, odnosno nakon isteka roka iz Memoranduma o financiranju.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 8.823.601 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 898.661 EUR, u 2008. u iznosu 4.378.270 EUR, u 2009. u iznosu 3.496.670 EUR i u 2010. u iznosu 50.000 EUR. Koncem 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2009. u iznosu 5.325.312 EUR i u 2010. u iznosu 3.396.345 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajan iznos radova planira se izvesti u zadnjoj godini provedbe.

U skladu s odredbama članaka 4. i 8. Memoranduma o financiranju, Europska komisija je nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju i dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe, doznachila prvu ratu predujma u visini 10,0% iznosa koji se financira iz programa ISPA. Druga rata predujma, također u visini 10,0%, doznachava se nakon zaključenja prvog većeg ugovora o radovima i ispunjavanja četiri utvrđena uvjeta. Završna isplata uvjetovana je ispunjavanjem tri utvrđena uvjeta. Ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, osim zaključenja ugovora o izvođenju radova.

Također, ispunjen je i jedan uvjet za završnu isplatu, te još preostaje ispuniti dva uvjeta i to: osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentaciju u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta (projekt koji se financira iz programa ISPA odnosi se na prvu fazu projekta), te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

Druga faza predstavlja uvođenje sustava gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji jer obuhvaća izgradnju dvije pretovarne stanice, sanaciju i zatvaranje odlagališta, te odvojeno prikupljanje otpada na području županije, stoga se očekuje veće angažiranje gradova i općina s područja županije. Sektorski koordinator za program ISPA predložio je da se zaključi sporazum o financiranju druge faze, provedu pripreme radnje za formiranje županijske komunalne tvrtke i uspostavi županijski sustav za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati postupak ispravaka dokumentacije prema primjedbama Delegacije radi dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova te nabavu usluga i opreme. Nakon dobivanja odobrenja, pozornost treba posvetiti pravodobnom poduzimanju aktivnosti u provedbi postupaka nabave, kako bi se u što kraćem roku zaključili ugovori o nabavi i započela provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Također, predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekta, u kojoj je potrebno uspostaviti kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za njegovu provedbu, te pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti u svrhu bržeg i efikasnijeg rješavanja problema koji se pojave u njegovoj provedbi, odnosno u svrhu provedbe projekta u skladu s Memorandumom o financiranju. Navedeno je potrebno s obzirom na dosadašnju dinamiku, odnosno značajno kašnjenje u provedbi projekta, te činjenicu da se vrijednosno najznačajniji dio radova i usluga planira izvesti u zadnje dvije godine provedbe, odnosno u 2009. i 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA.

Iako ugovori o radovima još nisu zaključeni, te nije započelo izvođenje radova, potrebno je obratiti i pozornost na ispunjavanje uvjeta iz Memoranduma o financiranju za završnu isplatu, odnosno osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentacije u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta, te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

8.4. Tehnička pomoć SJFU i NIK

Memorandum o financiranju projekta Tehnička pomoć Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA potpisala je Europska komisija u srpnju 2006., a Vlada Republike Hrvatske u kolovozu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Cjelokupni projekt u vrijednosti 262.335 EUR financira se iz programa ISPA. Krajnji korisnik je SAFU, a dijelom i SDURF odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA. Cilj projekta pomoć SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt je odobren i zbog toga što je uočeno da je jedan od razloga kašnjenja u izradi natječajne dokumentacije nedostatak kapaciteta u SJFU, te je cilj projekta davanje pomoći SJFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt se provodi putem ugovora o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA u planiranoj vrijednosti 49.300 EUR, ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR, ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR i ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR.

Svi ugovori zaključeni su tijekom 2007., s inozemnim izvoditeljima usluga (dalje u tekstu: konzultanti). Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora, dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije. Prema planu nabave iz studenoga 2006., planirano je ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA zaključiti u veljači 2007., a ugovor je zaključen početkom lipnja 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, planirano je zaključiti koncem siječnja 2007., a ugovor je zaključen sredinom ožujka 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, planirano je zaključiti početkom lipnja 2007., a ugovor je zaključen sredinom listopada 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, planirano je zaključiti koncem siječnja 2007., a ugovor zaključen sredinom listopada 2007.

Iz dokumentacije je vidljivo da je natječajna dokumentacija za obavljanje usluga tehničke pomoći u provedbi infrastrukturnih projekata dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje u razdoblju od pet do devet mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije, dok je postupak dobivanja prethodnog odobrenja na dokumentaciju trajao od deset dana do dva mjeseca. Od dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju do zaključivanja ugovora trebalo je od tri do šest mjeseci. Ugovori o obavljanju usluga tehničke pomoći SJFU zaključeni su osam, odnosno 15 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije.

Zaključeni ugovori su tzv. okvirni ugovori o pružanju usluga u vrijednosti do 200.000 EUR, zaključeni s konzultantima. U skladu s pravilima Zajednice, plaćanja prema navedenim okvirnim ugovorima se obavljaju na način da se prvi dio ugovorenog iznosa plaća putem predujma (60%), a preostali iznos (40%), nakon završetka ugovora, odnosno ispostavljenog računa i prihvaćanja završnog izvješća konzultanta o obavljenim uslugama, uz koje trebaju biti priloženi računi o stvarno izvršenim izdacima vezanim uz obavljanje ugovorenih usluga.

U 2007. zaključeni su svi ugovori s konzultantima. Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora, dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Prema planu nabave iz travnja 2007. planirano je ugovor zaključiti u lipnju 2007., a Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac zaključen je 11. listopada 2007., odnosno četiri mjeseca kasnije. Ugovor je zaključen u vrijednosti 70.900 EUR. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci, odnosno do 11. listopada 2008. Predujam u iznosu 42.540 EUR plaćen je u 2007.

Prema opisu projekta konzultant će za svih šest ugovora unutar projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac pregledati tehničku dokumentaciju kako bi bila potpuna i u skladu s propisima, pripremiti odgovore na pitanja za vrijeme faze razjašnjenja, sudjelovali kao promatrač ili član s pravom glasa prilikom izbora ponuda i pregledati izvješća za vrijeme faze primjene projekta.

Od potpisivanja ugovora u listopadu 2007. do travnja 2009. nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, odnosno konzultant nije obavljao ugovorene usluge. Prema usmenom obrazloženju, konzultant nije angažiran jer se smatralo da će se odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za radove u Bikarcu dobiti i bez njegova angažiranja, s obzirom da je natječajna dokumentacija već bila dostavljena Delegaciji, te je u tijeku bio postupak ispravljanja dokumentacije prema dobivenim primjedbama. Delegacija je odobrila ponudbenu dokumentaciju za radove 9. srpnja 2008. nakon što je dokumentacija četiri puta ispravljana. Također, konzultanti nisu angažirani tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta koji je održan 12. rujna 2008. kada se utvrdilo da projekt nije potpun i da sadrži bitne nedostatke.

S obzirom da nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, a razdoblje za provedbu ugovora je do 7. listopada 2008., tri dana prije isteka ugovora 11. listopada 2008., na prijedlog SAFU i to da isključivo zbog nedostataka na strani SAFU odgođena je primjena ugovora. Navedena odgoda produžavana je tri puta, zadnji put do 30. travnja 2009. Za vrijeme trajanja odgode ugovora ne mogu se koristiti usluge konzultanta, pa tako iako je u veljači 2009. provedeno ocjenjivanje ponuda za radove, usluge konzultanta nisu korištene.

SAFU kao razloge odgode provedbe ugovora navodi neočekivano kašnjenje u postupku odobrenja ponudbene dokumentacije za sve ugovore, odlazak ključnih osoba u krajnjem korisniku, te kratko razdoblje primjene ugovora.

U međuvremenu je SAFU predložila konzultantu izradu dodatka ugovora kojim će se produžiti vrijeme trajanja ugovora za dodatnih osam mjeseci, pa bi trajanje ugovora bilo 20 mjeseci, što je prema opisu poslova maksimalno trajanje ugovora, odnosno do 11. kolovoza 2009. Također, predloženo je uvođenje novih aktivnosti koje se odnose na edukaciju djelatnika SAFU i korištenje usluga konzultanta za vrijeme radova prema FIDIC ugovoru, te izostavljanje ugovorenih aktivnosti koje više nisu potrebne. S obzirom da je konzultant dostavio obavijest da glavni stručnjak više nije raspoloživ za obavljanje ugovorenih obveza i navedeno treba uključiti u izmjene ugovora.

Godinu i pol nakon što je zaključen Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac aktivnosti provedbe ugovorenih usluga nisu započele. Odgoda provedbe ugovora trajala je 7 mjeseci, a vrijeme raspoloživo za realizaciju ugovora je gotovo isteklo.

Konzultant nije angažiran za pregled natječajne dokumentacije, ni tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta. U međuvremenu uvjeti ugovora su izmijenjeni, glavni stručnjak više nije raspoloživ, a neke od ugovorenih aktivnosti više nisu potrebne.

S obzirom da je projekt Tehnička pomoć SJFU i NIK odobren i zbog nedostatka kapaciteta u SJFU, te je cilj projekta, između ostalog, bio davanje pomoći SJFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne dokumentacije za infrastrukturne projekte, osobito njenog tehničkog dijela, konzultanti su nakon zaključenja ugovora trebali sudjelovati u pregledu natječajne dokumentacije u ranoj fazi provedbe i u sastanku razjašnjenja, čime bi se ubrzao postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, odnosno prelazak u fazu provedbe postupaka nabave roba i usluga te ustupanje radova.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU poduzimati potrebne aktivnosti koje uključuju i pravovremeno zaključivanje dodatka ugovoru kako bi se ugovorene usluge realizirale, a sredstva uplaćenog predujma iskoristila za doznačene namjene, te kako neočekivane okolnosti ne bi utjecale na realizaciju ugovora.

- Ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA zaključiti početkom lipnja 2007. što je i učinjeno. Ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA u vrijednosti 49.300 EUR, zaključen je početkom lipnja 2007., uz predviđeno trajanje ugovora 24 mjeseca, što znači da je kraj projekta predviđen za početak lipnja 2009. Ugovorene su usluge pomoći SDURF pri izradi akcijskog plana za informiranje i priopćavanje, izrada priručnika i procedura za informiranje i priopćavanje, izrada materijala za trening i provođenje treninga, te implementacija pilot projekta. Provedba ugovora započela je koncem lipnja 2007., a konzultant je do konca 2008. obavljao usluge u skladu s ugovorom. Nacrt konačnog izvješća konzultant bi trebao dostaviti tijekom svibnja 2009., čime bi završio ugovor i obavila se konačna isplata konzultantu za obavljene usluge.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica zaključiti sredinom ožujka 2007. što je i učinjeno. Spomenuti ugovor je zaključen u iznosu 70.970 EUR, s rokom završetka do sredine ožujka 2008. Ugovorene su usluge pomoći SAFU pri obavljanju pregleda natječajne dokumentacije, pomoć pri sudjelovanju u ocjenjivanju ponuda za ustupanje radova i nabavu usluga za sva tri ugovora, te u provedbi projekta. U svibnju 2007. dobiveno je odobrenje Delegacije za dodatak ugovoru, koji se odnosio na promjenu inženjera za telekomunikaciju i signalizaciju. Drugi dodatak ugovoru odobren je u ožujku 2008., a odnosio se na preraspodjelu radnih sati između konzultanata, te na produženje završetka roka ugovora (za pet mjeseci) do sredine kolovoza 2008.

SAFU je sredinom travnja 2009. poslala konzultantu zahtjev za podnošenjem konačnog izvješća, kako bi se mogla izvršiti i konačna isplata. Do obavljanja revizije (travanj 2009.) konzultant nije podnio konačno izvješće.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu zaključiti sredinom kolovoza 2007., međutim ugovor je zaključen dva mjeseca poslije odnosno sredinom listopada 2007.

Spomenuti ugovor zaključen je u vrijednosti 70.860 EUR, te je ugovor predviđeno završiti u roku 20 mjeseci, odnosno sredinom lipnja 2009. Ugovorene su usluge pomoći SAFU pri obavljanju pripreme i pregleda natječajne dokumentacije za radove i usluge, pomoć pri sudjelovanju u ocjenjivanju ponuda, te u provedbi projekta.

Aktivnosti konzultanata su u tijeku, obavlja se pregled ugovorene dokumentacije za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Rok završetka ugovora planiran je sredinom lipnja 2009.

Konzultanti su tijekom 2008. pružali tehničku pomoć SAFU u provedbi projekata Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i Programa za vode i otpadne vode u Karlovcu, na način da su sudjelovali u pregledu natječajne dokumentacije za ustupanje radova i nabavu usluga u okviru navedenih projekata. U provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, konzultant je sudjelovao u pregledu natječajne dokumentacije za sve ugovore u okviru projekta, dok je u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, konzultant sudjelovao u pregledu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nakon što je na natječajnu dokumentaciju u čijem pregledu je sudjelovao konzultant, dobivena su odobrenja Delegacije, te su objavljena nadmetanja za ustupanje radova i nabavu usluga.

8.5. Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša

Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta konac 2010. Vrijednost projekta iznosi 1.464.100 EUR od čega se iz programa ISPA financira 966.306 EUR, a iz nacionalnih izvora 497.794 EUR. Krajnji korisnici projekta odnosno tijela nadležna za provedbu projekta su Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za podsektor gospodarenje otpadom, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za podsektor otpadne vode i vodoopskrba.

Projekt se provodi putem tri ugovora o obavljanju usluga i to: ugovora o obavljanju usluga za pripremu projekata otpadnih voda u planiranoj vrijednosti 557.209 EUR, ugovora o pružanju usluga za pripremu projekata vodoopskrbe u planiranoj vrijednosti 408.858 EUR, te ugovora o pružanju usluga za pripremu projekata otpada u planiranoj vrijednosti 498.033 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je do konca 2007., a završetak ugovora do studenog 2009. Od tri ugovora o obavljanju usluga putem kojih se provodi projekt, ugovor o pripremi projekata otpadnih voda zaključen je u rujnu 2008., ugovor o pripremi projekata vodoopskrbe zaključen je u kolovozu 2008., a ugovor o pripremi projekata otpada nije zaključen.

Cilj projekta je omogućavanje učinkovitog korištenja sredstava koja će Republici Hrvatskoj biti na raspolaganju iz programa IPA, odnosno pružanje pomoći državnim tijelima Republike Hrvatske u pripremi liste projekata u sektoru zaštite okoliša koji se planiraju prijaviti za financiranje iz programa IPA.

Radi postizanja navedenog cilja, konzultanti s kojima će biti zaključeni ugovori, pružiti će pomoć mogućim korisnicima iz programa IPA u pripremi odnosno kompletiranju cjelokupne dokumentacije za projekte otpadnih voda, vodoopskrbe i gospodarenja otpadom, koja je potrebna za podnošenje zahtjeva za financiranje iz programa IPA, uključujući pripremnu studiju i studiju izvedivosti, analizu troškova i koristi, financijsku analizu, procjenu utjecaja na okoliš, tehničke studije i drugu dokumentaciju. Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu svih usluga trebalo je biti pribavljeno do konca svibnja 2007., a ugovori zaključeni do konca prosinca 2007.

- Ugovor o pružanju usluga za pripremu projektne dokumentacije i IPA aplikacije za projekte odvodnje otpadnih voda

Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata odvodnje otpadnih voda dostavljena je Delegaciji na prethodno odobrenje u studenome 2006. Odobrenje je pribavljeno u travnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave. Delegacija je odobrila imenovanje odbora za ocjenu ponuda koncem siječnja 2008. Izvješće o izboru najpovoljnije ponude Delegacija je odobrila 19. svibnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projektne dokumentacije i IPA aplikacije za projekte odvodnje otpadnih voda u vrijednosti 458.410 EUR zaključen je 15. rujna 2008. Provedba ugovora započela je 24. studenoga 2008. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci, odnosno do 24. studenog 2009. Cilj ugovorenih usluga je pripremiti dva projekta za IPA aplikaciju za Đakovo i Novu Gradišku na način da se može očekivati da će se odobriti aplikacija za financijsku pomoć iz programa IPA. Ugovorene usluge trebaju osigurati uspješnu provedbu IPA mjera povećanjem razine pročišćavanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje s ciljem smanjenja ulaznih zagađenja, zaštite izvora pitke vode i drugih zaštićenih područja.

Predujam je plaćen u skladu s ugovorom 3. veljače 2009. u iznosu 183.164 EUR. Nakon primjedbi SAFU konzultant je dostavio ispravljenu garanciju pa je stoga i rok plaćanja predujma bio produžen. Konzultant obavlja usluge u skladu s ugovorom. Izradio je izvješće o zatečenom stanju koje je prihvaćeno od strane SAFU i Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u travnju 2009.

- Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe

Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe planiran je u iznosu 408.858 EUR. Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata vodoopskrbe dostavljena je Delegaciji na prethodno odobrenje u studenome 2006.

Odobrenje je pribavljeno u travnju 2007., nakon čega je započeo dvostupanjski postupak nabave. U prvom stupnju postupka nabave od pristiglih 13 aplikacija odbor za uži izbor izabrao je pet koje je u drugom stupnju pozvao da dostave ponude. Prema izvješću s otvaranja ponuda koje je održano 5. prosinca 2007. od pet pozvanih ponuditelja ponude su dostavila dva. Odbor za izbor ponuda je 18. prosinca 2007. izradio izvješće o ocjeni ponuda prema kojem su pristigle dvije ponude, od kojih je ponuda koja je tehnički bolje ocjenjena, odbijena zbog toga što je sadržavala pogrešku u ukupnom zbroju. Naime, nepredviđeni troškovi i troškovi revizije iako su bili navedeni nisu uključeni u ukupan zbroj. Kada su navedeni troškovi zbrojeni, ponuda je premašila raspoloživa sredstva za zaključivanje ugovora, te je ponuda odbijena. Odbor je predložio da se s jedinim ponuditeljem koji je zadovoljio kriterije nadmetanja zaključi ugovor u iznosu 394.725 EUR. Koncem siječnja 2008. Delegacija nije odobrila izvješće odbora za izbor ponuda, te je predložila ponovnu ocjenu ponuda koja će rezultirati odbijanjem ponude.

Odbor se ponovno sastao radi ocijene ponude, te je sastavljen dodatak evaluacijskom izvješću u kojem je potvrđen izbor konzultanta. Također, na prijedlog Delegacije traženo je od konzultanata koji nisu dostavili ponude objašnjenje razloga ne podnošenja ponude. Prema objašnjenjima razlozi se nisu odnosili na uvjete nadmetanja, već na angažiranost ponuditelja na drugim poslovima i druge razloge. Delegacija je odobrila izvješće komisije za ocjenjivanje ponuda koncem travnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekta u sektoru vodoopskrbe koji se planiraju prijaviti za financiranje iz programa IPA u vrijednosti 394.725 EUR, zaključen je 22. kolovoza 2008. Provedba ugovora započela je 26. rujna 2008. Predujam u iznosu 78.945 EUR plaćen je 24. listopada 2008. u skladu s odredbama ugovora.

Predviđeno trajanje ugovora je 24 mjeseca, odnosno do rujna 2010. Cilj ugovora je osigurati uspješnu primjenu IPA normi koje su usmjerene na razvoj i poboljšanje vodoopskrbe, poboljšanje kvalitete vode i povećanje broja stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav u Bjelovarsko-Bilogorskoj i Koprivničko-Križevačkoj županiji. Svrha je pripremiti dva projekta tako da budu prihvatljivi Europskoj komisiji za IPA financiranje. Najmanji broj stanovnika u Republici Hrvatskoj opskrbljuje se vodom iz vodovoda na području županija Koprivničko-Križevačke i Bjelovarsko-Bilogorske. S obzirom na nedostatna vlastita sredstva, potrebno je osigurati raspoloživa sredstva EU za financiranje ovih projekata.

Koncem listopada 2008. nadležni sektorski koordinator za projekt imenovao je radni tim za provedbu ugovora. Zadaće radnog tima su osiguranje potpore, sudjelovanje na sastancima o napredovanju projekta, nadzor nad provedbom projekta kroz ovjeru mjesečnih izvješća, obrazaca o utrošenom vremenu stručnjaka i druge dokumentacije.

Konzultant je 27. studenog 2008. podnio prvi nacrt izvješća o zatečenom stanju, nakon toga do travnja 2009. podnio je u tri navrata izmijenjene nacрте izvješća. Svoje opsežne i detaljne primjedbe dostavili su SAFU, Ministarstvo i Delegacija prema kojima u izvješću o zatečenom stanju nije na odgovarajući način opisana planirana radna metodologija, nedostaju ključni podaci, nije sadržan detaljan plan rada i nedostaje opis uočenih problema.

Početkom veljače 2009. održan je sastanak u prostorijama Hrvatskih voda kako bi se razgovaralo o napretku u pripremi projektne dokumentacije za projekte vodoopskrbe. Zaključeno je između ostalog, da je nedostatna prisutnost konzultanta na terenu, da konzultant treba intenzivirati rad na studijama izvedivosti, te definirati obuhvat projekta.

Konzultant je izradio studiju izvedivosti i ekonomsku i financijsku analizu za Koprivničko-Križevačku županiju. SAFU je dostavila konzultantu objedinjene komentare jedinice za provedbu projekta, SDURF, Ministarstva i Delegacije na studiju i analizu.

Početkom travnja 2009. održan je prvi sastanak upravnog odbora na kojem su bili prisutni predstavnici konzultanta, Delegacije, nadležnog ministarstva, SAFU, Hrvatskih voda, SDURF, Nacionalnog fonda i Koprivničko-Križevačke županije. Naglašeno je nezadovoljstvo dosadašnjim aktivnostima i rezultatima konzultanta, te nepovjerenje u odnosu na kvalitetu IPA aplikacije. Zaključeno je da projekt ne daje očekivane rezultate. Zatraženo je od konzultanta da primjedbe na studiju izvedivosti i financijsku i ekonomsku analizu uključi u izvješća, a nakon ponovne analize izvješća biti će odlučeno da li će se ugovorene aktivnosti nastaviti.

Konzultant je dostavio liste utrošenog vremena stručnjaka radi ovjere i plaćanja. Krajnji korisnici, kao i nadležno Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva nisu odobrili liste iz razloga što voditelj tima najveći dio posla nije obavljao u Republici Hrvatskoj kako je predviđeno ugovorom. Također, uključeno je sudjelovanje na sastancima i vrijeme utrošeno na putovanja što se ne smatra prihvatljivim aktivnostima.

Iz navedenog je vidljivo da unatoč uključenosti svih nadležnih institucija u provedbu projekata postoje značajne poteškoće u realizaciji ugovorenih aktivnosti, a ako konačni rezultat rada konzultanta budu nedovoljno pripremljeni projekti njihovo financiranje iz IPA projekta neće biti odobreno, a ukoliko i bude odobreno nedostaci će se odražavati u fazi realizacije IPA projekta. SAFU treba inzistirati na provedbi ugovornih obveza, a ukoliko konzultant nije u mogućnosti izvršiti ih, treba predložiti raskid ugovora. Pri tome se treba voditi računa o posljedicama raskida ugovora, razmotriti da li je moguće ponoviti postupak nadmetanja s obzirom na raspoloživo vrijeme do isteka Memoranduma o financiranju, odnosno da li je moguće izradu dokumentacije financirati sredstvima državnog proračuna.

Prilikom izbora ponuda treba nastojati da izbor ponuda bude između više ponuditelja kako bi se osigurao izbor konzultanta koji će na zadovoljavajući način obaviti aktivnosti iz ugovora. Također, postupke pripreme natječajne dokumentacije treba provoditi pravodobno kako bi preostalo vremena za poništenje postupka nabave i provođenje ponovljenog nadmetanja uz izmijenjene uvjete.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati posljedice raskida ugovora, te ukoliko bi raskid ugovora uzrokovao štetu naručitelju i krajnjem korisniku intenzivirati aktivnosti na provedbi ugovora. Također, s obzirom na dosadašnju realizaciju ugovornih aktivnosti potrebno je osigurati provođenje izbora između više ponuda kako bi se stvorili preduvjeti za izbor najpovoljnije ponude.

- Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekata otpada

Prema planu nabave iz travnja 2007. odobrenje na natječajnu dokumentaciju trebalo je pribaviti do svibnja 2007., a ugovor zaključiti do prosinca 2007. Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata otpada dostavljena je Delegaciji sredinom studenoga 2006. Delegacija je u više navrata dostavljala primjedbe na dokumentaciju.

Prema obrazloženju nadležnog ministarstva, prvobitno dostavljena natječajna dokumentacija je nakon višestrukog usklađivanja odbijena početkom svibnja 2007., jer je Delegacija procijenila da projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Marišćina, za koji je prema natječajnoj dokumentaciji trebalo izraditi dokumentaciju potrebnu za financiranje iz programa IPA, neće biti spreman za početak provedbe u 2007. Zbog navedenog trebalo je izmijeniti natječajnu dokumentaciju, što je nakon usuglašavanja i učinjeno. Izmijenjena natječajna dokumentacija je izrađena te je dostavljena na odobrenje Delegaciji. Nakon daljnjih usuglašavanja, dogovora i ispravaka, natječajna dokumentacija je odobrena u svibnju 2008., odnosno 18 mjeseci nakon što je prvi put dostavljena na odobrenje.

Prema odobrenoj natječajnoj dokumentaciji svrha ugovara je pružiti pomoć u izradi i pripremi ponudbene dokumentacije za predložene IPA projekte za Regionalne centre za gospodarenje otpadom Lećevica, Maršćina i Kaštijun u području zaštite okoliša za razdoblje programiranja od 2007. do 2009. Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta otpada planiran je u iznosu 498.033 EUR.

Iz opisa projekta proizlaze rezultati koje treba ostvariti konzultant, a to su: ocijeniti spremnost projekata, ako je potrebno ispraviti projektnu dokumentaciju, pripremiti ponudbenu dokumentaciju za projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Lečevica u skladu s propisima EU, revidirati i završiti ponudbenu dokumentaciju za projekte regionalnih centara za gospodarenje otpadom Maršćina i Kaštijun prema propisima EU, pružiti tehničku pomoć u tijeku nadmetanja, povećati provedbenu sposobnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za provođenje nadmetanja, te izraditi i dostaviti ugovorena izvješća.

U svibnju 2008. SAFU je zatražila prijedlog članova odbora za uži izbor mogućih ponuditelja, a početkom lipnja 2008. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dostavilo je SAFU dopis kojim su imenovani članovi odbora. U dva navrata Delegacija je odbila dva predložena člana jer nisu posjedovali dostatna administrativna i profesionalna iskustva za ocjenjivanje ponuda. Stoga je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva predložilo jednog novog člana, a za jednog je dostavilo ažuriran životopis, te je Delegacija prihvatila odbor 30. listopada 2008. Također, u dva navrata Delegacija je dostavila komentare na uži izbor mogućih ponuditelja, a koncem siječnja 2009. odobrena je prva faza natječajnog postupka. Delegacija je u veljači 2009. odobrila sastav odbora za ocjenjivanje ponuda. Zbog složenosti dokumentacije i brojnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme objave nadmetanja krajnji rok za dostavu ponuda je produžen.

Iz dokumentacije je vidljivo da je postupak odobrenja natječajne dokumentacije trajao 18 mjeseci, da je za dobivanje odobrenja za članove odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja bilo potrebno pet mjeseci, a za dobivanje odobrenja na izvješće za prvu fazu odabira ponuditelja još dodatna tri mjeseca. Iako je prošlo 30 mjeseci od potpisivanja Memoranduma o financiranju ugovor nije zaključen.

Državni ured za reviziju predlaže aktivnosti vezane uz provedbu postupka nabave usluga za pripremu projekata otpada provoditi ažurno, kako bi se ugovor zaključio u planiranom roku, te započela provedba ugovora, odnosno izrada potrebne dokumentacije za projekte koji se planiraju financirati iz programa IPA. Također, predlaže se pripremiti prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja za vrijeme odobrenja natječajne dokumentacije kako bi se ugovor pravovremeno potpisao.

8.6. Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa

Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, potpisala je Europska komisija koncem rujna 2006., a Vlada Republike Hrvatske koncem listopada 2006., prema kojem je utvrđen rok za završetak projekta je 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 741.738 EUR od čega se iz programa ISPA financira 482.130 EUR (65,0%), a iz nacionalnih izvora 259.608 EUR. Krajnji korisnik je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem dva ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, financijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X (dalje u tekstu: ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti) u iznosu 641.738 EUR i ugovora o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X (dalje u tekstu: ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja) u iznosu 100.000 EUR. Prema Memorandumu o financiranju planirani početak obavljanja usluga iz ova dva ugovora bio je predviđen za listopad 2006., a završetak u travnju 2007. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja još nije potpisan, a ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti zaključen je u ožujku 2009. u iznosu 641.710 EUR. U početku je bilo planirano zaključiti tri ugovora o uslugama, ali se naknadno (koncem 2006.) odustalo od jednog ugovora o nabavi usluga u vrijednosti 50.000 EUR, čija su sredstva preraspodijeljena na ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti.

Cilj projekta je omogućiti učinkovito korištenje sredstava koja će biti na raspolaganju u IPA programu za Republiku Hrvatsku u sektoru prometa. Projekt će pružiti pomoć u pripremi liste projekata s ciljem sveobuhvatne modernizacije željezničke pruge uzduž transeuropskog koridora X unutar hrvatskih granica. Ovaj će projekt uključiti pripremu svih dokumenata potrebnih za podnošenje zahtjeva za financiranjem u okviru IPA pretpristupnog instrumenta.

- Ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, financijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007., natječajna dokumentacija za obavljanje usluga za izradu studije izvedivosti, trebala je biti dostavljena SJFU u veljači 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje u travnju 2007, a dostavljena je godinu dana kasnije, koncem travnja 2008. Nakon ispravka natječajne dokumentacije vraćena je Delegaciji na prethodno odobrenje koje je dobiveno 11 mjeseci kasnije, koncem svibnja 2008.

Jedan od glavnih razloga za kašnjenjem u izradi natječajne dokumentacije je odustajanje od jednog ugovora čija su se sredstva trebala preraspodijeliti na ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, te bi se tako dobila mogućnost financiranja dodatnih aktivnosti. To je dovelo do postupka izmijene natječajne dokumentacije, te je u opisu poslova dodana i nova aktivnost, odnosno zahtjev da se uz podloge koje treba izraditi za cijeli koridor X, izrade i podloge za obnovu pruge Okučani - Novska, koja će se financirati iz programa IPA. Natječajna dokumentacija je dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje koncem travnja 2008, ali nije odobrena jer je nedostajao dio o postotku sufinanciranja, te je zatražen ispravak. Nakon ispravka natječajne dokumentacije i obavljene kontrole, te dodatnog usuglašavanja s krajnjim korisnikom, Delegacija je dala odobrenje za objavu nadmetanja koncem svibnja 2008. Rok za dostavu ponuda bio je početkom srpnja 2008. Od 19, četiri ponuditelja je na temelju utvrđenih kriterija izabrano u užu izbor. Izvješće o odabiru ponuditelja u užem izboru Delegacija nije odobrila, jer se odbor za ocjenjivanje ponuda nije držao pravila pri odabiru ponuditelja (mijenjali su kriterije tijekom procesa odabira koji su već bili strogo određeni u natječajnoj dokumentaciji), te je Delegacija zahtijevala ispravak. Nakon ispravka, izvješće o odabiru ponuditelja u užem izboru Delegacija je odobrila sredinom rujna 2008.

Proces odabira najpovoljnijeg ponuditelja bio je odgođen jer predloženi članovi odbora za izbor ponuda nisu posjedovali odgovarajuće kvalifikacije. Nakon izmjene nekoliko predloženih članova odbora, te primjedbi Delegacije, odbor je odobren početkom prosinca 2008., te je započeo proces odabira najpovoljnijeg ponuditelja.

S obzirom da ni jedna ponuda nije zadovoljavala tehničke specifikacije, proces odabira najpovoljnije ponude je otkazan u siječnju 2009. Početkom veljače 2009. predložena je i odobrena izravna pogodba u pregovaračkom postupku, te su smanjeni kriteriji pri odabiru ponuditelja. Poziv je upućen ponuditeljima sa liste za uži izbor.

Drugi problem koji se pojavio nakon svih primjedbi Delegacije, bio je nemogućnost ispunjavanja n+2 pravila, odnosno završetaka projekta u roku (29. rujan 2008.). Odredbama Priloga III.1. odjeljka II. Memoranduma o financiranju, utvrđeno je da će, osim u propisno opravdanim slučajevima, biti ukinuta pomoć za projekt na kojem nije započeo značajan rad unutar dvije godine od datuma potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije. Prema obrazloženju Europske komisije dostavljenom Nacionalnom koordinatorskom tijelu za program ISPA u kolovozu 2006. i listopadu 2007., u slučaju projekata tehničke pomoći, kao dokaz da je započeo značajan rad na projektu uzima se potpis prvog većeg ugovora o obavljanju usluga (tzv. n+2 pravilo) koji je u slučaju ovog projekta trebalo zaključiti do 27. rujna 2008. SDURF je Europskoj Komisiji uputio dopis sa detaljnim obrazloženjem zbog čega se kasnilo sa pripremom natječajne dokumentacije, te zahtjevom za produžetkom roka za zaključivanje ugovora. Europska Komisija službeno je odobrila produljenje roka za potpisivanje ugovora do 27. ožujka 2009. Ugovor je potpisan u ožujku 2009. unutar dogovorenog roka, trajanje ugovora planira se dovršiti do svibnja 2010.

Državni ured za reviziju predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekata, pravodobno poduzimati aktivnosti kako bi se ugovor završio u planiranim rokovima, te u skladu s Memorandumom o financiranju.

- Ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić – Savski Marof na željezničkom koridoru X

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007. natječajna dokumentacija za nabavu usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X, trebala je biti dostavljena SJFU do konca travnja 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje do konca svibnja 2007. Međutim, krajnji korisnik je naišao na probleme u sastavljanju natječajne dokumentacije jer nije mogao odrediti opis poslova u kojem su trebali biti određeni ciljevi, zadaci, aktivnosti, te predviđeni rezultati za dio studije vezane uz prometnu infrastrukturu u okolici Zagreba.

Prema planu nabave iz ožujka 2009., rok za potpisivanje ovog ugovora je sredina srpnja 2009. međutim, u veljači 2009. na koordinacijskom sastanku zaključeno je da sredstva koja su predviđena za ovaj ugovor (100.000 EUR) nisu dostatna za uspješnu provedbu navedenog ugovora, te da bi ta sredstva trebala biti prenamijenjena. SAFU je zatražila od krajnjeg korisnika da dostavi službeni prijedlog na koji bi se način najbolje iskoristila spomenuta sredstva, što do svibnja 2009. nije učinjeno.

Državni ured za reviziju predlaže tijelima nadležnim za provedbu projekata Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa da intenziviraju aktivnosti i posvete pozornost daljnjoj provedbi projekata, te što prije predlože način na koji će se sredstva za ovaj ISPA program iskoristi.

9. NALAZ

Program ISPA je pretpristupni program pomoći Zajednice namijenjen financiranju infrastrukturnih projekata u području prometa i zaštite okoliša, te projekata tehničke pomoći koji su izravno vezani uz infrastrukturne projekte. Osnovni ciljevi programa su stjecanje iskustva i znanja o politikama Zajednice i složenim procedurama korištenja pretpristupnih programa, pomoć u dostizanju standarda Zajednice u zaštiti okoliša, te povezivanje s transeuropskim prometnim mrežama.

Republici Hrvatskoj odobrena su sredstava iz programa ISPA u ukupnom iznosu 60.000.000 EUR. Za provedbu programa uspostavljeni su sustavi upravljanja i kontrola prema propisima i kriterijima Zajednice. Tijela nadležna za provedbu programa u Republici Hrvatskoj su: Nacionalni koordinator za program ISPA, SDURF, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Nacionalni fond, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, SAFU, Sektorski koordinatori za program ISPA, nadležna ministarstva i krajnji korisnici.

Provedba projekata

- 1.1. Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugovaranju za vanjske aktivnosti Zajednice (PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera, odnosno FIDIC pravilima, pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila.

Krajnji korisnici izrađuju natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela, nakon čega je dostavljaju nadležnim ministarstvima, koji je nakon kontrole dostavljaju SAFU. Nakon obavljene kontrole dostavlja se Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju. U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU), te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU.

Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđen je okvirni plan nabave, u kojem je navedeno planirano vrijeme objave nadmetanja za nabavu roba, usluga, te ustupanje radova. Nakon potpisivanja Memoranduma, odnosno početkom provedbe projekata, za svaki projekt i svaki ugovor o nabavi sastavljen je zasebni plan nabave, koji se ažurira mjesečno. U planu nabave utvrđeni su rokovi početka, odnosno završetka pojedine faze.

Prema planovima nabave sastavljenim nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, do rujna 2008. planirano je zaključiti 24 ugovora o nabavi za provedbu svih šest projekata. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova i deset ugovora o nabavi usluga, odnosno ukupno 13 ugovora. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 78.071.746 EUR. Jedanaest ugovora nije zaključeno u planiranom roku jer se značajno kasnilo u svim fazama pripreme i provođenja postupaka nabave.

Projekti se provode kroz četiri najznačajnije faze i to: fazu izrade natječajne dokumentacije, fazu dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju i fazu provedbe postupaka nabave i zaključenja ugovora o nabavi, te fazu provedbe ugovora. Značajnije poteškoće u provedbi projekata odnosile su se na izradu natječajne dokumentacije, za što su zaduženi krajnji korisnici, nadležna ministarstva i SAFU. Od potpisivanja Memoranduma o financiranju projekata, do dostave natječajne dokumentacije na prethodno odobrenje Delegaciji, bilo je potrebno više vremena od planiranog. Također, Delegacija je u većini slučajeva, imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te se radi značajnih ispravaka, dodatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Do konca 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, Tehnička pomoć SJFU i NIK i Priprema liste projekata za instrument za pretprijetnu pomoć u sektoru zaštite okoliša. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na druge projekte djelomično je odobrena ili je odobrenje u tijeku. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u okviru projekt Priprema liste projekata za instrument za pretprijetnu pomoć u sektoru prometa, nije izrađena.

S obzirom da je sve ugovore za nabavu roba, usluga i ustupanje radova trebalo potpisati do rujna 2008., da je potpisano 13 ugovora, da je za dio natječajne dokumentacije postupak dobivanja prethodnog odobrenja u tijeku, te da dio natječajne dokumentacije nije izrađen, predlaže se SAFU i krajnjim korisnicima osigurati brže i efikasnije ispravljanje natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije, odnosno poduzimanje mjera koje će osigurati zaključenje ugovora u što kraćem roku.

- 1.2. *Izješće o obavljenoj reviziji mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA uručeno je na očitovanje Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, koji ga je prosljedio svim tijelima nadležnim za provedbu programa (revidirani subjekti), radi očitovanja o utvrđenim nalazima i danim preporukama. Nakon što je zaprimio očitovanja, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (Nacionalni fond) je očitovanja svih revidiranih subjekata dostavio Državnom uredu za reviziju. Očitovanje su dostavili: Nacionalni fond, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.***

SDURF (Nacionalni koordinator za program ISPA), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., u očitovanjima navode da nemaju primjedbi niti dopuna na Izješće o obavljenoj reviziji mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navode da su suglasni s nalazima, te da će postupiti u skladu s danim preporukama.

Preostali revidirani subjekti, (Nacionalni fond, SAFU, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik) dostavili su očitovanja prema pojedinim točkama nalaza, te se njihova očitovanja o pojedinim nalazima i preporukama navode u točkama nalaza na koje su se očitovali.

Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica

- 2.1. Memorandum o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik - državna granica, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2009. Vrijednost projekta iznosi 75.761.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 28.789.180 EUR (38,0%), a iz nacionalnih izvora 46.971.820 EUR (62,0%). Krajnji korisnik je društvo HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem tri ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji (dalje u tekstu: ugovor o izvođenju građevinskih radova) u iznosu 41.766.847 EUR, ugovora o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima u iznosu 16.411.115 EUR, te ugovora o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima u iznosu 2.005.000 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007., zaključivanje ugovora predviđeno je sredinom studenoga 2007. Zbog velikog kašnjenja u pripremi, izradi i kontroli natječajne dokumentacije, ugovori nisu zaključeni u planiranome roku. Ugovor o izvođenju građevinskih radova zaključen je sredinom svibnja 2008., a ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima te ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima koncem srpnja 2008.

Prema ugovoru o izvođenju građevinskih radova ugovoreni su radovi u iznosu 41.766.847 EUR, te izvođenje radova u razdoblju 24 mjeseca u razdoblju od sredine svibnja 2008. do sredine kolovoza 2010.

Tijekom izvođenja građevinskih radova na prvoj dionici (od ukupno sedam dionica) izgradnje željezničke pruge Đeletovci i Jankovci, izvoditelj radova je imao poteškoće s kvalitetom materijala za izradu pruge, odnosno ugradio je materijal koji nije imao ugovorene tehničke karakteristike. Nadzorni inženjer nije odobrio korištenje spomenute vrste materijala, dok se ne pribavi službena potvrda o odgovarajućoj kvaliteti. Izvoditelj radova nije čekao odobrenje, nego je izgradio šest i pol kilometara željezničke pruge, koristeći sporni materijal, što je bilo pogrešno jer prema pribavljenoj potvrdi materijal nije imao tražene tehničke karakteristike. U razdoblju od listopada do prosinca 2008. izvoditelj radova je o svom trošku, zamijenio ugrađeni materijal s materijalom odgovarajuće kvalitete. Iz navedenih razloga, s izvođenjem građevinskih radova na prvoj dionici kasnilo se dva mjeseca, što je utjecalo da navedeni radovi nisu završeni u planiranom roku.

Prema ugovoru o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima ugovoreni su radovi u iznosu 16.411.115 EUR, te izvođenje radova u razdoblju od konca listopada 2008. do konca prosinaca 2009.

Do konca 2008. radovi na signalnim i telekomunikacijskim uređajima nisu započeli jer se obavljala revizija tehničke dokumentacije, nacрта glavnog projekta, te pisanja zajedničkog radnog plana i rasporeda poslova prema navedenom ugovoru i ugovoru o izvođenju građevinskih radova, koji su međusobno povezani, odnosno izvođenje navedenih radova može započeti nakon završetka građevinskih radova na pojedinoj dionici.

Prema ugovoru o obavljanju usluga nadzora, ugovorene su usluge u iznosu 2.005.000 EUR i obavljanje usluga u razdoblju od sredine kolovoza do konca prosinca 2009. Predmet ugovora je obavljanje usluga nadzora nad građevinskim radovima i radovima na signalnim i telekomunikacijskim uređajima za Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica, te mjesečno i godišnje izvještavanje SAFU o napretku projekta.

Usluge nadzora obavljaju se u skladu s ugovorom. Uz navedeno, održavaju se i tjedni sastanci na kojima se raspravlja o provođenju projekta i aktivnostima koje treba poduzeti. Navedenim sastancima prisustvuju nadzorni inženjer, krajnji korisnik, poslodavac i izvoditelj radova.

Prema odredbama članaka 4. i 8. navedenog Memoranduma, Europska komisija je doznala do konca 2008. ukupno 5.757.836 EUR za financiranje navedenih radova i usluga. U siječnju 2006. uplaćen je prvi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0% vrijednosti projekta koji se financira iz programa ISPA), a drugi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0%) doznačen je u rujnu 2008., nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o radovima i ispunjenju uvjeta Europske komisije vezanih uz procjenu utjecaja projekta na okoliš. Studija utjecaja na okoliš je izrađena sredinom travnja 2008., te je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, donijelo rješenje prema kojoj je rekonstrukcija pruge prihvatljiva za okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Iz navedenih sredstava uplaćeni su predujmovi izvoditeljima radova i pružateljima usluga u skladu s ugovorima, što je opisano u točki Nalaza 14.1.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta i nemogućnosti završetka projekta u ugovorenom roku (konac 2009.), u svibnju 2008. sastavljen je prvi prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju, koji je dostavljen Ministarstvu financija u rujnu 2008. Predložene izmjene se odnose na tehničke pokazatelje projekta, promjenu naziva krajnjeg korisnika, te produženje roka do 31. prosinca 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz ISPA programa. Predloženo je povećanje postotka financiranja iz sredstava ISPA programa s 38,00% na 47,84% i smanjenje postotka financiranja iz nacionalnih sredstava, s obzirom da je prema zaključenim ugovorima (tri ugovora), ukupno ugovorena vrijednost radova i usluga manja je za 15.578.038 EUR u odnosu na planirani iznos. Također je predložena nabava tračnica koje nisu obuhvaćene Memorandumom o financiranju, odnosno da se nabava navedenih tračnica odobri kao prihvatljivi trošak.

Od rujna 2008. SAFU je dostavila više prijedloga izmjena Memoranduma o financiranju. Prema prijedlogu izmjena iz studenoga 2008., predviđen je završetak radova i usluga do konca 2010. Službeni prijedlog izmjene do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) nije dostavljen Delegaciji.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka sastavljen u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju, je promijenjen. Prema prvobitnom planu, ukupni izdaci projekta planirani su u iznosu 75.761.000 EUR, od čega su izdaci za 2007. planirani u iznosu 15.152.200 EUR, 2008. u iznosu 44.092.450 EUR, te za 2009. u iznosu 16.516.350 EUR. Prema prijedlogu izmjena Memoranduma, planirani su izdaci za 2008. u iznosu 18.185.173 EUR, 2009. u iznosu 22.139.958 EUR, te za 2010. u iznosu 19.857.831 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajniji radovi planiraju se izvršiti u zadnje dvije godine provedbe projekta.

Državni ured za reviziju predlaže jasno definiranje rokova završetka pojedinih radova, a posebno onih o kojima ovisi provođenje aktivnosti predviđenih drugim ugovorima. Također se predlaže kontinuirana i kvalitetna suradnja između nadležnih tijela te poduzimanje mjera kako bi se radovi i usluge obavile u primjerenom roku s obzirom da se najznačajniji dio radova i usluga treba obaviti do konca 2009. odnosno 2010. Predlaže se dostaviti prijedlog izmjena Memoranduma o financiranju Europskoj komisiji u što kraćem roku, s obzirom na bitne izmjene.

Osim navedenih ugovora, društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb zaključilo je tri ugovora za nabavu opreme i ustupanje radova koji nisu predviđeni projektom, a važni su za uspostavu sustava željezničke pruge na dionici Vinkovci-Tovarnik – državna granica.

Navedena nabava se provodi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, s obzirom da se u cijelosti financira iz nacionalnih izvora. Ugovoreno je izvođenje radova i nabava opreme u razdoblju od 2007. do 2009.

Prvi ugovor je zaključen u ožujku 2007., za nabavu opreme i usluga na prilagodbi signalizacijskih uređaja kolodvora u Vinkovcima, u vrijednosti 1.144.489,99 kn. Prema računima dobavljača nabavljena je oprema i usluge u vrijednosti 1.001.395,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a plaćanje je obavljeno u 2008.

Drugi ugovor je zaključen u lipnju 2007., za nabavu i zamjenu dijela opreme u postojeći sustav kontaktne mreže, u vrijednosti 15.593.891,16 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema računima dobavljača nabavljena je oprema u vrijednosti 6.329.239,22 kn s porezom na dodanu vrijednost od čega je tijekom 2008. plaćen dio u iznosu 92.358,65 kn.

Treći ugovor zaključen je u studenom 2008. za radove na izvođenju tehničkih zahvata na praćenju remonta pruge Vinkovci-Tovarnik–državna granica u vrijednosti 4.922.221,04 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema navedenom ugovoru u 2008. nije obavljeno ni jedno plaćanje.

2.2. Nacionalni fond i SAFU u očitovanju navodi da je službeni prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju poslan Europskoj komisiji 5. svibnja 2009.

SAFU u očitovanju navodi da je nakon potpisivanja ugovora, odgovornost za dovršetak radova u predviđenim rokovima na izvođaču radova, te on u konačnici ima financijske posljedice ukoliko rokove ne poštuje (zatezne kamate koje će morati platiti). Pojedine faze provedbe radova u nadležnosti su nadzornog inženjera, ali naravno pri tome treba imati potpunu podršku i suradnju nacionalnih tijela.

Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

- 3.1. Memorandum o financiranju projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 36.000.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 22.500.000 EUR (62,5%), iz zajma Europske banke za obnovu i razvitak (odobrenog krajnjem korisniku) 10.000.000 EUR (27,8%), te iz nacionalnih izvora 3.500.000 EUR (9,7%). Krajnji korisnik je društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to dva ugovora za nabavu usluga, dva za nabavu opreme i dva za izvođenje radova.

Prema planu nabave iz travnja 2007., ugovor o tehničkoj pomoći i nadzoru trebalo je zaključiti u kolovozu 2007., ugovor za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u svibnju 2008., te ugovor za izvođenje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u rujnu 2008. Ugovor o tehničkoj pomoći zaključen je u siječnju 2008., a ugovor o nadzoru i ugovor o izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda zaključen je u listopadu 2008. Tri ugovora nisu zaključena do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.).

Planirani rokovi za zaključenje ugovora nisu ostvareni. Za provedbu projekta bilo je ključno zaključiti ugovor o tehničkoj pomoći, te ugovor o obavljanju usluga nadzora, jer se ugovor o radovima za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda trebao zaključiti istodobno s ugovorom o nadzoru.

Prema ugovoru o nabavi usluga tehničke pomoći, ugovorene su usluge u iznosu 1.093.340 EUR, te obavljanje usluga u razdoblju od sredine kolovoza 2008. do konca listopada 2010.

Ugovorene usluge se odnose na usluge konzultanta kod izrade natječajne dokumentacije za ugovore o ustupanju radova i ugovore za nabavu opreme. U 2008. izvršeno je jedno plaćanje predujma za navedene usluge u iznosu 218.668 EUR, od čega iz ISPA programa u iznosu 136.668 EUR, a iz nacionalnih izvora u iznosu 82.000 EUR. Usluge tehničke pomoći obavljaju se u skladu s ugovorom.

Prema ugovoru o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ugovoreni su radovi u iznosu 14.582.309 EUR, te izvođenje radova u razdoblju od početka prosinca 2008. do početka studenog 2010.

Prema obrazloženju SAFU, izvođenje radova prema navedenom ugovoru nije započelo do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) jer se obavljala revizija nacrtu glavnog projekta.

Radovi na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u Karlovcu planirani su u iznosu 17.124.660 EUR. Koncem listopada 2008. započeo je postupak nabave za izvođenje navedenih radova, koji je zbog nejasnoća u natječajnoj dokumentaciji produžen do veljače 2009. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor nije zaključen, jer je u postupku nabave od ukupno šest dostavljenih ponuda, samo jedna bila prihvatljiva s obzirom na tehničke karakteristike, ali je ponuđena cijena bila veća od planiranog iznosa nabave. Istodobno s pripremom natječajne dokumentacije i provođenja drugih postupaka nabave, obavljene su aktivnosti vezane uz izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, devet crpnih stanica u sustavu odvodnje, deset kilometara kanalizacije, te zamjena postojećeg vodovodnog cjevovoda u dužini deset kilometara. Za provedbu projekta također je trebalo pribaviti 15 lokacijskih dozvola te riješiti složene imovinsko - pravne odnose vezane uz otkup zemljišta kojim će prolaziti trase vodovoda i kanalizacije i na kojem će biti izgrađen uređaj. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) riješeni su imovinsko-pravni odnosi. Osim navedenih poteškoća tijekom provedbe projekata trebalo je obaviti razminiranje dijela zemljišta.

Također, kako bi se ubrzali postupci izrade natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, koncem svibnja 2008. zaključen je ugovor s domaćim izvoditeljima o sufinanciranju projektne dokumentacije i građenja vodnih građevina na području Karlovca. Ugovor je zaključen između Hrvatskih voda i društva Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac. Ugovoreni radove iznose 6.100.000,00 kn. U rujnu 2008. zaključen je dodatak ugovoru, prema kojim je smanjen iznos financiranja na 3.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, planira sredstva u državnom proračunu i doznačava ih Hrvatskim vodama, a one krajnjem korisniku (društvu Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac) koji je zaključio ugovor s domaćim izvoditeljem i koji obavlja plaćanja. Do konca 2008., prema podacima nadležnog ministarstva, planirani su izdaci u iznosu 3.600.000,00 kn, a Hrvatskim vodama je doznačeno 2.777.900,00 kn za plaćanje obveza prema navedenom ugovoru za obavljene usluge. Usluge su obavljene u skladu s ugovorom.

S obzirom na poteškoće kod pripreme natječajne dokumentacije i objavljivanja nadmetanja posebno za nabavu usluga za tehničku pomoć, tri ugovora nisu zaključena u planiranim rokovima, odnosno do obavljanja revizije (travanj 2009.).

Također, kao posljedica kašnjenja u provedbi projekta, nisu izvršeni izdaci vezani uz zajam odobren od EBRD, koja prema ugovoru o zajmu iz 2005. sufinancira projekt. Zbog ne povlačenja sredstava zajma u ugovorenom roku, EBRD je obračunala krajnjem korisniku naknadu na neiskorištena sredstva za razdoblje od sredine svibnja 2005. do konca 2008. u ukupnom iznosu 1.406.732,25 kn. Ukupno je krajnji korisnik podmirio obveze prema EBRD u iznosu 2.168.782,00 kn, koje se odnose na jednokratnu naknadu u iznosu 730.000,00 kn, otplatu glavnice u iznosu 32.050,00 kn, te naknade za neiskorištena sredstva u iznosu 1.406.732,00 kn. Iz zajma je do konca 2008. iskorišteno 668.872 EUR.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje ugovora (tri ugovora) u što kraćem roku, obavljanje radova u skladu s ugovorom, kako bi se osigurali uvjeti za izvođenje radova i nabavu opreme i usluga do konca 2010. u skladu s Memorandumom o financiranju te smanjili izdaci za naknadu neiskorištenih sredstava iz zajma EBRD.

3.2. *Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.*

Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

- 4.1. Memorandum o financiranju projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 8.823.601 EUR od čega se iz programa ISPA financira 6.000.049 EUR (68,0%), a iz nacionalnih izvora 2.823.552 EUR (32,0%). Krajnji korisnik je društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Projekt se provodi putem šest ugovora i to: dva o izvođenju radova, tri o obavljanju usluga i jedan o nabavi opreme.

Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti do konca lipnja 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u siječnju 2008., a projekt završiti do početka listopada 2010. Rokovi iz plana nabave nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Delegacija je u više navrata upozoravala na složenost situacije i kašnjenje u provedbi projekta.

Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.), 30 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, od šest ugovora putem kojih se provodi projekt zaključen je jedan ugovor, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

Od predviđenih šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći. Međutim, u razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenome 2008. privremeno je obustavljena realizacija ugovora u razdoblju od 120 dana zbog neprovođenja postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Poteškoće u provedbi ugovorenih aktivnosti naglašene su i činjenicom da su dvije ključne osobe za provođenje projekta u krajnjem korisniku napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

Za izvođenje građevinskih radova Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008., a odobrenje na natječajnu dokumentaciju za nadzor radova dobiveno je sredinom ožujka 2009. S obzirom da vrijeme početka i provedbe ugovora o nadzoru i ugovora o građevinskim radovima mora biti usklađeno, ugovor o izvođenju građevinskih radova nije mogao biti zaključen, odnosno radovi nisu mogli započeti.

Neprovođenje postupaka nabave u planiranim rokovima dovelo je do toga da je planirani krajnji rok za obavljanje građevinskih radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013.

S obzirom da izdaci nakon isteka razdoblja Financijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. nisu prihvatljivi za financiranje iz programa ISPA i prihvaćeno je njihovo podmirivanje iz državnog proračuna.

U listopadu 2008. Delegacija je odgodila postupak izbora ponuditelja za usluge informiranja javnosti dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za izvođenje građevinskih radova i usluga nadzora.

Za dva ugovora nije odobrena natječajna dokumentacija, za ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac natječajna dokumentacija je nakon 16 mjeseci drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka koji su još u tijeku. Natječajna dokumentacija za nabavu opremu u vrijeme obavljanja revizije u travnju 2009. nije dostavljena na ponovno odobrenje Delegaciji, iako je prošlo 19 mjeseci od kada su dobivene primjedbe Delegacije.

Razlozi kašnjenja i poteškoća u provedbi projekta su slijedeći:

- jedinica za provedbu projekta djelovala je više mjeseci bez voditelja jedinice i voditelja projekta, jer je jedinicu za provedbu projekta, koja je ustrojena u okviru krajnjeg korisnika, napustio voditelj projekta koncem 2007., a sredinom travnja 2008. i voditelj jedinice,
- nedostatni kapaciteti, odnosno nedovoljan broj i iskustvo djelatnika u tijelima koja sudjeluju u izradi i kontroli natječajne dokumentacije, te što je u postupku dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, dosta vremena bilo potrebno za ispravljanje dokumentacije te njenu ponovnu dostavu Delegaciji,
- poteškoće u vezi s odabirom članova za izbor ponuda koji raspolažu s dostatnim iskustvom i odgovarajućom stručnom spremom za sudjelovanje u određenim natječajima,
- nedovoljna pripremljenost projekata i nedostaci u natječajnoj dokumentaciji za radove zbog kojih je produžen rok za dostavu ponuda za zaključenje ugovora o izvođenju građevinskih radova,
- Delegacija je u više navrata dostavljala nove primjedbe, te zahtjeve za prenamjenu sredstava, zbog čega je na projektu revidirana natječajna dokumentacija za tri ugovora, te
- rješavanje pitanja financiranja radova i usluga nadzora u garantnom razdoblju nakon završetka radova, odnosno nakon isteka roka iz Memoranduma o financiranju.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 8.823.601 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 898.661 EUR, u 2008. u iznosu 4.378.270 EUR, u 2009. u iznosu 3.496.670 EUR i u 2010. u iznosu 50.000 EUR. Koncem 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2009. u iznosu 5.325.312 EUR i u 2010. u iznosu 3.396.345 EUR. Prema navedenom, vrijednosno najznačajniji iznos radova planira se izvesti u zadnje dvije godini provedbe.

Ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, osim zaključenja ugovora o izvođenju radova. Također, ispunjen je i jedan uvjet za završnu isplatu, te još preostaje ispuniti dva uvjeta i to: osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentaciju u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta (projekt koji se financira iz programa ISPA odnosi se na prvu fazu projekta), te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati postupak ispravaka dokumentacije prema primjedbama Delegacije radi dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova te nabavu usluga i opreme. Nakon dobivanja odobrenja, pozornost treba posvetiti pravodobnom poduzimanju aktivnosti u provedbi postupaka nabave, kako bi se u što kraćem roku zaključili ugovori o nabavi i započela provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Također, predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekta, u kojoj je potrebno uspostaviti kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za njegovu provedbu, te pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti u svrhu bržeg i efikasnijeg rješavanja problema koji se pojave u njegovoj provedbi, odnosno u svrhu provedbe projekta u skladu s Memorandumom o financiranju. Navedeno je potrebno s obzirom na dosadašnju dinamiku, odnosno značajno kašnjenje u provedbi projekta, te činjenicu da se vrijednosno najznačajniji dio radova i usluga planira izvesti u zadnje dvije godine provedbe, odnosno u 2009. i 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA. Isto tako, potrebno je obratiti i pozornost na ispunjavanje uvjeta iz Memoranduma o financiranju za završnu isplatu.

- 4.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik u očitovanju obrazlaže da su u prosincu 2007. dostavili prvi vremenski plan provedbe za drugu fazu projekta i vremenski plan provedbe za sanaciju divljih odlagališta na području Šibensko-kninske Županije, te da je zatim Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva zatražilo da se isti podaci revidiraju. Nakon obavljene provjere 30. travnja 2009., dostavljen je ažurirani vremenski plan provedbe za drugu fazu projekta i vremenski plan provedbe za sanaciju divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije.*

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da će postupiti prema preporukama, te da će ubrzati postupak ispravka dokumentacije prema primjedbama delegacije.

Tehnička pomoć SJFU i NIK

- 5.1. Memorandum o financiranju projekta Tehnička pomoć Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatorskom tijelu za program ISPA potpisala je Europska komisija u srpnju 2006., a Vlada Republike Hrvatske u kolovozu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Cjelokupni projekt u vrijednosti 262.335 EUR financira se iz programa ISPA. Krajnji korisnik je SAFU, a dijelom i SDURF odnosno Nacionalni koordinatorski tijelo za program ISPA. Cilj projekta je pomoć SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt se provodi putem četiri ugovora koji su zaključeni tijekom 2007. s inozemnim izvođačima usluga.

Za ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinатора za program ISPA u tijeku je izrada konačnih izvješća kako bi se mogla obaviti konačna isplata. Također, provode se ugovorene aktivnosti prema ugovoru o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU za Program za vode i otpadne vode u Karlovcu.

Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac zaključen je 11. listopada 2007. u vrijednosti 70.900 EUR. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci. Predujam u iznosu 42.540 EUR plaćen je u 2007.

Od potpisivanja ugovora u listopadu 2007. do travnja 2009. nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora. Prema obrazloženju, konzultant nije angažiran jer se smatralo da će se odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za radove u Bikarcu dobiti i bez njegova angažiranja. Također, konzultant nije angažiran tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta, kada se utvrdilo da projekt nije potpun.

S obzirom da nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, tri dana prije isteka ugovora na prijedlog SAFU i zbog nedostataka na strani SAFU odgođena je primjena ugovora. Navedena odgoda produžavana je u tri navrata, do 30. travnja 2009. SAFU kao razloge odgode provedbe ugovora navodi neočekivano kašnjenje u postupku odobrenja ponudbene dokumentacije za sve ugovore u projektu Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, odlazak ključnih osoba u krajnjem korisniku, te kratko razdoblje primjene ugovora.

U međuvremenu je SAFU predložila konzultantu izradu dodatka ugovora kojim će se produžiti vrijeme trajanja ugovora za osam mjeseci, odnosno do 11. kolovoza 2009. Također, predloženo je uvođenje novih aktivnosti, te izostavljanje ugovorenih aktivnosti koje više nisu potrebne.

S obzirom da je cilj projekta, između ostalog, bio davanje pomoći SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne dokumentacije, osobito njenog tehničkog dijela, konzultanti su nakon zaključenja ugovora trebali sudjelovati u pregledu natječajne dokumentacije za infrastrukturne projekte u ranoj fazi provedbe i na sastanku razjašnjenja, čime bi se ubrzao postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju i zaključivanja ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU poduzimati potrebne aktivnosti koje uključuju i pravovremeno zaključivanje dodatka ugovoru kako bi se ugovorene usluge realizirale, a sredstva uplaćenog predujma iskoristila za doznačene namjene, te kako neočekivane okolnosti ne bi utjecale na realizaciju ugovora.

- 5.2. SAFU u očitovanju navodi da nakon nominiranja zamjenskog stručnjaka od strane ugovaratelja i njegovog prihvaćanja od strane SAFU, dodatak ugovoru je izrađen i biti će poslan u Delegaciju na odobrenje početkom srpnja 2009. godine. Inače, pomoć konzultanta nije smatrana potrebnom jer su dokumentaciju izrađivali lokalni konzultanti koje je angažirao krajnji korisnik, ali je greška tehničke naravi, koja je prouzročila daljnje probleme s projektom, učinjena.**

Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša

- 6.1. Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta konac 2010. Vrijednost projekta iznosi 1.464.100 EUR od čega se iz programa ISPA financira 966.306 EUR, a iz nacionalnih izvora 497.794 EUR. Krajnji korisnici projekta odnosno tijela nadležna za provedbu projekta su Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za podsektor gospodarenje otpadom, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za podsektor otpadne vode i vodoopskrba.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je do konca 2007., a završetak ugovora do studenog 2009. Od tri ugovora o obavljanju usluga putem kojih se provodi projekt, ugovor o pripremi projekata otpadnih voda zaključen je u rujnu 2008., ugovor o pripremi projekata vodoopskrbe zaključen je u kolovozu 2008., a ugovor o pripremi projekta otpada nije zaključen.

Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata otpada dostavljena je Delegaciji sredinom studenoga 2006. Delegacija je u više navrata dostavljala primjedbe na dokumentaciju. Nakon daljnjih usuglašavanja i ispravaka, natječajna dokumentacija je odobrena u svibnju 2008. Početkom lipnja 2008. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva imenovalo je članove odbora za uži izbor zainteresiranih ponuditelja. U dva navrata Delegacija je odbila predložene članove jer nisu posjedovali dostatna administrativna i profesionalna iskustva za ocjenjivanje ponuda. Koncem listopada 2008. Delegacija je prihvatila odbor. Također, u dva navrata Delegacija je dostavila primjedbe na uži izbor zainteresiranih ponuditelja koji je odobrila koncem siječnja 2009.

Iz dokumentacije je vidljivo da je postupak odobrenja natječajne dokumentacije trajao 18 mjeseci, da je za dobivanje odobrenja za članove odbora za uži izbor zainteresiranih ponuditelja bilo potrebno pet mjeseci, a za dobivanje odobrenja na izvješće za prvu fazu odabira ponuditelja još dodatna tri mjeseca. Iako je prošlo 30 mjeseci od potpisivanja Memoranduma o financiranju ugovor nije zaključen.

Odobrenje na natječajnu dokumentaciju za ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe za IPA financiranje u Bjelovarsko-Bilogorskoj i Koprivničko-Križevačkoj županiji pribavljeno je u travnju 2007., nakon čega je započeo dvostupanjski postupak nabave. Nakon odabira pet konzultanata pozvano je da dostave ponude. Odbor za izbor ponuda izradio je izvješće o ocjeni ponuda prema kojem su pristigle dvije ponude, od kojih je ponuda koja je tehnički bolje ocjenjena, odbijena zbog toga što je sadržavala pogrešku u ukupnom zbroju. Naime, nepredviđeni troškovi i troškovi revizije iako su bili navedeni nisu uključeni u ukupan zbroj. Kada su troškovi zbrojeni, ponuda je premašila raspoloživa sredstva za zaključivanje ugovora, te je odbijena. Odbor je predložio da se s jedinim ponuditeljem koji je zadovoljio kriterije natječaja zaključi ugovor u iznosu 394.725 EUR. Koncem siječnja 2008. Delegacija nije odobrila izvješće odbora za izbor ponuda, te je predložila ponovnu ocjenu ponuda koja će rezultirati s odbijanjem ponude. Odbor se ponovno sastao radi ocijene ponude, te je potvrđen raniji izbor. Delegacija je odobrila izvješće komisije za ocjenjivanje ponuda koncem travnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekta u sektoru vodoopskrbe u vrijednosti 394.725 EUR, zaključen je 22. kolovoza 2008. Provedba ugovora započela je koncem rujna 2008. Predviđeno trajanje ugovora je 24 mjeseca, odnosno do rujna 2010. Predujam u iznosu 78.945 EUR plaćen je u listopadu 2008.

Konzultant je dostavio nacrt izvješća o zatečenom stanju, koji je u više navrata nakon dobivenih primjedbi nadležnih tijela ispravljan. Nadležno ministarstvo osnovalo je radni tim za provedbu ugovora. Održavani su sastanci o napretku provedbe ugovora na kojima su analizirane provedene aktivnosti konzultanta. Tako je početkom veljače 2009. održan sastanak o napretku u pripremi projektne dokumentacije za projekte vodoopskrbe.

Zaključeno je između ostalog, da je nedostatna prisutnost konzultanta na terenu, da konzultant treba intenzivirati rad na studijama izvedivosti, te definirati obuhvat projekta. Unatoč uključenosti svih nadležnih institucija u provedbu projekata postoje značajne poteškoće u realizaciji ugovorenih aktivnosti.

SAFU treba inzistirati na provedbi ugovornih obveza, a ukoliko konzultant nije u mogućnosti izvršiti ih, predložiti raskid ugovora. Pri tome treba voditi računa o posljedicama raskida ugovora, razmotriti da li je moguće ponoviti postupak natječaja s obzirom na raspoloživo vrijeme do isteka Memoranduma o financiranju, odnosno da li je moguće izradu dokumentacije financirati sredstvima državnog proračuna. Prilikom izbora ponuda treba nastojati da izbor ponuda bude između više ponuditelja kako bi se osigurao izbor konzultanta koji će na zadovoljavajući način obaviti aktivnosti iz ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati posljedice raskida ugovora, te ukoliko bi raskid ugovora uzrokovao štetu naručitelju i krajnjem korisniku intenzivirati aktivnosti na provedbi ugovora. Također, s obzirom na dosadašnju realizaciju ugovornih aktivnosti potrebno je osigurati provođenje izbora između više ponuda kako bi se stvorili preduvjeti za izbor najpovoljnije ponude.

Državni ured za reviziju predlaže aktivnosti vezane uz provedbu postupka nabave usluga za pripremu projekata otpada provoditi ažurno, kako bi se ugovor zaključio u planiranom roku, te kako bi započela provedba ugovora, odnosno izrada potrebne dokumentacije za projekte koji se planiraju financirati iz programa IPA. Također, predlaže pripremiti prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja za vrijeme odobrenja natječajne dokumentacije kako bi se ugovor pravovremeno potpisao i skratilo vrijeme do zaključivanja ugovora.

- 6.2. *Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da su članovi odbora za ocjenjivanje imenovani u listopadu 2008., ali su zbog produženog trajanja postupka užeg izbora, kao i samog natječaja, započeli s radom 21. travnja 2009.***

SAFU u očitovanju navodi da će se tijekom srpnja 2009. održati postupak mirenja u Delegaciji, kako bi se pokušalo pronaći zajedničko rješenje problema pri čemu će SAFU inzistirati prema ugovaratelju na dostavi kvalitetne dokumentacije.

Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa

- 7.1. Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, potpisala je Europska komisija koncem rujna 2006., a Vlada Republike Hrvatske koncem listopada 2006., prema kojem je utvrđen rok za završetak projekta je 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 741.738 EUR od čega se iz programa ISPA financira 482.130 EUR (65,0%), a iz nacionalnih izvora 259.608 EUR. Krajnji korisnik je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem dva ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, financijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X u iznosu 641.738 EUR i ugovora o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u iznosu 100.000 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007. početak obavljanja usluga iz ova dva ugovora bio je predviđen do prosinca 2007., a završetak do kolovoza 2009. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja još nije potpisan, a ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti zaključen je u ožujku 2009.

Prethodno odobrenje Delegacije usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, financijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X dobiveno je koncem svibnja 2008. Razlog kašnjenja u izradi natječajne dokumentacije je odustajanje od jednog ugovora čija su se sredstva preraspodijelila na navedeni ugovor zbog čega je mijenjana natječajna dokumentacija. U postupku izbora najpovoljnijeg ponuditelja ni jedna ponuda nije zadovoljila tehničke zahtjeve, te je početkom veljače 2009. Delegacija odobrila izravnu pogodbu u pregovaračkom postupku. Ugovor s konzultantom zaključen je u ožujku 2009.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta postojala je mogućnost da će u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kojima je utvrđeno da će pomoć za projekt na kojem nije započeo značajan rad unutar dvije godine od datuma potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije, biti ukinuta. Ugovor je trebalo zaključiti do 27. rujna 2008. Kako pomoć ne bi bila ukinuta zatraženo je produženje roka za potpisivanje ugovora. Europska Komisija je odobrila produženje roka za zaključivanje ugovora do 27. ožujka 2009. Ugovor je zaključen u ožujku 2009. prije isteka roka.

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007. natječajna dokumentacija za nabavu usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X, trebala je biti dostavljena SJFU do konca travnja 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje do konca svibnja 2007. Međutim, krajnji korisnik nije mogao odrediti opis poslova u kojem su trebali biti određeni ciljevi, zadaci, aktivnosti, te predviđeni rezultati za dio studije vezane uz prometnu infrastrukturu u okolici Zagreba. U veljači 2009. na sastanku ISPA koordinacije zaključeno je da sredstva koja su predviđena za ovaj ugovor (100.000 EUR) nisu dostatna za uspješnu provedbu navedenog ugovora, te da sredstva treba prenamijeniti. SAFU je zatražila od krajnjeg korisnika da dostavi prijedlog načina korištenja navedenih sredstava, što do travnja 2009. nije učinjeno.

Državni ured za reviziju predlaže tijelima nadležnim za provedbu projekata Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa da intenziviraju aktivnosti i posvete pozornost daljnjoj provedbi projekata, te što prije predlože način na koji će se sredstava za ovaj ISPA program iskoristi.

- 7.2. *SAFU u očitovanju navodi da je prijedlog korištenja sredstava za ovaj ugovor proslijeđen Europskoj komisiji od SDURF-a u lipnju 2009., te se očekuje prihvaćanje odnosno primjedbe na spomenuti prijedlog.*

Djelatnici

- 8.1 Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola te predstavljaju značajan rizik u provedbi projekata. Pravodobna i učinkovita provedba projekata ovisi o osiguranju dovoljnog broja djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom u svim tijelima nadležnim za provedbu programa ISPA.

Tijekom revizije za 2008., uočene su poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika, koje se odnose na zapošljavanje novih djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom, te poteškoće u zadržavanju djelatnika koji tijekom rada na projektima steknu odgovarajuće znanje i iskustvo.

Tijekom 2008., djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA pohađali su razne oblike edukacije (seminari, radionice, studijska putovanja i drugo), koje su uglavnom bile organizirane uz provedbu programa IPA, što se ujedno moglo primijeniti i na provedbu programa ISPA.

Navedena tijela su donijela i planove edukacije odnosno treninga za 2009.

Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (SDURF, SAFU, Nacionalni fond, nadležna ministarstva i jedan krajnji korisnik). U 2008. kao i ranijih godina postojao je problem preopterećenosti, jer su osim rada na provedbi projekata financiranih iz programa ISPA, djelatnici obavljali poslove vezane uz provedbu programa IPA. Navedeno je značajno i zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA, broj projekata, a time i obujam poslova značajno povećao, zbog čega je većina tijela donijela nove ustrojstvene akte, kojima se povećava predviđeni broj djelatnika koji će raditi na provedbi programa ISPA i IPA.

S obzirom da je u 2006. i 2007. najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika imala SJFU, što se u značajnoj mjeri odražavalo na kašnjenje u provedbi projekata, kada je postala samostalna agencija, olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su određeni uvjeti za zadržavanje djelatnika koji su tijekom rada na projektima stekli odgovarajuće znanje i iskustvo. Od rujna 2007. do konca siječnja 2008. obavljan je preustroj SJFU u SAFU.

Unutarnjim aktima SAFU osnovane su sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured ravnatelja, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Ured za kontrolu dokumenata, Ured za natječajne postupke i provedbu projekata, Ured za ocjenjivanje ponuda i ugovaranje, te Ured za financije i računovodstvo. Odjel za program ISPA i IPA (ustrojen u okviru Ureda za natječajne postupke i provedbu projekata), zadužen je za pripremu natječajne dokumentacije i provedbu projekata, u kojem do početka 2008. nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika.

U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika bez radnog iskustva, jedan djelatnik s iskustvom na poslovima provedbe projekata napustio je SAFU, te je iz drugog odjela premješten djelatnik u navedeni odjel, također bez iskustva na projektima financiranih iz programa ISPA. U lipnju 2008. zaposlen je još jedan djelatnik, i to tehničke struke. Ukupno je zaposleno šest djelatnika, iako je prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu iz siječnja 2009. predviđeno sedam djelatnika.

U Nacionalnom fondu je početkom 2008., za obavljanje zadanih poslova od predviđenih 16, bilo zaposleno šest djelatnika. U razdoblju od veljače 2008. do konca 2008. zaposlena su četiri djelatnika, od kojih su tri vježbenika, te je koncem 2008. u Nacionalnom fondu bilo deset djelatnika, odnosno šest djelatnika manje od predviđenog broja.

U Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture za provođenje projekata u 2008. nadležna je Uprava za strateške i infrastrukturne objekte, u kojoj nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika. Tako je u 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga navedene Uprave bilo predviđeno 22 djelatnika, a zaposleno ih je devet od kojih su dva djelatnika za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave, premješteni iz društva Hrvatske ceste d.o.o. Početkom travnja 2008. stupio je na snagu novi akt o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, prema kojem su ustrojene nove ustrojstvene jedinice unutar Uprave za strateške infrastrukturne objekte, koje su zadužene za provedbu programa pomoći Zajednice. Početkom 2009. zaposlena su još tri djelatnika, te je sveukupno od sistematiziranih 22 djelatnika u navedenoj Upravi u travnju 2009. bilo dvanaest djelatnika, odnosno deset djelatnika manje od predviđenog broja.

Prema aktima o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Sektor međunarodnih projekata unutar kojeg su ustrojena dva odjela, Odjel za pripremu projekata i Odjel za provedbu projekata. Početkom 2008., u navedenom Sektoru bila su sistematizirana 22 radna mjesta, a bilo ih je popunjeno sedam. Početkom 2009. ukupno je zaposleno deset djelatnika, što je 12 djelatnika manje od predviđenog broja.

U Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Odjel za EU programe razvoja infrastrukture, ustrojen u okviru Uprave za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša, odnosno Sektora za EU. Prema Uredbi o sistematizaciji radnih mjesta koja se primjenjivala u 2008. u Odjelu za EU programe bila su ustrojena dva Odsjeka za programiranje i provedbu projekata u kojem je bilo predviđeno osam radnih mjesta, a bilo je popunjeno sedam. Početkom siječnja 2009. prema Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu, ustrojen je odsjek za pripremu projekata u kojem je prema sistematizaciji predviđeno deset djelatnika. Početkom travnja 2009. zaposleno je pet djelatnika, a dvoje dosadašnjih djelatnika prešlo je u novi odjel. Navedeno Ministarstvo je u travnju 2009. imalo manje djelatnika nego u prethodnoj godini, te bi zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA obujam poslova znatno povećava, trebalo zaposliti još pet djelatnika.

Za provedbu projekata za koju su nadležni krajnji korisnici, ustrojene su jedinice za provedbu projekata, koje tijekom 2008. nisu imale dovoljan broj zaposlenih djelatnika. U jedinici za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu do konca 2007. bilo je predviđeno pet, a radila su četiri djelatnika.

Peti djelatnik započeo je s radom početkom 2008. u jedinici za provedbu projekta na pola radnog vremena. Od svibnja 2008., navedeni djelatnik u jedinici za provedbu projekta radi u punom radnom vremenu. Tijekom 2008. i početkom 2009. zaposleno je ukupno pet djelatnika, međutim zbog početka radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava povećan je obujam poslova. Kako bi se osigurala provedba ugovora pravodobno i kvalitetno, krajnji korisnik je dostavio plan prema kojem se predviđa zapošljavanje još pet djelatnika u 2009.

Jedinica za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u 2008. imala je četiri djelatnika (uključujući voditelja jedinice, koji je bio direktor društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i voditelja projekta), a prema sistematizaciji predviđeno je pet djelatnika. U travnju 2009. zaposlen je jedan djelatnik građevinske struke.

U društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o. za obavljanje poslova vezanih za provedbu programa ISPA i IPA ustrojena je Služba za fondove EU. Osim što je krajnji korisnik projekata iz navedenih programa, društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o. je i provedbeno tijelo za program IPA. U Službi je planirano deset djelatnika i pet djelatnika po posebnoj odluci koji sudjeluju u provedbi projekata prema potrebi. U Službi za fondove EU u 2008. bilo je šest djelatnika, od čega četiri stalna i dva djelatnika prema posebnoj odluci. Početkom travnja 2009. bilo je sedam stalnih djelatnika i dva djelatnika prema posebnoj odluci. Prema planu zapošljavanja do kraja svibnja 2009. sva radna mjesta bi trebala biti popunjena (deset stalnih djelatnika).

Prema navedenom zaključuje se da je povećan broj djelatnika u svim nadležnim tijelima zaduženim za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, međutim do konca 2008. nije zaposlen planirani broj djelatnika. Također se zaključuje, s obzirom na broj vježbenika, da njihovo znanje i iskustvo nije odgovarajuće. Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (Nacionalni fond, nadležna ministarstva), zbog čega su u 2008. djelatnici bili preopterećeni.

S obzirom da značajnu ulogu u provedbi projekata, osim SDURF i SAFU imaju i krajnji korisnici, SAFU je u 2008. trebala provesti procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, te dati preporuke za jačanje njihove sposobnosti, ocjenu provedbe projekata te izvješće o napretku projekata. Od rujna 2007. nije obavljena procjena sposobnosti jedinica za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u okviru krajnjih korisnika.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da u što kraćem roku obavi procjenu sposobnosti jedinica krajnjih korisnika, s obzirom na značajno kašnjenje u provođenju projekta te da na temelju utvrđenih činjenica predloži odgovarajuće mjere.

Predlaže se nadležnim tijelima da poduzmu potrebne aktivnosti za zapošljavanje predviđenog broja djelatnika (broja predviđenog unutarnjim aktima o sistematizaciji radnih mjesta), s obzirom da su djelatnici jedan od čimbenika koji utječu na uspješno i pravodobno provođenje projekata. Također se predlaže zapošljavanje djelatnika s radnim iskustvom te osiguranje kontinuirane edukacije prema potrebama djelatnika.

- 8.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju, uz napomenu da je inženjer građevine u travnju 2009. napustio projekt te je ponovno pokrenut postupak zapošljavanja.*

Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da su u razdoblju od travnja do lipnja 2009. zaposlili tri djelatnika i u tijeku je postupak zapošljavanja još jednog djelatnika.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture navodi da je 18. svibnja 2009. zaposlen jedan djelatnik u Upravi za strateške infrastrukturne objekte.

SAFU u očitovanju navodi da je djelatnik građevinske struke zaposlen u SAFU te da je započeo s radom 4. lipnja 2009. Također, navodi da je procjena krajnjih korisnika započela u svibnju 2009.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da su u tijeku natječaji za zapošljavanje dva djelatnika, a do konca 2009. se planiraju zaposliti još tri djelatnika. Tako bi, do konca godine bilo 13 djelatnika, koji sudjeluju na ISPA i IPA poslovima.

Unutarnja revizija

- 9.1. Unutarnja revizija u 2008. bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. SAFU, SDURF i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva su tijekom 2008. zaključili sporazume o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija.

Početkom 2009. unutarnja revizija ustrojena je u SDURF, SAFU i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je u društvu HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, dok nije ustrojena u društvima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

Aktivnosti revizije programa ISPA nisu obavljane u dovoljnoj mjeri. Od svih nadležnih tijela, revizija programa ISPA obavljena je jedino u SAFU. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizija ISPA programa.

Kao i u prethodnom razdoblju prisutni su nedostaci vezani uz administrativni i operativni kapacitet tijela nadležnih za reviziju. Uz nedovoljan broj djelatnika u pojedinim tijelima, ističe se nedostatan iskustvo djelatnika za obavljanje revizija projekata financiranih iz sredstava EU.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, da u skladu s mogućnostima i procjenom rizika planiraju i provedu revizije programa ISPA. To se naročito odnosi na infrastrukturne projekte, kako bi se utvrdila učinkovitost sustava unutarnjih kontrola i dale preporuke za njegovo poboljšanje, te osiguralo provođenje projekata u skladu s uvjetima iz Memoranduma o financiranju.

Također, potrebno je ojačati kapacitete unutarnje revizije u tim tijelima i provesti edukaciju za obavljanje revizije korištenja sredstava iz programa Zajednice.

S obzirom da društva Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik obavljaju poslovanje prema propisima za poduzetnike, te da nisu obvezni ustrojiti unutarnju reviziju, predlaže se navedenim društvima da uzimajući u obzir sve uvjete u kojima društva posluju, razmotre mogućnost ustroja unutarnje revizije kao dijela sustava unutarnjih kontrola tih društava. Ukoliko društva ne ustroje unutarnju reviziju predlaže se da prema potrebi i procjeni rizika reviziju provedbe infrastrukturnih projekata obavi nadležno ministarstvo ili da društva zaključe sporazum o obavljanju revizije s jedinicom lokalne samouprave u čijem su vlasništvu, a koje imaju ustrojenju službu unutarnje revizije.

9.2. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik navodi da su početkom lipnja 2009. potpisali sporazum o obavljanju unutarnje revizije s Gradom Šibenikom.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da unutarnja revizija nije planirala obavljanje revizije ISPA projekata u 2009.

Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da je unutarnja revizija u strateškom i godišnjem planu za 2009. planirala reviziju ISPA projekta, te da je u tijeku obavljanje revizije provedbe ugovora zaključenih za radove na Rehabilitaciji željezničke pruge Vinkovci i Tovarnik – državna granica.

Ministarstvo mora prometa i infrastrukture, Služba za unutarnju reviziju, navodi da će napraviti reviziju strateškog plana rada 2009.-2011., da će poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi se zaposlili djelatnici sa znanjem engleskog jezika kao neophodnim preduvjetom za kvalitetno obavljanje revizije EU programa i u godišnjem planu rada unutarnje revizije za 2010. g. predvidjeti obavljanje revizije ISPA programa.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, navodi da prihvaća nalaz o nedovoljnom broju djelatnika, uz naglasak na nemogućnost zapošljavanja djelatnika jer nije donesen Plan prijama u državnu službu za 2009. što je u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za upravu. S obzirom na smanjeni ljudski potencijal nije izvjesno da će se navedena preporuka o obavljanju revizije ISPA projekata moći ostvariti.

Priručnici

10.1. Za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, Nacionalni fond, SDURF, SAFU i nadležna ministarstva su izradili priručnike koji se redovito, odnosno prema potrebi ažuriraju. Nacionalni fond, SAFU i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su zbog stalne potrebe za poboljšanjem sustava i organizacijskih promjena u pojedinim tijelima, ažurirali odnosno mijenjali i dopunjavali priručnike tijekom 2008. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nisu ažurirali priručnik tijekom 2008., već u ožujku i travnju 2009.

U 2008., društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac je izradilo dio priručnika za provedbu projekata koje se odnose na interne procedure prema pravilima EBRD, koja je odobrila zajam za financiranje projekta.

Izrađen je nacrt priručnik društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Navedeni nacrt je početkom ožujka 2008. izradio konzultant u skladu sa zaključenim ugovorom o tehničkoj pomoći. Priručnik je usklađen s priručnikom nadležnog ministarstva, te je u travnju 2009. postao konačan.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je krajem rujna 2008. izradilo priručnik o postupanju kojim su utvrđene dužnosti i odgovornosti u upravljanju, provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva da zbog stalnih potreba za poboljšanjem pojedinih komponenti sustava upravljanja i kontrola redovito ažuriraju priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

10.2. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da su ažurirali priručnik i unijeli sve potrebne promijene 1. svibnja 2009.

Upravljanje rizicima

- 11.1. Sastavni dio priručnika je i upravljanje rizicima koje se sastoji od utvrđivanja rizika, procjene utjecaja i rangiranja prema važnosti, praćenja utvrđenih i rangiranih rizika, mjera potrebnih za smanjenje pojedinih rizika i rokova u kojima se mjere moraju provesti, te osoba zaduženih za poduzimanje mjera za otklanjanje rizika.

SAFU je ažurirala sustav upravljanja rizicima u lipnju i studenome 2008. Rizici su procijenjeni i rangirani, utvrđene su mjere za njihovo smanjenje, osobe odgovorne za poduzimanje utvrđenih mjera, rokovi provedbe, te ciljevi koji se poduzetim mjerama žele postići. Usporedbom podataka iz studenoga 2007. i studenoga 2008., vidljivo je da su svi rizici i indikatori iz prethodnih godina ostali isti, a sastanci na kojima se trebalo raspravljati o rizicima nisu održani.

Nacionalni fond je također, uspostavio sustav upravljanja rizicima, koji se u 2008. ažurirao svakih šest mjeseci. Utvrđeni su rizici i mjere potrebne za njihovo smanjenje, te rokovi u kojima se navedene mjere moraju poduzeti.

Nadležna ministarstva obavila su identifikaciju rizika, utvrdila mjere potrebne za njihovo ublažavanje ili otklanjanje, te rokove u kojem se određene mjere trebaju poduzeti. Utvrđeni rizici navedeni su u registru.

Od krajnjih korisnika, društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb uspostavili su sustav upravljanja rizicima za program ISPA, redovito obavljaju utvrđivanje i rangiranje rizika te utvrđuju mjere za njihovo smanjenje. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je u ožujku 2008. ažuriralo sustav upravljanja rizicima sadržan u radnoj verzije Priručnika za provedbu projekt. Navedena identifikacija rizika ne sadrži mjere za izbjegavanje rizika, niti osobe zadužene za otklanjanje rizika.

S obzirom da je upravljanje rizicima kod provedbe projekata važan i kontinuiran proces, potrebno je stalno unapređivati uspostavljene sustave upravljanja rizicima u svim tijelima koja su nadležna za provedbu programa ISPA, kako bi se postiglo učinkovito upravljanje rizicima, te time otklonili ili na najmanju mjeru smanjili njihovi nepovoljni utjecaji, odnosno omogućila pravodobna i učinkovita provedba projekata.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim tijelima da redovito ažuriraju sustav upravljanja rizicima, odnosno da poduzimaju predviđene aktivnosti i mjere kako bi se navedeni rizici otklonili ili smanjili. Također, predlaže društvu Gradska čistoća d.o.o., Šibenik da utvrdi mjere za izbjegavanje rizika i osobe zadužene za otklanjanje rizika.

11.2. Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da su 30. lipnja 2009. održali drugi sastanak o upravljanjima rizicima.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da za program ISPA nije uspostavljen odbor za upravljanje rizicima, kao što je uspostavljen za program IPA. S obzirom da su svi članovi ISPA tima istovremeno i članovi IPA tima, a identificirani rizici za program ISPA i IPA su jednaki, IPA odbor za upravljanje rizicima poduzimat će sve potrebne aktivnosti za upravljanje rizicima za program ISPA.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik navodi da će do konca rujna 2009. imenovati osobu za upravljanje rizicima i utvrditi mjere za izbjegavanje rizika.

Nacionalno sufinanciranje

12.1. Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, prema propisima Republike Hrvatske, planiraju se u državnom proračunu u okviru ministarstava koja su nadležna za provedbu pojedinih projekata, a planirana sredstva obuhvaćaju iznos koji se financira iz državnog proračuna i iznos koji se financira iz sredstava programa ISPA.

U državnom proračunu za 2008. planirana su sredstva za financiranje programa ISPA u Ministarstvu financija, Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u ukupnom iznosu 195.539.098,00 kn. Izdaci su ostvareni u iznosu 65.506.778,00 kn što je za 130.032.320,00 kn ili 66,5% manje od plana. Planiranje je otežano iz razloga što nisu zaključeni svi ugovori o nabavi, na temelju kojih se planiraju izdaci u budućim razdobljima, kao i zbog toga što se radi kašnjenja u provedbi projekta, planirani datumi zaključivanja ugovora iz planova nabave roba, radova i usluga često mijenjaju.

U državnom proračunu za 2009. u okviru nadležnih ministarstava planirana su sredstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva nadležno je za projekte Program za vode i otpadne vode u Karlovcu i Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u dijelu koji se odnosi na projekte vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda. U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu oba projekta pod nazivom projekt ISPA u ukupnom iznosu 92.220.000,00 kn.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koje je sastavljeno za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2009. planirani su izdaci u iznosu 16.121.581 EUR odnosno 118.074.459,10 kn. Sredstva u državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta ISPA planirana u iznosu 92.220.000,00 kn što je u odnosu na plan izdataka iz izvješća o provedbi projekta manje za 25.854.459,10 kn.

U državnom proračunu za 2009. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture planiralo je sredstva za provedbu dva projekta iz programa ISPA. Sredstva nisu planirana prema nazivu projekta, nego su sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn planirana za projekt pod nazivom Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt, a 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija. Planirana sredstva u iznosu 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 800.000,00 kn (40,0%) i sredstva EU u iznosu 1.200.000,00 kn (60,0%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta prema kojem se iz državnog proračuna financira 35,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA 65,0%.

Planirana sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn za projekt pod nazivom Osvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 107.500.000,00 kn (53,8%) i sredstva EU u iznosu 92.462.000,00 kn (46,2%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, prema kojem se iz državnog proračuna financira 62,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA 38,0%.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za dva projekta. U državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac planirana su sredstva u iznosu 26.839.000,00 kn. Sredstva za provedbu projekta pod nazivom Podrška izgradnji i rekonstrukciji okoliša - ISPA planirana su u iznosu 3.520.000,00 kn. Navedena sredstva se odnose na projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretpripru pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture u državnom proračunu planirati sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kako bi bilo vidljivo za koje projekte su sredstva planirana, te kako bi se olakšalo praćenje izdataka.

Također, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi i financiranju projekata pravodobno uspostaviti potrebnu suradnju u postupku planiranja, kako bi se u proračunima i financijskim planovima osigurala potrebna sredstva za provedbu projekata, a planiranje bilo što realnije, odnosno kako bi planirana sredstva odgovarala potrebama.

12.2. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva navodi da će postupiti prema preporuci vezanoj uz planiranje sredstva u državnom proračunu prema nazivu projekata, prilikom izrade državnog proračuna za 2010.

SAFU u očitovanju navodi da je tijekom provedbe postupaka pripreme natječajne dokumentacije, odabira ponuda i ugovaranja redovito izvještavala sve dijelove strukture o planiranim izdacima u okviru materijala koji su se pripremali za sastanke ISPA Odbora za praćenje. S obzirom na trajanje spomenutih postupaka šestomjesečno planiranje je bilo odgovarajuće

Nakon potpisivanja pojedinih ugovora zadnji plan trošenja sredstava koji je bi prezentiran na ISPA Odboru za praćenje, je odgovarao stvarnoj dinamici za ugovore o pružanju usluga i okvirne ugovore jer je ista dinamika navedena u samim ugovorima. Međutim za ugovore o izvođenju radova plan potrošnje isključivo ovisi o izvođaču radova i dinamici fizičke provedbe, te je za sva tijela planiranje jako otežano u razdobljima manjim od šest mjeseci.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da će u državnom proračunu za slijedeću godinu planirati sredstva za provedbu projekta prema nazivu projekta i u omjerima u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju.

Koordinacija u praćenju provedbe projekata

- 13.1. U svrhu praćenja napretka u provedbi projekata, tijekom 2008. i do konca listopada 2008. redovito su održavane ISPA koordinacije odnosno redoviti mjesečni sastanci svih tijela Republike Hrvatske nadležnih za provedbu programa ISPA, na kojima se raspravljalo o provedbi projekata te su predlagane mjere za njihovu učinkovitiju i pravodobnu provedbu. U razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana je ISPA koordinacija u siječnju 2009. Na sastancima su sudjelovali predstavnici krajnjih korisnika, nadležnih ministarstava, nacionalnog fonda, SAFU i SDURF. Nakon sastanaka svim sudionicima dostavljane su bilješke sa zaključcima i potrebnim mjerama i aktivnostima. Do listopada 2008. sastanke je organizirao SDURF odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA, a od studenog 2008. organiziranje sastanka je preuzelo Ministarstvo financija odnosno nacionalni fond.

S obzirom da je u razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana jedna ISPA koordinacija, Državni ured za reviziju predlaže redovito održavanje ISPA koordinacija tijekom cjelokupnog trajanja provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, s obzirom na dosadašnje poteškoće u provedbi projekata.

13.2. Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.

Izdaci

- 14.1. Izdaci za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986,44 EUR. Odnose se na pet plaćanja predujmom od čega su tri plaćanja obavljena u skladu s ugovorima, a dva plaćanja za Program za vode i otpadne vode u Karlovcu nisu obavljena u ugovorenim rokovima.

Prema ugovoru o obavljanju usluga tehničke pomoći usluge je trebalo je podmiriti do sredine srpnja 2008., u iznosu 218.668 EUR. Plaćanje je obavljeno nakon 17 dana, a do kašnjenja je došlo jer EBRD zbog administrativnih problema nije bila u mogućnosti uplatiti svoj dio (27,78%) u iznosu 60.745,98 EUR.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva koncem srpnja 2008. uplatilo je 82.000,50 EUR od čega je dio sredstava uplaćen umjesto sredstava zajma EBRD (60.745,98 EUR), a dio se odnosio na sredstva iz nacionalnih izvora (21.255 EUR). Koncem prosinca 2008. EBRD je uplatio novčana sredstva krajnjem korisniku koji je u ožujku 2009. izvršio povrat sredstava u državni proračun.

Kod drugog plaćanja za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 2.187.346,34 EUR, također je došlo do kašnjenja od deset dana jer EBRD, nije uplatio sredstva pravovremeno. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da plaćanja nisu obavljena u skladu sa rokovima utvrđenim u ugovorima.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU i Nacionalnom fondu da posebnu pozornost posvete plaćanju računa izvoditeljima radova i usluga kako ne bi dolazilo do kašnjenja u odnosu na ugovorene rokove.

14.2. Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.